

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Beklentiler, umutlar ve engellerle

2012

tahminleri

80/20

prensibi

Güney Gönenç

Düş hekimi Yalçın Ergir

Türkiye'nin bilişim karnesi

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, **Lütfi Varoğlu**, **Levent Berkman**, **Koray Özer**, **Kemal Karakoçak**, **Türker Gülüm**, **Serdar Bilecen**, **Ekrem Yener**, **Necati Etlacakuş**, **Aslıhan Tüfekçi**, **Erdem Erkul**

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ EDITÖRLER

Aslıhan Bozkurt Haber, **İ. İlker Tabak** Genel, **Mehmet Ali Köksal** Hukuk, **Selçuk Özdemir** Eğitim, **Mukaddes Burhan** Savunma Bilişimi, **Görkem Çetin** Özgür Yazılım, **Talat Postacı** KOBİ, **Mehmet Yılmaz** Kamu BİB, **Erdem Erkul** E-Devlet, **İzzet Gökhan Özbilgin** Güvenlik, **Nihal Sandıkçı** Müzik.

→ YAZI KURULU

Atilla Yardımcı, **Coşkun Dolanbay**, **Eşref Küçük**, **Levent Karadağ**, **Makbule Çubuk**, **Mehmet Pektaş**, **Necdet Kesmez**, **Nezih Kuleyin**, **Nihat Yurt**, **Onur Fenar**, **Serdar Gunizi**, **Veysi İşler**, **Yasemin Altun**, **Serdar Biroğul**, **Ersin Taşçı**, **Ayfer Niğdelioğlu**

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Genel Merkez: Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12 06450 A. Öveçler-Ankara
Tel. 0312 479 3462, Faks: 0312 479 3467, e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

Yazılarla ilgili her türlü hukuki sorumluluk yazarlara aittir.

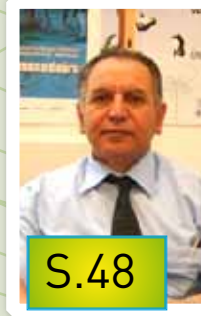
→ İÇİNDEKİLER

- 03 Künye
04 İçindekiler
06 Yayın Yönetmeninden - Koray Özer
08 Sektörün "entelektüel lideri" TBD, 40 yaşını kutladı
12 TBD-Microsoft işbirliğiyle, "Kamu Kampı Türkiye" Ankara'da yapıldı
16 "E-atıkları", devlet toplayacak!
18 9. eTR Ödülleri sahiplerini buldu
20 Özgür filtre mümkün mü?
21 "Yerli Steve Jobs"lar araniyor

DOSYA: Sektörün 2011 değerlendirmesi ve 2012 beklentileri

- 22 Bilişim pazarı yüzde 6,5 büyüyüp 29 milyar dolara ulaşacak
26 TBD - 2011 Değerlendirme raporu
34 Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı **Binali Yıldırım**:
İstikrarlı bir ICT sektörüne sahibiz
38 Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı **Dr. Tayfun Acarer**:
Sektör, 2012 sonunda 35 milyar dolar büyüklüğe ulaşacak
42 Deloitte Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Ortağı **M. Sait Gözüm**:
2012'deki büyüme hedefi, zorlu bir dönemi işaret ediyor
44 HP Türkiye Genel Müdürü **Serdar Urçar**:
"İthalat Rejimi", BT'yi de destekleyecek esnekliği kazanmalı
48 İnternet Teknolojileri Derneği (İNET-D) Başkanı **Doç. Dr. Mustafa Akgül**:
Bilişim ve İnternet'in önemini anladığımızdan emin değilim
50 KoçSistem Genel Müdürü **Mehmet Nalbantoğlu**:
2012'de yaratıcı iş modellerine ihtiyacı olacak
54 Microsoft Türkiye Genel Müdürü **Tamer Özmen**:
Tüm kararlarda bilgiyi ve teknolojiyi öne çıkaran bir yaklaşım sergilemeliyiz
58 SAP Türkiye Genel Müdürü **Cem Yeker**:
Dünya ile rekabet edebilecek insan ve teknolojiye sahibiz
62 Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER) Yönetim Kurulu Başkanı **Yusuf Ata Ariak**:
Rekabette daha gidecek çok yolumuz olduğu net
66 Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) Yönetim Kurulu Başkanı **Faruk Eczacıbaşı**:
Bilişimi, "bir kalkınma aracı" olarak gören bir politika benimsemesini bekliyoruz
70 Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) Başkanı **Turgut Gürsoy**:
Ülkemizde katma değer yaratılamıyor, sektör yerel derinlik kazanamıyor
74 Turkcell Genel Müdürü **Süreyya Ciliv**:
Dünyanın yeni sınav: Teknolojik dönüşüm
76 TTNET Genel Müdürü **Tahsin Yılmaz**:
İnternet, iletişim ve eğlencenin merkezindeki yerini sağlamlaştıracak
80 Türkiye'nin Bilişim Karnesi 2011 - Prof. Dr. Hüsnü Erkan

- 86 Söyleşi: Yalçın Ergir - Aslıhan Bozkurt
96 Acı kaybımız: TBD eski başkanlarından Gönenç
98 Ufkun ötesi - Güney Gönenç Sadece Bir Elektrik Mühendisi Değildi - Nezih Kuleyin
100 .. Bilimde kirlenme - Güney Gönenç
104 .. Güney Gönenç'i kaybettik - Semih Bilgen
106 .. Simge - Hiç - İ. İlker Tabak
108 .. e-endüstri - Microsoft tarih olur mu? - Eylem Cülcüoğlu
110 .. Müzik: Neden yarışma? - Nihal Sandıkçı
118 .. 80/20 prensibi, 80/20 bireyleri ve 80/20 kurumları - Dr. Bülent Marancı
124 .. Üç soru - üç cevap: Nur Ölçer - Arzu Kılıç
130 .. Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun bilişimle ilgili yönleri- Doç. Dr. Hasan Petek
134 .. Satrancın Tarihi ve Tarihsel Gelişimi - Canan Sozan Alimarandi
140 .. Türkiye'nin yarısı İnternet kullanmıyor
142 .. CIO'ların geleceğini etkileyecek 10 teknoloji trendi
144 .. Kitap tanıtımı: Bir Antikahramanın Dönüşü: Nikolai Hel - Ayfer Niğdelioğlu
146 .. Kitap tanıtımı: Kız Doğursun Analar - Prof. Dr. Ziya Akıncı
148 .. Denetçinin etik liderlik rolü (II. Bölüm) - Adem Yaman
152 .. 2011 Bilimkurgu Öykü Yarışması Birincisi (Salyangoz) - Murat Başekim

Merhaba,
2012 yılı için Bilişim sektörüyle ilgili beklentileri, umutları, engelleri yöneticilerimize, firmalara ve sivil toplum kuruluşlarımızın başkanlarına sorduk. Yanıtlar kapağımızdaki grafik tasarımdan anlaşılacağı gibi "parçalı bulutlu".

Prof. Dr. Hüsnü Erkan'ın Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yazılım Meclisi için hazırladığı bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin raporunda, tüketiciye yönelik bilgi ve iletişim altyapısındaki güçlü yükseliş, iş dünyasındaki altyapının iyileşmesi, genişband kullanımındaki artış gibi etkenlerle Türkiye'nin "Bağlantı Karnesi"nde 4. olmasına karşın "Bilgi Toplumuna Hazır Olma" indeksi açısından 2007'de 52/122, 2010-2011'deyse 71/138 sırada olduğunu belirtiyor.

Dünya Ekonomi Formu'nun, 2010-2011 Küresel Rekabet Raporu'na göre Türkiye, Küresel Rekabet İndeksi'nde 139 ülke içinde 61. sırada yer alıyor. Bu sıra, 2010 yılında da yine aynı, yani 61. Oysa Türkiye pazar büyüklüğü açısından dünyada 17. sırada görülüyor.

2011 Türkiye Bilişim Derneği Değerlendirme raporunda BT sektörünün mevcut durumunun yüzde 95 oranında donanım ve telekomünikasyona bağlı olduğu anımsatılarak "Bilişim Toplumuna Dönüşüm" konusunda siyasal sahiplenme ve ilginin daha önceki yıllara göre artmadığı, Bilgi Toplumu Stratejisi'nin Eylem Planı uygulamalarında takviminin çok gerisinde kalındığı halde herhangi bir hızlandırma çabası görülmediğine işaret ediliyor.

2012 beklentileri için görüşlerini adığımız ülkemizin büyük firmalarının temsilcileri pek çok soruna parmak basmakla birlikte 2023 hedefine ulaşmak için bizi farklı kılacak özelliklerin yenilik, yenilikçilik ve verimlilik'ten geçtiğini vurguluyorlar. Bir üst "lige" çıkmamızın artık nicelikle değil nitelikle olabileceğinin tüm taraflar farkında. Ancak ilerideki sayfalarda okuyacağınız raporlardan çıkan sonuç, devlet katında bilişim sektörü sorunlarının sadece Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının bir meselesi gibi ele alındığı şeklinde. İyileştirmeler olmakla birlikte devlet politikalarının bu konuda bütüncül bir yaklaşıma sahip olmadığı en sık dile getirilen eleştirilerden biri. Ülke olarak koşuyoruz ama istatistikler dünyadaki diğer ülkelerin de iyi koştuklarını söylüyor. O yüzden kimi niceliksel artışlarda ön sıralarda olmamıza karşın niteliksel sıralamalarda hedeflerimizin gerisinde kalıyoruz. Ama büyük bir ülkeyiz, genç nüfusumuz var ve umudumuzu koruyoruz.

2012 için en önemli toplumsal beklentilerden birisi de internet'in terbiye edilecek bir sistem değil özgürce yararlanılacak bir kaynak olarak görülmesi. Tarihte yaratıcılık ve yenilik hep özgürlüğün olduğu ortamlarda boyatmış. Nitelik için asıl gereksinmemiz birbirimizi kontrol etmek değil birbirimizi kabul edip hoş görmek ve zararlı dediğimizi eğitimle kazanca çevirebilmek. Tarihte bunu büyük bir özgüvenle Semerkant'ta, Konya'da, İstanbul'da başarmışız. Şimdi neden başarmayalım?

Koray Özer

koray.ozertdbd.org.tr

Geçtiğimiz aralık ayında TBD eski başkanlarından Güney Gönenç'i kaybettik. Yazar, mühendis, özgürlük sevdalısı olan Gönenç, hayatı boyunca inandığı değerler için mücadele etmiş bir bilimadamıydı. Birisi Gönenç'in kendi kaleminden diğeri de Semih Bilgen tarafından yazılmış iki yazıyla değerli başkanımızı rahmetle anıyoruz. Nezih Kuleyin ve İlker Tabak da köşe yazılarında Güney Hocamızı anıyorlar.

Ankara'lı olup da Düş Hekimi Yalçın Ergir'i bilmeyen yoktur sanırım. Bundan yıllar önce onun yazdığı şiirler e-postalarımızda az dolaşmadı. Özellikle 1970-80 kuşağı olarak çocukluklarımızla ilk kez sayısal ortamda onun dizelerinde ve onun fotoğraflarında karşılaştık. Bu sayımızda kendisini dergimize konuk ettik ve bilişimle ilgili sorular sorduk... Söyleşiyi ilgiyle okuyacağınızı umuyorum.

Sevgi ve saygılarımla
Koray Özer

Sektörün “entelektüel lideri” TBD, 40 yaşını kutladı

22 Nisan 1971’de kurulan TBD, ürettiği rapor, öneri ve bağımsız söylemleriyle toplumun her kesimi tarafından dikkate alınan, sektörde “entelektüel lider” ve birleştirici rolünü etkin bir biçimde sürdürüyor.

Türkiye bilişim tarihinin önemli bir kısmını yazan Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) 40. kuruluş yıldönümü, 17 Aralık 2011’de düzenlenen baloya kutlandı. JW Marriott Ankara Hotel’de gerçekleştirilen 40. yıl balosunun açılışını yapan TBD Başkanı Turhan Menteş, derneğin gücünü, bilişimcilerin birey olarak verdiği gönüllü desteklerden aldığına dikkat çekti. Menteş, TBD’nin, yalnızca bir meslek örgütü değil, aynı zamanda “ülke sorunlarına çözüm üreten bilişimcilerin ortak akıl platformu, bilişim profesyonellerinin birikimlerini paylaştığı bir çatı örgütü” olduğunu vurguladı. Gönüllülük esasıyla çalışan derneğin gün geçtikçe etkinliğini artırdığını anlatan Menteş, siyasetler üstü çalışan bir sivil toplum örgütü olduğunu ve kendi alanındaki mesleki dayanışmayı geliştirdiğinin altını çizdi. Menteş, kısa konuşmasının ardından derneği anlatmak üzere TBD Kurucularından ve Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal’ı sahneye davet etti. Köksal, Türkiye’nin sanayi devrimi için 250 yıl geciktiğini fakat bilişim devriminde erken harekete geçtiğini söyledi. Derneğin, Türkiye’nin bilişimle tanışmasının hemen ardından 1971’de, bugün bilişim profesyoneli denilebilecek yarı akademik bir topluluk tarafından büyük bir gelecek vizyonuyla kurulduğunu anlatan Köksal, derneğin bugün artık toplumun her katmanından üye yapısıyla

bilişim kültürünü yaymaya çalışan bir sivil toplum öncü hareketine dönüştüğünü vurguladı.

Üye sayısının bugün 10 bini aşan derneğin bilişim sektörünün gelişmesine önemli katkılar vermeye devam ettiğini dile

TBD Kurucularından ve Onursal Başkanı Köksal, ÖSYM eski Başkanı Prof. Dr. Ünal Yarımağan ve Ersay Gürsoy, plaketlerini bizzat alırken, vefat eden TBD Kurucularından Bülent Dikman, Atalay Yunusoğlu ile baloya katılamayan Önal Örs, Tamer Uykul ve Coşkun Arslan’ın plaketleri de “TBD’yi nice 40 yıllara taşımaları” dileğiyle TBD Genç üyelerine sunuldu. Baloda ayrıca 28. Ulusal Bilişim Kurultayı’na katkıda bulunanlara plaket verildi.

TBD Yönetim Kurulu Başkanlığını yapmış ve vefat eden Necdet Bulut, Güney Gönenç ve Erdoğan Yücel’in rahmetle anıldığı baloya, önceki dönemlerde Yönetim Kurulu başkanlığı yapan Prof. Dr. Ersin Töreci, Kaya Kılan, Nezih Kuleyin, Rahmi Aktepe ve İnci Pekgüleç’in yanı sıra çok sayıda yönetici katıldı.

Plaket töreninden sonra klasik müziğin en tanınmış bestecilerinin eserlerini, rock müzik ile yeniden yorumlayan besteci ve orkestra şefi Musa Göçmen yönetimindeki SenfoROCK Orkestrası ile baloya katılanlar, senfonik müzikle rock müziğin sahnedeki muhteşem buluşmasını dinlediler. Yaylıları elektro ve distortion efektleri ile zenginleştirilmiş orkestra, büyük beğeni topladı.

getiren Köksal, bugün binlerce gencin üniversite diplomalarında “bilgisayar” ve “bilişim” sözcüklerinin yer aldığını söyledi.

Köksal’ın konuşmasının ardından derneğin kurucu üyelerine plaket verilmesi törenine geçildi.

1971’de ülkemizdeki bilgisayar sayısı 76’ya ulaşırken kendilerini “bilgisimci” olarak adlandıran 8 bilgi işlem çalışanı, 22 Nisan’da kuruluş dilekçesini vererek Türkiye Bilişim Derneği’ni (TBD) kurdu. Aydın Köksal, Önal Örs, Tamer Uykul, Bülent Dikman, Ersay Gürsoy, Coşkun Arslan, Atalay Yunusoğlu ve Ünal Yarımağan’dan oluşan kurucular kurulu, ilk toplantısını 22 Haziran 1971’de yapıp başkanlığa Aydın Köksal’ı seçti.

Bilgi işlem çalışanlarını bir çatı altında toplayan, 40 yıldır, kamu yararına çalışmalarda bulunan ve bu niteliği 7 Mart 1994’te Bakanlar Kurulu Kararı ile resmen onaylanan TBD, Türkiye’nin bilişim sektöründeki en eski ve kişisel üyeliğe açık ilk sivil toplum kuruluşu (STK) niteliğine sahip. “Bilişim teknik bilimini ülke kalkınması için bir araç olarak kullanma” ve “bilişim kültürünü” yayma amacıyla 1971’de kurulduğunda adında “Bilişim” sözcüğü olan dernek, Türkiye’nin bilişim toplumu olması yönünde etkin katkılar sağlamaya çalıştı, bir meslek örgütü olarak güçlendi ve öncü bir sivil toplum hareketine dönüştü.

TBD, bilişimin yeni bir uğraş alanı olarak örgütlenmesinde; meslek, görev ve standartların tanımlanmasında; Türkçe bilişim terimlerinin yerleşmesinde; bilgisayarların verimli kullanılabilmesi, strateji ve politikaların geliştirilmesinde; bilgi işlem merkezleri ve bilişim çalışanlarının sorunlarının gündeme getirilmesinde önemli roller üstlendi. Bugün 9.500’i aşan üyeye sahip olan derneğin, İstanbul, Bursa, Eskişehir, Ankara, İzmir, Samsun ve Antalya olmak üzere toplam 7 şubesi bulunuyor. Adana, Afyon, Denizli, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Kayseri, Sivas, Trabzon, Uşak ve Van olmak üzere toplam 12 il temsilciliği ve 33 üniversitede TBD-Genç örgütlenmesiyle TBD, bilişim profesyonelleriyle birlikte gerçekleştirdiği geleceğe yönelik “ortak akıl” toplantılarıyla bilişim sektörünü hak ettiği yere taşıyamaya çalışıyor. Bilişim sektöründeki birleştirici rolünü etkin bir biçimde sürdüren TBD, kamu-özel sektör, akademisyen ve toplumun her kesiminden etkin kullanıcılardan oluşan üye yapısı ve gönüllülük temelinde ürettiği rapor, öneri ve bağımsız söylemleriyle günümüzde tüm karar verici ve ilgililerce dikkate alınıyor.

TBD, 25 Şubat 2000’den itibaren Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi’nin (Council of European Professional Informatics Societies – CEPIS) üyesi ve Türkiye’deki tek temsilcisi. Gönüllülük esası ile çalışan TBD, 2002’de ise tüm Avrupa’da geçerli tek belge olan ECDL’i (European Computer Driving Licence- Avrupa Bilgisayar Kullanım Belgesi) Türkiye’ye getirdi. Nisan’da 40. yılını kutlayan TBD, bu yıl Ulusal Bilişim Kurultayı’nı 28; Bilgi İşlem Merkezi Yöneticiler Semineri’ni (BİMY) 18; Kamu Bilişim Platformu toplantılarını 13. kez gerçekleştirdi. 39 yıldır yayınladığı Bilişim Dergisi’ni yaklaşık iki yıldır sanal ortamda çıkaran TBD, bu yıl Bilimkurgu Öykü Yarışması’nın on üçüncüsünü düzenledi.

TBD-Microsoft işbirliğiyle, “Kamu Kampı Türkiye” Ankara’da yapıldı

KamuKampı
Türkiye 2.0

Türkiye’de 20 Aralık 2011’de ilk kez düzenlenen ve sosyal medyada canlı izlenen etkinlikte, kamu yöneticileri, STK temsilcileri ve özel sektör, kamuda sosyal medya, işbirliği, tehdit ve fırsatları tartışıp Türkiye’nin dijital kimliğine katkı sundular.

Kamunun dijital dünyadaki durumunu ortaya koymak ve bu yöndeki çalışmalara katkı sunmak için Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) koordinasyonu, Dijital Türkiye Platformu ile Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) E-devlet Merkezi’nin (eDEM) desteği ve Microsoft Türkiye’nin işbirliğiyle, 20 Aralık 2011’de Ankara JW Marriott Hotel’de “Kamu Kampı 2.0” adlı program gerçekleştirildi.

Dünyada Brezilya, Almanya, İskoçya, Kanada gibi ülkelerde yapılan ve Türkiye’de ilk kez düzenlenip kamu ve sosyal medya işbirliğinin masaya yatırıldığı toplantıya, kamu yöneticileri, STK temsilcileri, STK’lar, üniversite ve yerel yönetimler gibi paydaşlar katıldı. Kamuda sosyal medyanın gücünü artırmak için işbirliği, tehdit ve fırsatların tartışıp atölye çalışmaları yapılan toplantı, Twitter, Facebook ve ODTÜ’deki Second Life sayfaları üzerinden aynı anda yayınlandı ve canlı katılım sağlandı. Dünya çapında gerçekleştirilen 9. “Kamu Kampı 2.0” için yine adres Türkiye olarak belirlendi.

TBD çalışma gruplarından Kamu Bilgi İşlem Merkezleri Yöneticileri Birliği’nin (Kamu-BİB) koordinasyonu ile düzenlenen “Kamu Kampı Türkiye” etkinliğinin Etkinlik Yürütme Kurulu Başkanı Erdem Erkul yaptı. Erkul, toplantı sayesinde bilgi ve tecrübe paylaşımının yanı sıra teknolojinin kamu yönetiminde gelişen ve değişen rolünü inceleyeceklerini bildirdi. TBD Kamu-BİB Başkanı Mehmet Yılmaz, grubun çalışmaları hakkında bilgi verdi.

“İnsanları, Verileri ve Fikirleri Birleştirme” temasıyla gerçekleştirilen Kamu Kampı Türkiye 2012’de Dijital Türkiye Platformu adına da konuşan TBD Başkanı Turhan Menteş ise, Türkiye’de bilişim sektörünün gelişimine ilişkin açıklamalarda bulundu. Menteş, Türkiye’nin 2023’te dünyanın ilk 10 ekonomisine girebilmesini sağlayacak tek alanın bilişim sektörü olduğunu vurgulayıp bilişime yatırım yapılması gerektiğinin altını çizdi.

Microsoft WW Kamu Sektörü Müdürü Rodrigo Becerra Mizuno, kamu 2.0 ile ilgili bilgiler verirken Microsoft Ulusal Teknoloji Politikaları Yöneticisi Buğra Karabey, şirketin e-devlet konusunda yürüttüğü projeleri anlattı.

Gençler, 3-6 aylık periyotlarla Silikon Vadisi'ne gönderilecek

Açılışta konuşan AK Parti Erzurum Milletvekili, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi Dr. Cengiz Yavilioğlu, bilişimi ekonominin motoru haline getireceklerini söyledi. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Davut Kavranoglu ise, Türkiye'de bilgisayarın kullanımıyla ilgili tarihi sürece değindi, günümüzde artık anaokulundaki çocukların dahi bilgisayarla tanıştığını hatta facebook, twitter gibi sosyal medyayı aktif olarak kullandığını dile getirdi. Günümüzde artık anaokulundaki çocukların dahi bilgisayarla tanıştığını hatta facebook, twitter gibi

olduğuna işaret eden Kavranoglu, bilim ve teknolojiye ileri olan Güney Kore'den ders alınması gerektiğini vurgulayıp bilim ve teknolojinin ülkenin ana gündemi haline getirilmesi gerektiğini söyledi.

Etkinlikte davetli konuşmacı olarak Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Federal Hizmetleri Merkezi'nden ve Beyaz Saray Online Kaynaklar Müdürü Bev Godwin de bir konuşma yaptı Beyaz Saray'daki sosyal medya kullanımı hakkında bilgiler veren Godwin, katılımcıların da sorularını yanıtladı. Konuşmaların ardından katılımcılara plaket takdim edildi.

Açılış töreninin ardından TODAİE'den Prof. Dr. Türksel Kaya Benghsir moderatörlüğünde "Sosyal Medya ve İşbirliği" paneli gerçekleştirildi. Panele, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürü Ahmet Sarıcan, Kamu-BİB Yürütme Kurulu Başkanı Mehmet Yılmaz, Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı Emin Sadık Aydın ve ODTÜ Enformatik

Enstitüsü'nden Yrd. Doç. Dr. Tuğba Bulu konuşmacı olarak katıldı.

Öğleden sonra ise Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Doğan Nadi Leblebici ile TBD Yönetim Kurulu Üyesi Necati Etlacakuş moderatörlüğünde "Kamuda Sosyal Medya ve İşbirliği Atölye Çalışması" yapıldı. Atölye çalışmasına kamu yöneticileri, akademisyenler, özel sektör temsilcileri ve TBD Kamu-BİB Çalışma Grupları üyeleri katkı verdi.

Etkinlik, Facebook; kamukampiturkiye ve Twitter; kamukampi hesabından canlı olarak yayınlandı.

sosyal medyayı aktif olarak kullandığını anımsatan Kavranoglu, devletin sadece altyapıya yatırım yapması gerektiğinin altını çizerek, devletin özel sektör yatırımlarını da teşvik etmesi gerektiğine dikkat çekti. Yeni mevzuat düzenlemeleri ile iş kurmak isteyenlerin önünü açacaklarını bildiren Kavranoglu, başlatacakları bir proje kapsamında da gençleri 3-6 aylık periyotlarla Amerika'daki Silikon Vadisi'ne göndereceklerini açıklayan Kavranoglu, "Gençlerin bilişim kültürünün bir parçası olmasını istiyoruz" dedi.

500 yeni üniversite mezununa hibe desteği sağladıklarını belirtip yeni fikirlere ihtiyaç

“E-atıkları”, devlet toplayacak!

Bozuk bilgisayar, cep telefonu, ömrünü tamamlamış televizyon ve buzdolapları ücretsiz olarak evlerden toplama kararı alındı. Söz konusu hurdaların durdukları yerde bile kansorejen etkilerinin olduğu belirtildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı evlerde kullanılan ekonomik ömrünü tamamlamış elektrikli ve elektronik cihazların insan sağlığına büyük tehdit oluşturduğu gerekçesiyle yeni bir “atık” yönetmeliği taslağı hazırladı. Basında yer alan habere göre taslak, bilgisayar, monitör, televizyon, buzdolabı, çamaşır makinesi, cep telefonu ve bunun gibi ev, ofis ve endüstride kullanım alanı bulan, yararlı ömrünü tamamlamış veya arıza nedeniyle daha fazla kullanılamayan, tamiri mümkün olmayan aletlerin atık merkezleri tarafından ücretsiz toplanmasını öngörüyor.

Bakanlık atık tesisler aracılığıyla bu cihazların hem insan sağlığını tehlikeye düşürmesini önlemeyi hem de geri kazanım yoluyla cihazların içindeki değerli madenlerin yeniden ekonomiye kazandırılmasını hedefliyor. Önümüzdeki yılın ikinci yarısından itibaren uygulanması öngörülen yönetmelikle evlerin köşesinde boş bekleyen, depoya kaldırılmış ya da çöpe atılmış cihazlar toplanacak.

Düzenlemeye göre Bakanlık teşvik verecek, üreticiler ve özel tesisler geri dönüşümü sağlayacak. Türkiye’de yıllık yaklaşık 300 bin ton elektronik atık üretiliyor. Bu atıkların 56 bin tonu monitör, 42 bin tonu ise cep telefonundan oluşuyor. Verilere göre 2010’da e-atığın sadece 5 bin tonunun geri dönüşümü sağlandı.

Cihazlar zehir saçıyor

Bakanlık tarafından yapılan tespitlere göre elektronik eşyalar içlerindeki madde ve metaller nedeniyle adeta zehir saçıyor.

İşte hurdalardaki gizli tehlikeler:

Bozuk televizyon ve aküler: Eski lehimler, entegre devreler, aküler, bozuk TV’ler Pb yani kurşun içeriyor. Kurşun, çocuklarda beyin hasarı ve üreme bozuklukları yapıyor. Her bilgisayar 2-4 kg Pb içeriyor. Atık sahalarındaki Pb yeraltı ve yerüstü sularına karışabiliyor.

Monitör ve televizyon tüpleri: Yüksek oranlarda kurşun, baryum, fosfor gibi ağır metaller içeriyor. Gerekli güvenlik önlemlerini almadan yapılan işlemler birinci derecede atığı işleyen kimseler ve işleme ortamındaki toprak ve yer altı suları için tehlikeli yan etkilere yol açıyor.

Atık plastikler: BFR adındaki madde plastiklerde alev geciktirici olarak kullanılır. Ofislerdeki bilgisayar üzerindeki tozlarda, plastiklerde, basılı devrelerde, bağlantı parçalarında, kablolarda ve süngerlerde bulunur.

Bilgisayar ana kartı: Berilyum içerir. Kanserojen madde olarak sınıflandırılır.

9. eTR Ödülleri sahiplerini buldu

TÜSİAD ve TBV tarafından gerçekleştirilen “eTR Ödülleri”, TBMM’de düzenlenen törenle sahiplerine verildi.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) ve Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) tarafından 2003 yılından beri her yıl tesis edilen “eTR Ödülleri” için bu yıl 19 Aralık 2011’de Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde (TBMM) bir tören düzenlendi. e-Devlet uygulamalarını ödüllendirmek ve bu alandaki farkındalığı artırmak amacıyla tesis edilen “eTR Ödülleri” ile kamu yönetiminde, ekonomide ve toplumsal yaşamda kalitenin, verimliliğin ve rekabet gücünün artması için eTR dönüşümünün gerçekleşmesine katkıda bulunma amaçlanıyor.

“9. eTürkiye (eTR) Ödülleri” törenine, TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Boyner, TBV Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Eczacıbaşı, AVEA CEO’su Erkan Akdemir ve TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Teknoloji, İnovasyon ve Bilgi Toplumu Komisyonu Başkanı Erman Ilıcak katıldı. Toplantıda ayrıca, ABD Genel Hizmetler İdaresi Federal Vatandaş Bilgi Merkezi Direktörü ve www.usa.gov Eski Direktörü Beverly Godwin bir sunum yaptı.

TBMM Tören Salonu’nda yapılan elektronik oylama sonucunda, “Kamudan Vatandaşa e-Hizmetler” kategorisinde, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü, “Otokontrol 5664” projesiyle ödüle değer görüldü. “Kamudan İş Dünyasına e-Hizmetler” kategorisinde, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) “BelgeNET” projesi; “Kamudan Kamuya e-Hizmetler” kategorisinde ise Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü “Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi” projesiyle ödüle değer görüldü.

Büyük Ölçekli Belediye ödülü, Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’nün “KOSKI Mobil İş Takip” projesi, Orta Ölçekli Belediye ödülü ise Fatih Belediyesi’nin “Fatih Mobil” projesine verildi. Törende, modern devlet anlayışını destekleyen, şeffaflık, sosyal sorumluluk gibi ilkeleri benimsemiş uygulamalar arasından da Küçükçekmece Belediyesi “Küçük Kazanımlar” projesi; “Yeni Kart” projesiyle de Yeni Mahalle Belediyesi “Özel Ödül” aldı.

Ödül töreninde konuşan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Yıldırım, Türk Telekom tarafından yürütülen “Fiber Dönüşüm Projesi” ile santrallerdeki bakır bağlantıların fibere dönüştürüleceğini belirterek, “Bilişimde imarsız yapılaşmaya müsaade etmemeliyiz” dedi.

Kalkınma Bakanı Yılmaz, önümüzdeki yıl bilgi sistem stratejisini, kalkınma stratejisiyle birlikte gerçekleştireceklerini bildirdi. 2014 yılında başlayacak olan 10. kalkınma planının hazırlıklarını yapacaklarını açıklayan Yılmaz, “Kalkınmayı geniş çerçevede algıladık. Bunun sadece ekonomik değil, sosyal, çevresel, demokrasi ve hukuk boyutu var. Kalkınma süreçlerinin de bilgi toplumuyla yakından ilgisi var. Bilgi ve iletişim teknolojileri olmazsa olmazı” diye konuştu.

Özgür filtre mümkün mü?

16. Türkiye İnternet Konferansı'ndaki etkinliklerin ortak konusu İnternet sansürü ve filtre oldu. İnternet kullanıcıları ve teknoloji geliştiricilerinin ortak isteği ise özgür İnternet'ti.

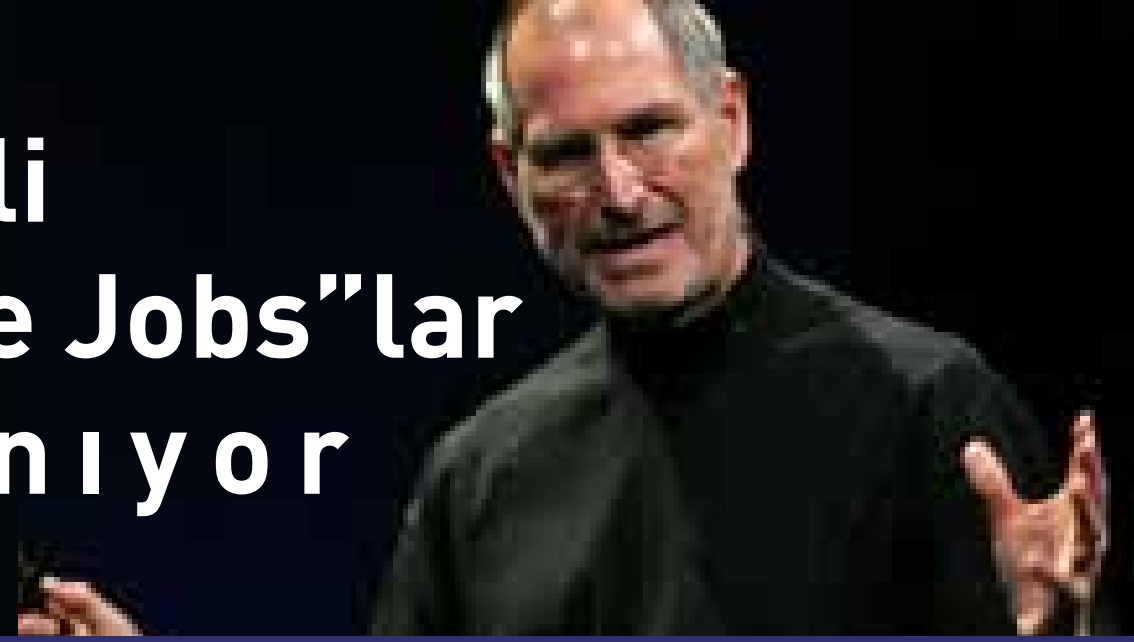
İnternet Teknolojileri Derneği'nin (INETD), düzenlediği Türkiye İnternet Konferansı'nın 16.'sı İzmir'de yapıldı. Ege Üniversitesi'nin Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'ne gerçekleştirilen konferansta bu yıl, "Mobil Yaşam", "Sosyal Ağlar", "Yeni Medya", "Fikri Haklar", "Mahremiyet, İnternet ve Demokrasi", "İnternet Yasakları", "Fatih Projesi", "Medya/Bilgi Okuryazarlığı" gibi konular tartışıldı. Toplam 56 oturumda 13 panel, 15 seminer ve 27 bildiri oturumu düzenlendi. Teknik konuların, gelişmelerin aktarıldığı bildiri, seminer ve panellerde dahi konunun bir şekilde İnternet filtre uygulaması, sansür ve yeni İnternet medya düzenlemesi konuları gündeme geldi.

Konferansın son günü Alternatif Bilişim Derneği'nce düzenlenen "İnternet Medyası Düzenlemesi" başlıklı oturumda, Ocak 2012'de TBMM'ye geleceği açıklanan yasa taslağının neler içerebileceği, İnternet medya kuruluşlarının bu süreçte nasıl tavır almaları gerektiği ve nasıl dahil olabileceği tartışıldı. "İnternet Yasakları ve Filtresi" başlıklı panelde

konuşan Alternatif Bilişim Derneği'nden Ali Rıza Keleş, İnternet filtresine karşı yürütülen hukuki ve aktivist mücadeleyi özetledi. Bianet'in 'İnternet'in Güvenli Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı'na karşı Şubat 2011'de açtığı davanın taslağın yürürlüğe giriş tarihinin değiştirip revize edilmesini sağladığını anlatan Keleş, dernek olarak son taslağa karşı yine dava açtıklarını ifade ederek temel itirazlarını şöyle sıraladı:

"Bilgiye erişmek temel bir haktır. Filtre bu hakkı kullanma önünde engel yaratıyor. Ailelere 'güvenli İnternet istemez misiniz', 'çocuklarınızı korumak istemez misiniz?' diye soruluyor. Bu yanıltıcı ve baskıcı bir tarz. Birçok anne baba böyle bir soruya hayır yanıtı veremiyor. 'Çocuk pornosu', 'terör', 'güvenlik' gibi toplumun hassasiyetleri kullanılıyor. Filtrelenen sitelerin listesi belli değil. Filtrelemeye karar veren kurulun kimlerden oluştuğu, kriterlerin neler olduğu bilinmiyor. Filtrelenen sitelere aile filtresine ya da çocuk filtresine takıldıkları bildirilmiyor."

"Yerli Steve Jobs"lar araniyor

Bakan Ergün, "yerli Steve Jobs ve Bill Gates"ler yaratmak üzere üç yıl önce yılda 100 kişi diye başlatılan "teknogirişim sermayesi destek programını" gelecek yıl için 500 kişiye çıkarttıklarını açıkladı.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, "Yenilikçi Ankara Proje Pazarı" konulu toplantıda, Türkiye'nin istihdam sorununun çözümünde girişimciliğin önemli bir rol oynayacağına dikkat çekti. Ergün, programı üniversitelerden mezun, bilgili, donanımlı ve bir hayali olan gençler için hazırladıklarını belirterek, şunları söyledi: "Bu projeyi, 'Önemli bir firmada,

yüksek maaşla çalışmak dahi beni tatmin etmiyor. Benim ülkem için yapacak çok önemli projelerim var' diyen gençler için hazırladık. Teknolojik fikirlerini hayata geçirmek isteyen gençlere 100 bin lira hibe desteği verdik ve teknoparklarda yer tahsis ettik. Bugüne kadar proje kapsamında 452 gencimize hibe sağladık. Bunların önemli bir bölümü enformasyon, yazılım, elektronik ve makine gibi sektörlerde faaliyet göstermeye başladı."

Gelecek yıldan itibaren teknogirişim sermayesinden yararlananlardan bazılarını 10'arlı gruplar halinde ve 3'er aylık periyotlarla ABD'ye göndereceklerini bildiren Ergün, bu kimselerin 3 ay boyunca Silikon Vadisi'nde kalacaklarını ve diğer ülkelerden gelen teknogirişimcilerle buluşacaklarını anlattı.

"Meleğiniz azrail olmasın"

Habertürk gazetesine göre dünyada genç girişimcilerin girişimlerine ortak olan, onlara öncülük eden, destek veren iş melekleri bulunduğu işaret eden Ergün, "Bizde de yavaş yavaş iş melekleri konusu geliyor. Daha işin başında arkadaşlara söyleyeyim: Gerçekten iş meleği olsun. O gençlerin girişimlerini aynı zamanda geliştirme amacıyla iş meleği olsun. Biliyorsunuz Azrail de bir melek. Azrail gibi olmasın yani. Bazen oluyor çünkü. Hemen şirketi elime geçireyim, benim bünyemde eriteyim, benim olsun, ben kâr edeyim, olmaz. Bunun adı o zaman meleklik olmaz" diye konuştu.

Bilişim pazarı yüzde 6,5 büyüyüp 29 milyar dolara ulaşacak

Cumhuriyetin 100. kuruluş yıldönümünde bilişimde hedeflenen 160 milyar dolarlık gelirin yakalanması için sektörün 7-8 kat daha büyümesi gerektiğine dikkat çekilirken önümüzdeki yıllara “bulut bilişim”, “mobilité” ve “Her Eve Fiber, Herkese Çok Hızlı İnternet” damgasını vuracak.

Aslıhan Bozkurt

Dergimizin 139. sayısında, sektörün önde gelenlerinin 2011 değerlendirmeleri ve 2012 beklentilerine ilişkin görüşlerine yer veriyoruz. Bilişim sektörünün nabzını yansıtmak amacıyla hazırladığımız “Dosya” bölümü için dört soru yönelttik. Sorularımızı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Deloitte Türkiye, HP Türkiye, İnternet Teknolojileri Derneği (İNET-D), KoçSistem, Microsoft Türkiye, SAP Türkiye, Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER), Turkcell, Türkiye Bilişim Vakfı (TBV), Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) ile TTNET yanıtladı. Bu arada Türkiye Bilişim Derneği (TBD) altıncı değerlendirme raporu da yayımlandı. Raporda, Başbakanlığa bağlı en az müsteşarlık seviyesinde bir birim kurulması, sektörün tek muhatabı olması ve sektöre her yıl, 20 bini nitelikli ara elemanı olmak üzere kademeli olarak 40 bin kişi katılması önerildi.

2001’de Bilim, Sanayi ve Teknoloji, Kalkınma ile Gümrük ve Ticaret bakanlıklarının kurulup yetki alanlarının yeniden belirlenmesi sektörü yakından ilgilendiren ve doğrudan etkileyen

değişiklikler olurken özellikle yaz sonunda duraklamanın hissedildiği sektör, yılın sonuna doğru önemli ciro rakamlarına ulaştı.

Cumhuriyetin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 yılı için telekomünikasyon ve bilişim alanından 160 milyar dolarlık bir gelir elde edilmesi hedefi belirlediğinin altı çizilirken kalan 12 yıllık sürede hedefe ulaşılabilmesi için sektörün 7-8 kat daha büyümesi gerektiği vurgulandı.

Sektör aktörleri 2011’i, sosyal ağların geliştiği, geniş kitlelere ulaştığı, haberleşme aracı olarak kullanılan İnternet’in daha fazla demokrasi, saydamlık, yönetime katılım, hesap sorma ve refahtan pay isteme sürecine damgasını vurduğunun altını çizdi. Geçen yıl, bir yandan “Arap baharı”, Wikileaks, Wall Street işgali, Avaaz ve benzeri örgütlerin yaptıkları eylemler, diğer yandan Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi’nin temel bir hak olarak gördüğü İnternet, ifade özgürlüğün ayrılmaz bir parçası olarak öne çıktı. Avrupa Bilgi Teknolojisi Gözlemevi (European Information Technology Observatory- EITO) verilerine göre, 2011’de yüzde 4,7 büyüme ile 27 milyar dolar olan Türkiye bilişim pazarının, 2012’de 6,5’lik büyüme göstererek 29 milyar dolara ulaşması bekleniyor. 2011’de 5,7 milyar dolar olan donanım, yazılım ve bilişim hizmetleri alanının; 2012’de 7 milyar dolara; 2011’de 22 milyar dolara ulaşan Telekom pazarının ise, 2012’de 23 milyar dolara yükselmesi öngörülüyor. Önümüzdeki 8-10 yılın fırsat dalgaları arasında bulut bilişim ve mobilité gösteriliyor. Hizmetlerde yaşanan büyümenin 2012’de artarak devam edeceği, donanımda daralmanın beklenmediği belirtiliyor. “Her Eve Fiber, Herkese Çok Hızlı İnternet” ise 2012’nin en önemli konusu olacak.

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, “İstikrarlı bir ICT sektörüne” sahip olduğumuza işaret ederken Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Dr. Tayfun Acarer, sektörün, 2012 sonunda 35 milyar dolar büyüklüğe ulaşacağını açıkladı. Deloitte Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Ortağı M. Sait Gözümlü, 2012’deki büyüme hedefinin, “zorlu bir dönemi işaret” ettiğine işaret ederken İnternet Teknolojileri Derneği (İNET-D) Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül, dağınık yapılanmadan yakınıp ana işi bilgi toplumuna geçiş olan bakanlık istedi. HP Türkiye Genel Müdürü Serdar Urçar “İthalat Rejimi”nin BT’yi de destekleyecek esnekliği kazanması gerektiğini belirtirken KoçSistem Genel Müdürü Mehmet

Nalbantoğlu, 2012’de yaratıcı iş modellerine ihtiyaç olacağını bildirdi. Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen, “Tüm kararlarda bilgiyi ve teknolojiyi öne çıkaran bir yaklaşım” sergilenmesini isterken SAP Türkiye Genel Müdürü Cem Yeker, dünya ile rekabet edebilecek insan ve teknolojiye sahip olduğunu belirtti. TBV Başkanı Faruk Eczacıbaşı, “Bilişimi, ‘bir kalkınma aracı’ olarak gören bir politika benimsemesini bekliyoruz” derken TELKODER Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Ata Ariak, “rekabette daha gidecek çok yol” olduğuna işaret etti. Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv, dünyanın yeni sınavının “Teknolojik dönüşüm” olduğunun altını çizerken TÜBİSAD Başkanı Turgut Gürsoy, ülkemizde katma değer yaratılamadığı, sektörün yerel derinlik kazanamadığına dikkat çekti. TBV Başkanı Faruk Eczacıbaşı, bilişimin, “bir kalkınma aracı” olarak gören bir politika benimsemesini beklediklerinin altını çizerken TTNET Genel Müdürü Tahsin Yılmaz, İnternet’in, iletişim ve eğlencenin merkezindeki yerini sağlamlaştıracağını bildirdi.

Türkiye’nin bilgi ve iletişim sektörü ile ilgili 2011’i değerlendirmek, 2012 beklentilerini almak üzere sektörden sorumlu kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerine yönettiğimiz dört soru şunlar:

1-Bilgi toplumuna dönüşüm için sizce 2011’de bilişim sektöründe atılan en önemli adım ne oldu? 2011’den bilişim sektörü açısından geriye ne kaldı?

2-Bilişim sektörünün dünya ile rekabetinin önündeki en önemli engeller nedir? Bu engellerin kaldırılması için ilk üç çözüm önerinizi alabilir miyiz?

3-2012’de bilişim sektörünün büyümesi ve ülke kalkınmasına katkı verebilmesi için öncelikle yapılması/atılması gereken üç gelişme/adım nedir?

4-Bilişim sektörünün 2012 büyüklüğü/ cirosu konusundaki beklentiniz/ öngörünüzü bizimle paylaşır mısınız?

2011 DEĞERLENDİRME RAPORU

Bilişim 2011

Bilişim sektörüne her yıl 40 bin kişi katılmalı

Bu yıl, 6.sı yayımlanan TBD Değerlendirme raporunda, devletin “Bilişim Sektörü”nü, stratejik sektör olarak tanımlaması gerektiği yinelendi. Raporda, STK temsilcilerinin de katılımıyla, Başbakanlığa bağlı, en az müsteşarlık seviyesinde bir birim kurulması ve BTK ve Ulaştırma Bakanlığı ile birlikte sektörün tek muhatabı olması, bilişim sektörüne her yıl, 20 bini nitelikli ara elemanı olmak üzere kademeli olarak 40 bin kişi katılması ve Bilişim İhracatçı Birliği kurulması önerildi.

Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD), 2011 Değerlendirme Raporu, yayınlandı. İlki 2006 yılında yayınlanan raporlarla, Türkiye bilişim teknolojileri (BT) sektöründe bulunan tarafların ilgisini genel bir değerlendirmeye odaklamak, siyasi iradeyi kullananlar ile BT sektörü üzerine politika belirleyici kararları alanlara destekleyici ve yol gösterici olmak amaçlanıyor. Kamu ve özel sektörün üst düzey yöneticisinden oluşan Bilişim 2011 Danışma Kurulu üyelerinin görüşüne sunulan, gelen öneri ve eleştiriler çerçevesinde geliştirilen Bilişim 2011 Değerlendirme Raporu, “2011 yılında ne oldu? ”, “2011 yılında neler olmadı? ”, “Ne yapılmalı? ” ve “Son Söz” olmak üzere dört bölümden oluşuyor.

2011’in ilk yarısının seçim süreci olarak geçirilmesiyle birlikte bilişim sektörünü yakından ilgilendiren ve doğrudan etkileyen yapısal değişikliklerin de ortaya çıktığı anımsatılan raporda, yeni kurulan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın yetki alanlarının yeniden belirlenmesi, BT sektörü açısından olumlu gelişmeler olarak nitelendirildi.

Küresel ekonomik çalkantının 2011’de yeniden yükselişe geçtiği ve belirsizliğin arttığına dikkat çekilirken önümüzdeki dönemde BT sektörünün önündeki büyük tehlikelerden birinin ekonomik belirsizliğin sürmesiyle özel sektörün BT yatırımlarında kısıtlamaya gitmesi sonucunda karşılaşılabilecek sorunlar olduğu vurgulandı.

2011 yılına damgasını vuran en temel olayın, “2008’deki benzer etkilerinin olmasından korkulan küresel çapta bir ekonomik krizin ortaya çıkabileceği gerçeği” olduğu belirtilen raporda, “günümüzde kamu hizmetlerinin sunulması ve kontrolü için yapılacak her türlü BT yatırımının, ekonomik bütünlüğün sağlanmasında da

kritik rol oynayacağı kabul edilmiştir” denildi. BT sektörünün mevcut durumunun yüzde 95 oranında donanım ve telekomünikasyona bağlı olduğu anımsatılıp bunun hem BT sektörünün üretim kapasitesi ve dolayısı ile istihdam programlarını, hem de doğası itibariyle ihracat rakamları ve dolayısı ile cari açık dengesini doğrudan etkilediğine işaret edildi.

Toplam pazar büyüklüğünün 2011’de büyük bir artış göstermesi beklenmiyor

Ölçek, yetkinlik, deneyim ve finansal güç açısından sorunların devam ettiği bildirilen raporda, dünyada yazılım sanayinin yenilikçi uygulama projeleriyle ilerlerken Türkiye’de, sektör için kritik büyüklükte bir proje olarak sadece FATİH projesinin geliştirilebildiği, bunun dışında 2011’de kayda değer içerik ve bütçede herhangi bir yazılım projesinin duyurulamadığının altı çizildi. Raporda ülkemizde hizmetten kazanç sağlama ve hizmet kalitesine dayalı rekabet için BT sektörünün standartlarının acil olarak hayata geçirilmesi ve bu konuda bilişim sivil toplum kuruluşlarının yaptığı çalışmaların devlet tarafından değerlendirilmesi istendi. 2010 yılında 28,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşen telekomünikasyon sektörünün de dahil olduğu toplam pazar büyüklüğünün, 2011’de büyük bir artış göstermesinin beklenmediği bildirildi.

Türkiye’de IPv6’ya geçiş için çalışmalarının devam ettiği anımsatılan raporda, 2011’in, kamu BİT yatırımları için ayrılan payın önemli ölçüde azalmasının projelerin gerçekleşmesini etkilediği, 5651 sayılı yasa dışında mahkemelerin çeşitli kararlarıyla birçok web sitesine erişimin filtrelendiği, bilgisayar mühendislerinin kendi meslek odalarını kurma yolunda önemli bir adım attığı bir yıl olduğu kaydedildi.

E-Dönüşüm İcra Kurulu’nun 2011’de toplantı yapmadığı, “Bilişim Toplumuna Dönüşüm” konusunda siyasal sahiplenme ve ilginin daha önceki yıllara göre artmadığı, Bilgi Toplumu Stratejisi’nin Eylem Planı uygulamalarında takviminin çok gerisinde kaldığı halde herhangi bir hızlandırma çabası görülmediğine işaret edilen raporda, “Türkiye, rotayı henüz Bilişim Toplumuna tam anlamıyla yöneltmiş değildir” denildi. “Evlere kadar hızlı haberleşme hatlarının” çekilmesinin bütün dünyada son yılların en önde gelen konularından biri olduğu belirtilen raporda, Türkiye’de bu hatların tesis edilebilmesi için işletmecilere verilen “Geçiş Hakkı” konusunda büyük sorunlar yaşandığına işaret edildi. Raporda, 2011 yılında da yaygın kullanılabilirliği beklenen düzeye çıkamayan e-Devlet kapısını bilişim sektörü çalışanları arasında bile kullanmayanların çokluğuna dikkat çekildi.

Stratejik önemi olan bilişim alanındaki vergilerin sadece bu sektörlerin büyümesini engellemeyip, bilişim toplumuna giden yolda Türkiye’yi yavaşlatmaya devam ettiğine değinilen raporda, Türkiye’nin 2023 hedefi için 1,7 Trilyon Dolar Gayri Safi Yurt İçi Hasıla büyüklüğüne ulaşması gerektiği, yazılım, optik, biyoteknoloji, nanoteknoloji ve benzerleri gibi yeni teknolojik sektörlerin 2023’te erişilmesi beklenen hedefinin ise 15 Milyar ABD doları olduğu vurgulandı. Raporda, “Türkiye’nin 2023 hedeflerine ulaşması için 2023 yılına kadar her yıl GSYİH’nin yüzde 6,7, ihracatının yüzde 12,1 ve bilişim sektörünün ise yüzde 13,8 büyümesi ve tüm bunların dışında da ortalama yüzde 6,5 az olmamak üzere büyüme hedefini yakalaması gerekmektedir. Bunu sağlayacak yegâne açılım Dünya Bilişim teknoloji pazarında yer alabilecek potansiyele sahip Bilişim Sektörümüzdür. Ülkemizi ilk on ülke arasına sokacak dinamizme sahip tek sektör önceliklendirilmiş, stratejik sektör olarak ilan edilecek Bilişim Sektörüdür” denildi.

Neler yapılmalı?

Bilişim 2011 Değerlendirme Raporu’nun “Ne yapılmalı?” bölümünde geçen yıl olduğu gibi, “2011 yılı içinde gerçekleşen ve gerçekleşmeyenlere baktığımızda ülke hedefi olarak gördüğümüz, ‘Bilişim Toplumuna’ ulaşmasında daha yolumuzun olduğu görülmektedir” ifadesi kullanıldı. Raporda “Son söz” başlığı altında bilişim sektörünün beklentileri şöyle sıralandı:

Ülkemizin bilgisayar okur-yazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmek zorunda olduğunu bu yıl da tekrar vurgulamak gerekmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliği gibi bir bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği başlatılarak toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi “Bilişim Toplumu” yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır. Buna paralel olarak atılacak önemli bir diğer adım da, kullanıcılara katma değer sağlayacak yararlı içeriklerin geliştirilmesidir.

TBD’nin 2006 yılında yayımladığı Değerlendirme Raporu’nda yer verildiği gibi nitelikli istihdam, KOBİ’lerin rekabet gücünün ve kamu hizmetlerinde şeffaflığın artırılması için katma değerli hizmetler üretebilen bir BT sektörüne sahip olmak büyük önem taşımaktadır. BT sektöründe nitelikli istihdama imkân verebilmek için sertifikasyona özel önem verilmeli ve akredite kuruluşların sertifikaları kabul görececek bir model benimsenmelidir.

Türkiye’nin 21. Yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesi ancak ve ancak kendi teknolojilerini üreterek uluslararası rekabet edebilen bir konumdaki bir bilişim

sektörüne sahip olmasıyla mümkündür. Bunun için Devletimizin Bilişim Sektörünü stratejik sektör olarak tanımlaması ve ölçülebilir hedeflerini belirlemesi gerekmektedir. Bu hedeflere ulaşmada tüm STK'lar, üniversiteler ve özel sektör bir bütün olarak kenetlenerek ve devletimize her türlü desteği verecektir. "Bilişim ile Kalkınma" ve 2023 Hedeflerine ulaşmak için aşağıda ayrıntısı verilen Eylem Planı Önerisi uygulamaya alınmalıdır.

Türkiye'ye özel ulusal yazılım modeli oluşturulmalı

Ulusal Yazılım Türkiye'nin öncelikli ve stratejik sektörü ilan edilip yazılım üretimi ve ihracatının önünü açacak Ulusal Yazılım Politikaları ve Stratejileri, Özel Sektörle birlikte acilen belirlenmelidir. Başbakanlığa bağlı, STK'ların temsilcilerinin de katılımıyla, en az müsteşarlık seviyesinde, bir birim kurulmalı ve BTK ve Ulaştırma Bakanlığı ile birlikte sektörün tek muhatabı olmalıdır.

Dünyada bilişim sektöründe öne çıkmış bütün ülkelerin modelleri de dikkate alınarak Türkiye'ye özel ulusal yazılım modeli her kesimden yetkililerin katılımıyla oluşturulacak geniş bir, "ortak akıl platformu"nda tartışılarak tasarlanmalıdır.

- Makro stratejik hedefler belirlenmeli, bu hedeflere yönelik belirlenen model çerçevesinde kısa-orta-uzun vadeli planlama yapılmalı, uygulama izlenmeli, kamu ve özel sektör koordinasyonu gerçekleştirilmelidir. Bu planlara göre sektör yeniden değerlendirilmeli, sektörün bir envanteri çıkarılmalı, yetkinliklerin ve güçlü-zayıf yanlar belirlenmeli, ölçek ekonomisinden daha fazla yararlanmak için organik ya da işlevsel konsolidasyonlara ya da kümelenmelere gidilmeli, değişim yönetimi ile tespit edilecek stratejileri ve planları şartlara göre güncellemeli ve bu stratejiler ivedilikle uygulamaya konulmalıdır. Belirlenen hedeflere ve modele göre nitelikli işgücü gereksinimi tespit edilmeli, bu

hedeflere yönelik eğitim verilmesi konusunda üniversitelerden, özel dershanelerden doktora eğitimlerine kadar bütün bilişim eğitim sistemi yeniden düzenlenmelidir. Bugün için bilişim sektörüne her yıl, 6.000'i bilgisayar mühendisi olmak üzere, 15.000 yeni mezun katılmaktadır. Bu sayı 20.000'i nitelikli ara elemanı olmak üzere kademeli olarak 40.000 kişiye çıkarılmalıdır.

Eğitim ve öğretim araçlarındaki büyük değişime uygun şekilde eğitim politikaları ve yöntemleri yenilenmeli, öğretmenlerin ve velilerin BT kullanımına yatkınlığı hızla artırılmalıdır.

Sektöre yapılacak devlet desteklerinin bu plana göre düzenlenmesi ve bu planın dış şartlara karşı dayanıklı olması sağlanmalıdır. Yazılım projeleri destekleme kriterleri yeniden düzenlenmeli, inovasyona öncelik verecek iş modelleri benimsenerek destek tutarlarının ödenme sürelerinin kısaltılması gerekmektedir.

Mobil telekomünikasyon sektöründe yapılacak düzenlemelerde işletmeciler arası farklılıklar gözetilmelidir.

Spektrumun etkin kullanımı ve altyapı paylaşımının etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Kaliteli ve kesintisiz mobil iletişim hizmeti sunulabilmesi için gerekli olan altyapı yatırımlarının sürdürülebilmesi için baz istasyonlarının kurulumuna ilişkin yasal boşluğun ivedilikle doldurulması ve bu konudaki olumsuz kamuoyu algısının değiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Evrensel Hizmet Fonu'nun yazılım için kullanılmasını sağlayacak yapılar oluşturulmalı

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile oluşturulan Ar-Ge Fonu'na ilişkin ikincil düzenlemelerin tamamlanmalı, inovasyon ve girişimcilik de destek kapsamına alınmalıdır.

Ulaştırma Bakanlığın bünyesinde kurulan ,Evrensel Hizmet Fonu'nun yazılım sektörünün gelişmesi için kullanılmasını sağlayacak idari yapılar acilen oluşturulmalıdır.

- Sadece bilişim sektörüne yatırım yapılarak sektör canlandırılmaz. Sektörü canlandıracak en önemli faktör bilişim sektörü dışındaki diğer sektörlerde ve kamuda bilişim kullanım bilincinin yaratılması, bilişim ile üretkenliklerinin kesinlikle artacağına inanarak üretimlerinde, verdikleri servislerde iş yapış şekillerinde bilişim teknolojilerini her zaman daha fazla kullanma alışkanlığını edinmeleri, kısaca bilişim sektörüne olan talebin yaratılmasıdır.

Kamu mal ve hizmet alımlarında, yerli üretilmeye öncelik verilmeli ve bunun için de aynı konuda ihaleye başvuranlardan yerli üreticiler lehine yüzde 15 oranında fiyat avantajı sağlama planı KİK kanununda da yazıldığı gibi cesaretle uygulanmalıdır.

Orijinal yazılım üreten şirketlere bulundukları yerden bağımsız olarak her türlü vergi istisnası sağlanmalı

bunun karşılığında da istihdam yaratılması beklenmelidir. Orijinal yerli yazılımın faturalarında KDV oranı yüzde 8 olmalı, yazılım ürünlerinin tüm sektör işletmelerinde demirbaş yerine tüketim malzemesi kapsamına alınarak tümünün masrafa atılması sağlanmalıdır.

Yazılım ve yazılıma dayalı ihracata nakdi teşvik sistemi getirilmelidir.

Eximbank'ın döviz kazandıran mal ihracatına sağladığı sigorta sistemi uygulaması yazılım ihracatına da uygulanmalıdır.

Bilişim İhracatçı Birliği kurulmalıdır.

Yurtdışından alınan patentlere ilişkin maliyetler teşvik kapsamına alınmalıdır. Patent destekleri sadece ulusal patent başvurularını kapsamaktadır. İhraç yapan firmaların rekabet gücünü ve gelirlerini artırmak için yurtdışı patent alımları önemlidir ancak birçok ülkede patent alınmasının maliyetleri yüksektir.

Ar-Ge destekleri kapsamında Avrupa Birliği'nin uyguladığı şekilde kira, bina ve teçhizatın amortismanı, su, gaz, elektrik, bakım, sigorta, ofis ekipmanları, iletişim masrafları, posta ücreti gibi altyapı ve operasyon masrafları, idari ve finansal yönetim, insan kaynakları, eğitim, dokümantasyon, hukuki danışmanlık gibi yatay hizmetlerle bağlantılı masraflar proje maliyetlerine dahil edilerek desteklenmelidir.

Ar-Ge destekleri sonucunda ortaya çıkarılan ürün ve hizmetlerin pazarlama desteğine önem verilmeli, bu destek aynı zamanda yurtdışı pazarları da kapsayacak genişlikte olmalıdır.

Girişim Sermayesi Sisteminin yaygınlaşması desteklenmelidir.

Yurt dışında ortak kullanılabilecek devlet proje ofisleri açılmalı, ihracatçıya her türlü lojistik, ilişki yönetimi ve teknik destek verilmelidir.

“İlk Abonelik Vergileri” kaldırılmalıdır.

- AB ve yabancı düzenleme ve uygulamalarının göz önünde bulundurulması ve Türk firmalarının yurtdışında yerleşik şirketlerle eşit yükümlülüklerle sahip olacağı düzenlemelerin öngörülmesidir. Mobil genişbant iletişim hizmetlerinden faydalanan kullanıcılardan alınan “İlk Abonelik Vergileri” kaldırılmalıdır.

Sabit elektronik haberleşme sektöründe(sabit telefon ve genişbant İnternet) rekabetin tesisi için gerekli düzenlemelerin yapılması bu düzenlemeler yapıldıktan sonra uygulamaların çok yakından takip edilmesi tüketici faydasının artırılması açısından gerekli o görülmelidir. Genişbant hizmetlerinin yaygınlaşması için yapılması gereken yatırımın geri dönüşümü uzun dönemli olacağından ve maliyetleri karşılayacak seviyede olmadığından kamu ve özel sektör işbirliği desteklenmeli, ekonomik büyüme ve kalkınmaya olan etkisi itibarı ile genişbant altyapılarının ulusal bir plan kapsamında bütüncül olarak ele alınması önem arz etmektedir.

Her Eve Fiber Kablo tesisi ile genişbant İnternet pazarına ve telekomünikasyon alanına ivme kazandırılması için bu konuda adım atılmadan ve karar alınmadan önce, konu kamuoyuna açık bir şekilde etraflıca tartışılmalı, toplumun tüm katmanlarını temsil eden siyasi partilerin, sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak toplumsal mutabakat sağlanmalıdır.

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım: İstikrarlı bir ICT sektörüne sahibiz

**Sektörde
toplam 564
yetkilendirilme
yapıldığını
anımsatan
Bakan Yıldırım,
Türkiye'ye
uygun, ihracat
sağlayacak
üretim olanakları
bulunduğuna
dikkat çekerek
bilişim
sektörünün daha
fazla büyümesi
için mutlaka
yerli üretimin
arttırılması
gerektiğinin altını
çizdi.**

* Göreve geldiğimiz yıllar itibariyle bilgi ve iletişim sektörü her yıl önemli ölçüde büyüdü. 2011 yılında da bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe pek çok önemli adım atıldı ve ilerleme kaydedildi. Bunların başında genişbant İnternet'te yaşanan gelişme oldu. 2002 yılında sadece 3 bin düzeyinde olan genişbant abone sayısı 2011 üçüncü çeyreğinde 12.79 milyona ulaştı. Mobil abone sayısı 65 milyona yükseldi. Mobil kapsama alanı nüfusa göre yüzde 98.9, coğrafi yerleşime göre yüzde 85.9 seviyesine çıktı. Sektörde toplam 564 yetkilendirilme yapıldı. Mobil arabağlantı ücreti 2004-2010 arasında yüzde 80, sabit arabağlantı ücreti 2004-2010 arasında yüzde 60 ve SMS arabağlantı ücretleri 2004-2010 yüzde 45 düşürüldü. Bu da sektörde tüketicinin hizmet kullanımını artırdı. Şöyle ki 2011 için toplam telefon görüşme süresi 163 milyar dakika, SMS adedi 161 milyar adet olarak tahmin ediliyor. Hükümet olarak amacımız, bilgi toplumuna dönüşmüş bir Türkiye. Bu amaçla bilişim sektörünün gelişmesi için hem yasal altyapıyı hem de fiziki altyapıyı oluşturduk. 2011 yılında da özellikle güvenlik alanında düzenlemeler gerçekleştirdik. Bu anlamda 2011 yılını Siber Güvenlik Yılı olarak da adlandırabiliriz.

* Türkiye'de istikrarlı bir bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörüne sahibiz. Ülkemizde bilgi ve iletişim sektöründe lisanslı işletmeci sayısı 2003 yılında 126 iken, 2010 yılında bu sayı 439'a, 2011 yılı sonunda ise 552'ye çıktı. Yalnızca Türkiye'de değil, bölgemiz için de güçlü bir bilgi ve iletişim teknolojilerine (Information and Communication Technologies -ICT) sektörüne sahibiz. Özellikle bu yıl gerçekleştirdiğimiz ülke ziyaretlerinde bunu çok açık şekilde gördük. Ancak firmalarımızın dünyadaki rekabet gücünü etkileyen faktörler arasında bilişim altyapısının daha fazla yaygınlaşması, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin artması ve insan sermayemizin hızlı gelişen bilişim teknolojilerini takip edip özümseyecek şekilde geliştirilmesinin özellikle önemli olduğunu düşünüyorum. Bu alanlarda elde edilecek ciddi gelişmeler, sektörün dünyadaki rekabetçiliğini yükseltmesinde anlamlı bir rol oynayacak. Bilişim teknolojilerinin topluma daha fazla nüfuz etmesi, firmalarımızın araştırma ve geliştirme faaliyetlerine daha fazla yönelmesi için sağlıklı ve sürdürülebilir bir rekabet ortamının yaratılması gerekiyor. Bu yöndeki faaliyetlerimiz artan bir çabayla sürdürülüyor. Firmalarımızın araştırma ve geliştirme ile yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenmesine devam edilecek. Ayrıca, e-devlet uygulamaları da sektörün sunduğu hizmetlere yönelik talep artışı sağlıyor.

* Bilgisayar sahipliğinin, bilgisayar okur-yazarlığının artırılması gerekiyor. Sayısal uçurumun azaltılması, bireyler ve bölgeler arasında bilgi teknolojilerine sahip olma ve kullanma açısından uçurum olmamalı. Bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler neticesinde e-devlet uygulamalarının etkin bir şekilde kullanılması, ülke çapında yaygınlaşması ve vatandaşların kesintisiz bir şekilde kamu hizmetlerinden faydalanması büyük önem arz ediyor.

* Ulaştırma Şurası'nda 2023 hedeflerini belirlerken, bilgi ve iletişim sektörünün büyüklüğünün 160 milyar dolara ulaşması hedefi kondu. Bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü, hem ciro olarak hem de istihdam

yaratma açısından büyüyor. Göreve geldiğimiz yıldan bu yana ciro bakımından dört kata yakın büyüme söz konusu. Büyüme trendi devam ediyor. Ancak bilişim sektörünün daha fazla büyümesini sağlamak için mutlaka yerli üretimin arttırılması gerekiyor. Çok hızlı gelişen bilişim teknolojileri piyasasında her gün yeni fırsatlar ortaya çıkıyor. Bilişim sektöründe düşük maliyetlerle başlanabilecek yazılım ve bazı donanım ürünlerinin üretilmesi olanağı ülkelere önemli fırsatlar sunuyor.

Bu tür girişimlerin zamanla çok büyüyerek önemli ekonomik sektörler haline dönüşmesi artık sıradan bir olgu haline geldi. Bizim ülkemizde de mutlaka bize uygun, yurtdışına

ihracat imkânı bulunan üretim olanakları bulunuyor. Ben ülke olarak gerekli araştırma geliştirme faaliyetlerini yürütecek ve gerekli üretim tesislerini kuracak insan gücüne, deneyime ve mali kaynaklara sahip olduğumuzu düşünüyorum.

Ülkemizde son zamanlarda sayıları giderek artan büyük ölçekli araştırma geliştirme merkezlerinin kurulmasını ve halkımızın yeniliklere çabuk uyum sağlayan yapısını, hızlı gelişen bilişim teknolojilerinde bir üretim merkezi ve bilgi toplumunun güçlü bir parçası olmamızı sağlayacak önemli işaretler olarak görüyorum.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Dr. Tayfun Acarer: Sektör, 2012 sonunda 35 milyar dolar büyüklüğe ulaşacak

Genişbant altyapılarının yaygınlaştırılıp kullanıcıların arttırılmasının önem taşıdığına işaret eden Acarer, bilgi ve iletişim sektörünün 2012 sonunda 35 milyar dolar büyüklüğe ulaşacağını öngörüldüğünü açıkladı.

* 2011 yılı içerisinde bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe pek çok önemli adım atıldı ve ilerleme kaydedildi. Bunların arasında göze çarpan en önemlilerinden biri iletişim çağının altyapısını oluşturan genişbant İnternet'te yaşanan gelişme oldu. 2010 yılı ortasında başlayan mobil İnternet yanında, fiber ve kablo İnternet hizmetlerindeki artış hızlanarak devam etti. 3G abone sayısı çok kısa süre içinde 29 milyona çıktı ve pazarın dinamizmi oldukça yükseldi. Örneğin Avrupa Birliği'nde mobil kullanıcıların ortalaması yüzde 30,1'i 3G abonesiyken, ülkemizde bu oran yüzde 44 seviyesine ulaşmış bulunuyor.

Genişbant İnternet abone sayısında yaşanan bu artış karşısında, kullanım ve içerikle ilgili olarak da 2011 yılında önemli gelişmeler görüldü. Bunlar arasında özellikle "Güvenli İnternet" uygulamasının hayata geçirilmesi büyük önem taşıyor. Hiçbir şekilde sansür vb. kısıtlama amacı içermeyen bu uygulama özellikle ailelerin İnternet'i kendi istekleriyle güvenli bir şekilde kullanmalarına olanak veriyor.

2011 yılında bilişim sektörü açısından, diğer pek çok hususun yanı sıra, son olarak ifade etmek istediğim husus mobil numara taşınabilirliği uygulamasıyla ilgili pazara getirilen rekabettir. İlgili pazarda Kasım 2011 itibarıyla taşınan numara sayısı 35,6 milyonu geçmiş olup, işletmeciler, abone kazanmak adına birçok kampanya, indirim vb. pazarlama kampanyalarını hayata geçirdi ve bundan da kazançlı çıkan vatandaşımız oldu.

* Bilişim sektörümüzün dünya ile rekabetini etkileyen çok sayıda faktör var. Örneğin genel ekonomik durumun istikrarlı ve öngörülebilir olması ile kurumsal çerçevenin özel sektörü desteklemesi, yenilikçilik ve araştırma- geliştirme çalışmalarının yoğunluğu diğer sektörlerde faaliyet gösteren tüm firmalar gibi bilişim sektöründe faaliyet gösteren firmalarımız için de rekabet gücü açısından temel faktörlerdir. Dolayısıyla sektörün genel rekabet gücünü artırmak için bütün bu faktörleri dikkate alarak çalışmak zorundayız.

Son olarak, eğitim sistemimizin kalitesinin yapılan reformlarla zaman içinde artması ve gençlerimizin piyasada talep edilen bilgi ve becerilerle donatılması sektörün insan sermayesini olumlu etkileyecek. Bu konuda firmalarımıza da önemli bir görev düşüyor. Firmalar çalışanlarının bilgi ve becerilerini arttırmalarını sağlayacak bir iş ortamının yaratılması için çaba sarf etmeliler.

* 2012 yılında ülkemizde de dünyadaki gelişmelere paralel olarak genişbant altyapılarının yaygınlaştırılması ve genişbant kullanıcılarının arttırılması konusu önem taşımaya devam edecek. Özellikle kamu özel sektör işbirliği ile Eve Kadar Fiber (Fiber to the home- FTTH) kurulumunun artırılması ile genişbant hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına katkı sağlanacağını düşünmekteyim. Var olan verilere baktığımızda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının, işletmecilerin gelirlerine oranla çok daha fazla arttığı görülüyor. Bu da, sürdürülebilir rekabet koşulları içinde yeni yatırımları zorunlu kılıyor. Mobil haberleşme sektörünün ülkemiz elektronik haberleşme sektöründeki payı ve önemi göz önünde bulundurulduğunda; 790-862 MHz bandının TV yayın hizmeti dışında mobil hizmetler için tahsis ile spektrumun verimli kullanılması ile elde edilecek ekonomik değerin artırılması açısından önemli olduğunu düşünmekteyim. 2012 yılında bu konu üzerinde önemle durulması gerekiyor.

* Bildiğiniz gibi bilişim sektörü küresel krizde bile büyüme sağlayarak, ülke ekonomilerinin itici gücü olma özelliğini sürdürüyor. Türkiye’de de sürekli büyüyen bir bilişim sektörünün varlığını görüyoruz. Ben bu artışın önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini düşünüyorum. Bilgi ve iletişim sektörünün 2012 sonunda 35 milyar dolar büyüklüğe ulaşacağı öngörülmüyor. Bilişim sektörünün henüz genişleme potansiyelini yitirmediğini söyleyebiliriz. Önümüzdeki dönemde de sıkıntılar yaşansa da elektronik haberleşme hizmetlerinin daha yaygın kullanılacağını, özellikle genişbant abone sayılarının artmaya devam edeceğini, fiber altyapının daha da genişleyeceğini, mobil şebeke üzerinden daha fazla veri iletimi sağlanacağını söylemek mümkün. Geçmiş dönemdeki eğilimlere baktığımızda bu alanlardaki grafiklerin yukarıya doğru hareket ettiğini görmekteyiz.

3. Nesil yetkilendirmesinde getirilen Ar-Ge merkezi kurulması, Ar-Ge personeli istihdamı ve yerli tedarik zorunluluğu, uygulamada çok başarılı sonuçlar verdi. Vermeye devam ediyor. Biz de bunu denetliyoruz. Büyük işletmeciler ve büyük tedarikçiler arka arkaya Ar-Ge merkezlerini açtılar ya da var olanları güçlendirdiler. Bunların önümüzdeki yıllarda, cirolara da yansıyan önemli çıktıları olacaktır.

Deloitte Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi ve Ortağı M. Sait Gözüm: 2012'deki büyüme hedefi, zorlu bir dönemi işaret ediyor

Deloitte.

Büyüme hedefinin yüzde 2-4'ü aşması öngörülen 2012'nin, zorlu geçecek bir dönemi işaret ettiğine dikkat çeken Gözüm, FATİH projesinin hafif bir etkisi haricinde ciro anlamında bir ciddi büyüme beklemiyor.

* Öncelikle bilgi toplumuna dönüşüm için 2011'de bilişim sektöründe FATİH projesinin altının çizilmiş olmasını önemli olarak değerlendiriyorum.

* Ülkemizde bilişim sektörünün büyümesi ve dünya ile rekabet eder hale gelmesi için Ar-Ge ve inovasyona yatırım yapılması ve bu yatırımların çıktılarının daha verimli olması gerekiyor. Dünya Ekonomik Forumu'nun hazırladığı Küresel Rekabet Raporu'na göre Türkiye pazar büyüklüğü açısından 142 ülke içerisinde 17. sırada yer alırken, inovasyon açısından rekabetçiliğe bakıldığında ise ancak 69. sırada kendine yer bulabiliyor. Ekonomimizin büyüklüğü ile yenilikçiliği arasındaki bu dengesizliğin sebeplerini ortadan kaldıracak hamleler yapılmalı.

Özellikle, bilimsel araştırma ile bu araştırmaların ekonomik değere dönüşmesi arasındaki köprü olması gereken, üniversite – sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi acilen çözülmeli. Bu ne yazık

ki yıllardır tartışılan bir konu olup, somut adımlar bir türlü gerçekleşmiyor. Bu konuda TÜSİAD çalışma grubunun geniş kesitler ile gerçekleştirdiği çalışmalardan yola çıkarak:

- Üniversite-sanayi işbirliklerinde patent hakkı ve geliri dağılımının akademisyenlerin bu tip projelerden patent geliri elde edecek şekilde düzenlenmesi,
- Akademik terfilerde, araştırmacıların elde ettikleri patentlerin terfi kriterleri arasında yer alması,
- Üniversitelere sağlanan hibelerin sanayi ile işbirliği yapılması durumunda daha çekici hale getirilmesi,
- Girişimcilere mali desteğin yanında idari yönetim ve pazarlama gibi firmaların büyümesi için hayati diğer konularda da desteklerin KOSGEB, Kalkınma Ajansları, Teknoloji Geliştirme Bölge Yönetimleri vb. kurumlar aracılığıyla sağlanması,
- Gerekli mali düzenlemelerle, örneğin çeşitli vergi avantajları sağlanarak, yatırımcı bireylerin kaynaklarını geleneksel ve daha güvenli yatırımlara aktarmaktansa birer melek yatırımcı olmaları teşvik edilmeleri,
- Ar-Ge faaliyetlerinin, sürekli yenilikçi faaliyetlerde bulunan küçük ve orta ölçekli firmalar açısından daha fazla desteklenmesi için Ar-Ge merkezi olma koşullarından biri olan 50 TZE Ar-Ge personeli sayısının, ülkemizde KOBİ'lerin istihdam ettikleri personel sayıları göz önünde bulundurularak radikal olarak düşürülmesi,
- Genel olarak politikaların odağı Ar-Ge harcamaları oranının artmasından ziyade Ar-Ge harcamalarının verimliliğine kaymalı.

* 2012 yılı büyüme hedefleri yüzde 2-4'ü aşıyor ve zorlu geçecek bir dönemi işaret ediyor. Ben FATİH projesinin hafif bir etkisi haricinde ciro anlamında bir ciddi büyüme beklemiyorum.

HP Türkiye Genel Müdürü Serdar Urçar:

“İthalat Rejimi”, BT’yi de destekleyecek esnekliği kazanmalı

Melek yatırımcıları teknolojiye odaklamak için gelişmiş risk sermayesi modelleri gerektiğini bildiren Urçar, teknolojinin yazılıma kaymasıyla BT sektöründe gelişmenin hızlandığı ve büyük fırsat bulunduğu işaret etti.

* Bilgi toplumuna dönüşüm yalnızca özel sektör liderliğinde gerçekleştirilebilecek bir hedef değil. Elbette özel sektör uzmanlık, yaratıcılık, inovasyon, rekabet ve ekosistem açısından önemli. Ancak, bu konuda devletin gerek yasal düzenlemeler gerek teşvik programları açısından sektöre yardımcı olması önem taşıyor. Bunların arasında en önemli gelişmelerden biri de e-devlet hizmetlerinin yaygınlaşmasıdır.

Türkiye’de devletin bilgi teknoloji yatırımları için hem büyük bir sermaye kaynağı hem de geniş bir yatırım alanı olarak yüksek potansiyele sahip olduğunu biliyoruz. Nitekim son 7 yılda e-devlet alanında kaydedilen gelişmeler bilgi toplumuna dönüşüm yolunda önemli atılımlar olarak kayda geçti. Bunların arasında 2004 yılında dijital imzanın ve 2011 yılında da Kayıtlı E-Posta (KEP) ile E-Tebliğat sisteminin uygulanmaya başlamasını sayabiliriz.

HP Türkiye olarak 20 yılı aşkın köklü varlığımızla bilgi toplumuna dönüşüm için önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. Türkiye’yi bölge ülkelerine teknoloji sevk eden bir merkez üssü olarak konumlandırmak amacıyla Çorlu’da açılan ve yalnızca HP için üretim yapan Foxconn masaüstü bilgisayar fabrikasının faaliyet alanını sunucular ile dizüstü bilgisayarlar gibi farklı ürünlerle genişletmek istiyoruz. Türkiye’de bilgisayar üretim merkezi açılması için gösterdiğimiz çabalar nedeniyle HP Türkiye’yi ödüle layık gören TBD’ye sektöre verdikleri destekten dolayı ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

* Türkiye BT sektöründe her yıl ciddi bir büyüme görülüyor. Bu takdir edilecek bir durum, ancak sektörün yeterli büyüklüğe ulaşmasını engelleyen önemli eksiklikler de mevcut. Örneğin ülkemizde bilgi teknolojileri GSMH’nin binde 8’i ile yüzde 1’i arasına sıkışmış durumda. BT sektörünün gelişmesi için yerel teknoloji firmalarının nitelikli kadrolar kurması, yeterli know-how’a ulaşması, yönetim ve işletim kalitesini arttırarak daha vizyoner olması gerekiyor. Bütün bunlar zaman alacak gelişmeler. Özellikle bilgi teknolojileri yatırımlarına AB’de olduğu gibi GSMH’nin yüzde 2-3’ü kadar pay ayırmamız 2023 vizyonunu gerçekleştirmemizde önemli rol oynayacaktır.

Türkiye’nin en çok ihtiyaç duyduğu gelişmelerden biri de sermaye ile girişimciliği kapsamlı bir fikri mülkiyet portföyünde birleştirecek “melek yatırımcı” (startup) sayısının artmasıdır. Sosyal medyadan dijital pazarlamaya, kurumsal firmalardan inovasyona dayalı

butik şirketlere kadar her alanda yenilikçi işletmelere gereksinimimiz var. Ekonomik şartların bundaki rolünü yadsıyamayız, çünkü melek yatırımcıları teknoloji pazarına odaklamak için gelişmiş risk sermayesi modelleri gerekiyor. Bunun için Türkiye ekonomisinde istikrar şart ve yatırımcıyı teşvik edecek yasal düzenlemelerin yapılması önemli. Ancak bu şekilde sektör ve üniversite işbirliğini pekiştirebilir, eğitim kurumlarının araştırma laboratuvarlarını Ar-Ge faaliyetlerini hızlandırmak üzere özel sektöre entegre edebiliriz.

Bununla birlikte, Türkiye’de BT sektörünün büyümesi için hemen değiştirme olanağına

sahip olmadığımız uzun vadeli süreçler de söz konusu. Örneğin, Güney Afrika Cumhuriyeti’nin GSMH’si yaklaşık 400 milyar dolar. Ancak, BT pazarı Türkiye’den yüzde 50 daha büyük. Bulut bilişim ve kablosuz mobil internet sayesinde yazılım uygulamalarının hızla arttığını dikkate aldığımızda, Güney Afrika BT sektörünün yazılım ve hizmetlerde önemli bir paya sahip olduğunu ve bu açıdan gayet olgun bir pazar olarak konumlandığını görüyoruz. Türkiye’nin bu aşamaya gelmesi için ülkemizden daha çok sayıda küresel firma çıkması ve global ölçekte ağırlığını hissettirmesi gerekiyor. Bunun için zamana ihtiyacımız var, ancak teknoloji yazılım uygulamalarına kaydıçça BT sektörünün gelişme hızı da katlanarak artıyor. Dolayısıyla

elimizde büyük bir fırsat bulunuyor. Türkiye doğal kaynakları, nüfusu ve sermayesi ile bu fırsattan yararlanarak önemli gelişmeler kat edebilecek bir ülke.

* BT sektörüne baktığımda öncelikle Türkiye’deki yasaların ve düzenlemelerin sektörümüze pratik avantajlar sağlaması gerektiği sonucuna varıyorum. Örneğin Kamu İhale Kanunu’nu inşaat sektörü için optimize etmişiz. Bu nedenle kamu kuruluşları bilgi teknolojilerine odaklanmakta, doğru teknolojileri seçerek gereken ölçekte ve zamanında yatırım yapmakta zorlanıyor. Öte yandan, bilgi teknolojileri için ithalat faktörü çok önemli ve İthalat Rejimi’nin otomotiv sektörünün yanı sıra BT sektörünü de destekleyecek şekilde esneklik kazanması gerekiyor.

2011’de çıkan yeni Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin tüm alanlarda gecikmeden uygulanmaya başlaması, kamu kuruluşlarının özellikle e-devlet kapsamındaki altyapı yatırımlarının hızlanması, teşvik yasalarının küçük ölçekli girişimcilere de teşvik verecek şekilde düzenlenmesi ve “fonların fonu” konseptinin hayata geçmesi büyük önem taşıyor. Bu yasal düzenlemeler sektörü ekonomik açıdan güçlendirecek, gerekli pazar büyüklüğünü ve esnekliği sağlayarak stratejik planlama ile inovasyonun yerel firmalara akışını hızlandıracaktır. Bu da hem çözüm ortakları hem de rekabetçi kurumlar açısından sektörü önemli ölçüde motive edecektir.

* Türkiye’de BT sektörü GSMH’deki yıllık artışın 2-3 katı kadar büyüyor. Bu durumda Türkiye ekonomisinde 2012 yılında gözlemlenecek yüzde 2-3’lük büyüme, BT sektörüne yüzde 8-9 oranında büyüme olarak yansıtacaktır. Daha kötümser bir senaryo ile sektörde büyüme yüzde 2-3 ile sınırlı kalabilir. Sonuç olarak küresel ekonomik şartlar nedeniyle 2011’de olduğu kadar hızlı bir büyüme kaydedemeyeceğiz.

IDC’ye göre bilgi teknolojileri 2012 yılında global ölçekte yüzde 7 oranında büyüyecek, ancak Avro krizine bağlı olarak bu oran yüzde 2’ye düşebilir. Aslında burada ilginç bir durum söz konusu: En iyi tahminlerle pazarın yüzde 7 büyüyeceğini söylüyoruz ve bunu olumlu olarak karşılıyoruz, ancak sektör geçen yıllarda yüzde 20-25 oranında büyüyordu. 2009’dan bu yana yaşanan ekonomik zorluklar büyümeyi önemli ölçüde yavaşlattı.

ABD’deki ekonomik güçlükler ve Avro krizi BT sektörünü önemli ölçüde etkileyebilir. BT sektörü sonuçta ithalata ve döviz kurlarına dayalı bir sektör. Örneğin 2011 yılının ikinci yarısında kur dalgalanmaları yatırım maliyetlerini arttırarak sektörü olumsuz etkiledi. 2012 yılından en büyük beklentimiz bu belirsizliğin ortadan kalkmasıdır. Ancak, tüm zorluklara rağmen önümüzdeki yıl da Türkiye’nin en az yüzde 2,5-3 oranında büyüyeceğini düşünüyorum.

İnternet Teknolojileri Derneği (İNET-D) Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül: Bilişim ve İnternet'in önemini anladığımızdan emin değilim

İnternet Teknolojileri Derneği

Bütünlük göstermeyen ciddi Ar-Ge ve inovasyonu geliştirme çabaları olduğuna işaret eden Akgül, dağınık yapılanmadan yakınlık ana işi bilgi toplumuna geçiş olan, tüm paydaşları içeren katılımcı ve saydam, yönetim ilkelerine göre çalışan bir bakanlık istedi.

* 2011 yılı ülkemiz bilgi toplumu ve dünya için "Parçalı bulutlu" bir gelişme oldu. Sosyal ağların gelişmesi, geniş kitlelerin sosyal ağları, İnternet'in haberleşme olanaklarını kullanarak daha fazla demokrasi, saydamlık, yönetime katılım istemesi, hesap sormaya başlaması, refahtan pay istemesi damgasını vurdu. "Arap baharı", Wikileaks, Wall Street İşgali, Avaaz ve benzeri örgütlerin yaptıkları eylemler bunu gösteriyor. Bir yandan Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi'nin İnternet'i ifade özgürlüğün ayrılmaz bir parçası olarak görmesi, İnternet'e erişimi temel bir hak olarak görmesi, öte yandan tüm dünyada İnternet'i tehdit eden gelişmelerin öne çıkması, Almanya, Fransa, İngiltere kervanına ABD'nin katılması çarpıcı bir gelişmeydi. Ülkemizde ise yeni bakanlık yapılanmalarına rağmen, dağınıklığın devam etmesi, 2010'da biten "Bilgi Toplumu ve Eylem Planı"nın yenisi için henüz bir taslak bile çıkması, ülkemizin düzenleyici kuruluşların özerk yapısını yok etmesi önemli gelişmeydi. Benim için en önemli gelişme, sansür boyutunda olanlardı: YouTube hüllesi yanında, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) 140 kelimeyi içeren alan adlarını yasaklama girişimi, yönetim ilkelerini hiçe sayarak filtre yönetmeliğinin çıkartılması, bir yurt içi profilinin düşünülmesi, gizli uzmanlar kurulu oluşumu, yurttaşın filtreye tepki gösterileriydi. Tabii önümüzde bir de "sarı basın kartı" uğruna, İnternet'e ciddi sekte vurabilecek düzenlemeler, Fransız Hadopi düzenlemesinin uyarlanması var. Avrupa Adalet Divanı'nın filtreyi insan haklarına ve Avrupa hukukuna aykırı bularak iptal etmesi önemli bir gelişmeydi. Fatih projesi yine gündeme damgasını bulan, parçalı bulutlu ama çok önemli bir projedir.

* Ülkemizin, bilişim ve İnternet'in önemini anladığından emin değilim. Sözler değil, yapılan işler önemli olan. YouTube yasağının 3 yıla yakın sürmesi ve bunu kamuoyu yanıltılarak hülle ile çözülmesi, meselenin anlaşılmadığının göstergesi. İnternet ve temsil ettiği değişim, katılım, saydamlık, yönetim, iş birliği demek. Ülkemiz Ar-Ge ve inovasyonu geliştirmek için ciddi çabalar içinde ama çabalar bir bütünlük arz etmiyor. Örgütlenme çok dağınık. Bence yapılması gereken, ana işi bu olan, ülkenin bilgi toplumu sürecinin sahibi ve sorumlusu bir siyasal aktör, tercihan bir bakan, tüm paydaşları içeren katılımcı ve saydam, yönetim ilkelerine göre çalışan örgütlenme, kapsayıcı ve sık gözden geçen bir strateji ve eylem planı.

* Yukarıdakilere ek, özgürlükçü, katılımcı bir felsefe, ülkeyi bir seferberliğe sokacak bir hoşgörü ve dayanışma, özel sektörün önünü açacak rekabetçi ortam, ülkede öğrenmeyi ve merakı teşvik edici çabalar, insan odaklı bir yaklaşım. Ülkemiz helva için tüm malzemelere sahip, uzmanları da var ama orkestra edecek yapıları yok, sabrı, hoş görüyü ve katılımcılığı sağlayamıyor.

KoçSistem Genel Müdürü Mehmet Nalbantoğlu: 2012'de yaratıcı iş modellerine ihtiyacı olacak

“Bulut bilişim”in önümüzdeki 10 yılın da fırsat dalgası olarak kabul edilip yaygınlaşacağını belirten Nalbantoğlu, kalkınma ve 2023 hedeflerinin tutturabilmesi için atılacak adımların başında teknolojinin gelmesi gerektiğini vurguladı.

* 2011 yılının ilk yarısında bilişim sektörünü çok yakından ilgilendiren ve doğrudan etkileyen değişiklikler yaşandığını söyleyebiliriz. Bunların başında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın kurulmuş olması ve TÜBİTAK'ın bu bakanlık bünyesine dahil edilmesi geliyor. Kalkınma Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın kurulması ve yetki alanlarının yeniden belirlenmesini de BT sektörü açısından olumlu gelişmeler olarak sıralayabiliriz. 2011 aynı zamanda küresel ekonomik çalkantının yeniden yükselişe geçtiği ve belirsizliğin arttığı bir yıl da oldu. Yılın yarısı tüm sektör oyuncuları tarafından pozitif algılandı ama özellikle yaz döneminin sonu ile başlayan dönemde sektörümüzde de bir duraklama hissedildi ki bunda yaz dönemiyle süre gelen bayram ve tatil dönemlerinin de etkisi olduğunu söyleyebiliriz. Sektör, yılın sonuna doğru bu dönemlerin aksine önemli ciro rakamlarına ulaştı. Çünkü şirketler, sıkıntılı olacağını düşündükleri 2012'deki yatırımlarının bir bölümünü bu yıla çektiler ve yılın sonuna doğru önemli teknoloji yatırımları yaptılar.

2011 yılının ikinci çeyreği itibarıyla genişbant pazarında dikkat çeken en önemli gelişme; mobil genişbant internet, fiber ve kablo internet abone sayılarında 2010 yılı ortasında başlayan artışın devam etmesi oldu. Ayrıca daha önceki dönemlerde yüzde 6'lık ortalama artış bu çeyrekte mobildeki hızlı artış ile yüzde 20'ye ulaştı.

2011, tıpkı 2010 gibi, 5651 sayılı yasa dışında mahkemelerin çeşitli kararları ile internet üzerindeki birçok web sitesine erişimin sıklıkla ve uzun süreli olarak filtrelendiği bir yıl oldu. Bu yılın en çok konuşulan konularının başında FATİH projesi geliyor. FATİH, eğitimde fırsat eşitliği açısından çok önemli bir proje ama biz bu tür projelerin mutlak suretle pilotlarla devreye alınması gerektiği inancındayız. Uzun soluklu bu projenin, önümüzdeki yılda gündemde olacağını söyleyebiliriz.

Telekomünikasyon sektöründeki hareketlilik bu yılbaşımızı döndürecek kadar yoğun ve hızlı geçti. GSM şirketleri hizmet alanlarını genişletmek ve fark yaratmak adına “şirket satın alma” yarışına girdiler ve sabit hatlara yönelik olarak alan uzmanlıklarını bu tür şirket satın almalarıyla tamamlamayı tercih ettiler. Bu konudaki gelişmeleri, çok daha hareketli bir şekilde 2012 yılında da takip edeceğiz.

Sadece son birkaç yılın değil önümüzdeki 8-10 yılın da fırsat dalgası olarak kabul edilen bulut bilişim, 2011'in

en çok konuşulan konuları arasındaydı. Sektör olarak şirketlere, bulut bilişim iş modeli ile BT ihtiyaçlarını elektrik, su gibi kullandıkça öde modeliyle satın alarak iş yapış şekillerinde önemli avantajlar sağlayacaklarını anlatmaya çalıştık. Bu iş modelinin 2012 yılında daha da yaygınlaşacağı inancındayız. Önümüzdeki yılların fırsat dalgaları nelerdir diye baktığımız zaman en önemli konulardan birinin mobilite olduğunu söyleyebiliriz. Hızla hayatımıza giren mobilite alışkanlıklarımızı da değiştiriyor. Tabii bu teknolojik gelişme, veri merkezleri kurulum, bakım, yönetim gibi ihtiyaçları da gündemimize taşıyor.

Dünyada en hızlı büyüyen pazarlardan bir tanesi olan sayısal yayıncılık da bu yıl daha fazla şirket tarafından tercih edildi. Önümüzdeki dönemde dünyada 10 milyara yakın sayısal yayıncılık yapan ekran olacağı öngörüsü ile bu alanda sayısı her geçen gün artan büyük projelere imza atılacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

* Kurumsal şirketlerin bütçelerinin yüzde ikiye yakın bölümünü BT ve ona bağlı konulara ayırdığını biliyoruz. Bu oran kamuda yüzde üçlere kadar çıkmaktadır. Türkiye’de ise bu rakamın hiçbir zaman binde beşlerin üzerine çıkmadığını gözlemliyoruz.

Bildiğiniz gibi, Türkiye’de hizmetler sektörü içerisinde bilişim teknolojilerinin aldığı pay dünya ortalamasının çok altında rakamlara tekabül ediyor. Gelişmiş ülkelerde yazılım ve hizmet pazarı donanımın minimum iki katı büyüklüğünde. Gelişmekte olan ülkelerde eşit bir dağılım söz konusu iken Türkiye’de yazılım ve hizmetlerin payı yüzde 20’nin bile altında kalmıştır.

Dünyada olduğu gibi bütçeye hizmetler tarafında daha fazla pay ayrıldığı noktada kurumların teknolojiye daha etkin şekilde faydalanma olanağı bulacaklarını ve BT için harcanan her kuruşun şirkete rekabet avantajı ve sağlıklı ve sürdürülebilir bir büyüme ivmesi olarak geri döneceği görüşündeyiz. Türkiye bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün gelişimi adına değinmek istediğimiz bir diğer konu KDV’dir. Bildiğiniz gibi şirketler BT’yi bir hizmet olarak satın almak istediği zaman yüzde 18 KDV ödemek zorunda kalıyor. KDV dezavantajından dolayı firmalar kendi bünyelerinde IT orduları tutmanın çok daha ekonomik olduğu yanlıgısına düşüp IT hizmetlerini yıllardır kendi bünyelerinde sürdürme yaklaşımıyla yola devam ediyorlar. Türkiye’de sadece BT alanında değil, genel olarak tüm sektörlerde verimliliğin artması için KDV

oranının düşürülmesinin, hükümetin öncelikli olarak ele alması gereken bir konu olduğu görüşündeyiz.

2012 için beklenen durgunluğun sektörümüze yansımaması için hükümetin BT sektörünün gelişimini destekleyici paketleri ve kamunun farklı içerik ve kapsamlardaki BT projelerini uygulamaya geçirmesi sektörümüz adına önem taşıyan adımlar olacaktır. 2011 yılında kamu yatırımlarında görülen azalmaya bağlı olarak Kamu BİT yatırımları için ayrılan payın önemli ölçüde azalmış olması projelerin gerçekleşmesini de etkilemiştir. Diğer taraftan Kamu İhale Kurumu (KİK) mevzuatının bilişim teknolojileri sektöründeki uygulama zorluğundan kaynaklanan nedenlerle sektördeki birçok şirket kamu ihalelerinden yasaklanmış, sektördeki rekabet ortamı olumsuz etkilenmiş ve sektörün gelişimi önündeki en önemli engellerden biri haline gelmiştir. Bu konuda gerekli önlem ve değişikliklerin süratle alınması gerektiği görüşündeyiz.

* Bir önceki sorunuzun yanıtında sıraladığımız sorunlara yönelik çözümler sektörümüzün büyümesi ve ülke kalkınmasına katkı verebilmesi adına yapılması gerekenleri de özetlemektedir.

Türkiye’nin kalkınabilmesi ve 2023 hedeflerini tutturabilmesi için atılacak adımların başında teknoloji gelmeli. Gelişmiş ülkelerin, başarı hikâyelerinde teknolojinin ön planda olduğunu görürüz. Türkiye’nin hep söylediğimiz gibi bu ülkelere nazaran çok büyük bir de artışı var: Genç nüfusu. Türkiye olarak eliminizdeki bu avantajı çok daha iyi kullanabiliriz. Gerek özel sektör gerekse de kamunun gençlere eğitim olanakları ile yeni uzmanlık alanları yaratmaları ve onları desteklemeleri çok önemli. Böylece, sahip olduğumuz “Teknoloji ordusu” ile küresel pazarlara ürün, hizmet ve knowhow ihracatı yapan ülkelerin başında gelmemiz hayal olmaktan çıkacaktır.

Sektör oyuncularını olarak bizlere de önemli görevler düşüyor. Örneğin sektörün önünü açacak rekabet ortamını oluşturmalı, sektörün birer temsilcisi olarak sahip olduğu kabiliyetlere, tecrübe ve birimlere uygun projelerde yer alarak sektörün başarı çitasını yükseltmeliyiz. Özellikle dışkaynak iş modeli ile hizmet veren BT şirketlerinin pazarda güven oluşturmaları açısından bu çok önemli bir konu. Sahiplenilecek bu bakış açısının hem ortaya çıkacak çalışmanın kalitesi hem de sektörümüzün sağlıklı büyümesi adına yararlı olduğu görüşündeyiz.

*Sektör adına 2012 yılının ilk üç çeyreğinin 2011 yılına oranla çok daha durgun geçeceği tahmin ediliyor.

Hizmetler tarafında yaşanan büyüme ivmesinin 2012 yılında da artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Çünkü daha önce de belirttiğimiz gibi 2012 ekonomik koşullarında fark yaratmak isteyen şirketlerin yaratıcı iş modellerine ihtiyacı olacak. Sektörümüz hem bu yeni iş modellerini hayata geçirmeye hem de teknolojinin danışmanlık, hizmet ve yeni uygulamalar tarafında şirketlere ihtiyaç duydukları hizmetleri sunmaya devam edecektir.

2011 sonunda yaşanan hareketliliğin bir sonraki yıla yansımaları olacağından 2012 yılında donanım tarafında özellikle bir daralma beklemek çok olağan dışı bir yaklaşım olmaz. Ürün satışlarının ancak yılın üçüncü çeyreğinden sonra daha net olarak görülebileceğini söyleyebiliriz.

Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen: Tüm kararlarda bilgi ve teknolojiyi öne çıkaran bir yaklaşım sergilemeliyiz

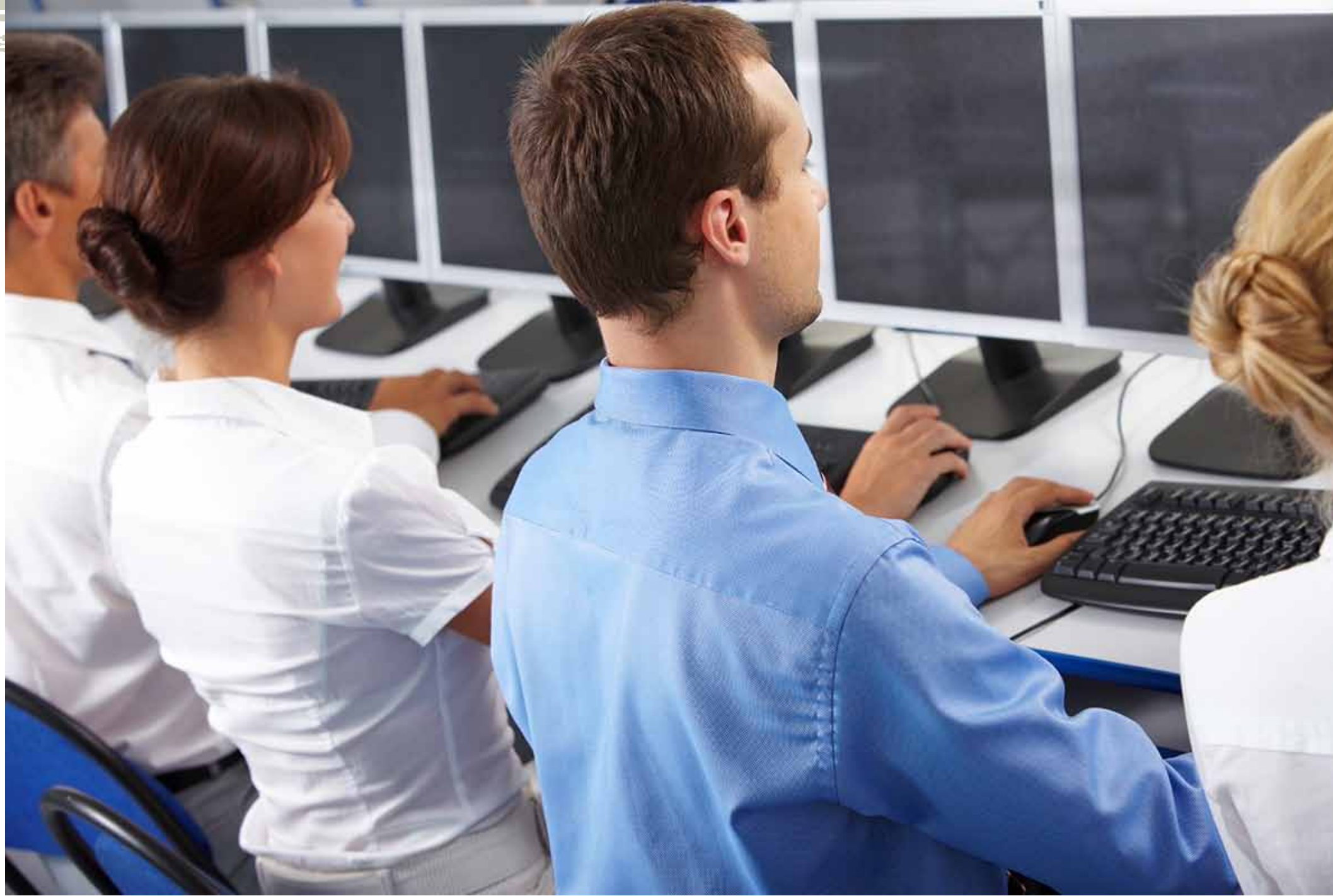
**Bilgi teknolojilerinde
arz yerine talep
yönlü politikalara
yönlendirilmeye ihtiyaç
olduğunu belirten
Özmen, teknoloji ile
üreten bir topluma
dönüşebilmek için
teknolojiyi kullanma
bilgi, bilinç ve yetisinin
geliştirilmesine
çalışılmasını önerdi.**

* Türkiye bilgi toplumuna geçiş yolunda 2011 yılında hızlı ve kararlı biçimde ilerlemesini sürdürdü. Bu doğrultuda sektörümüzü umutlandıran adımlar atılmaya devam edildi.

Özellikle 2011'in başında Resmi Gazete'de yayınlanan Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemeler sayesinde sektörümüzün önü daha da açılmış oldu. Ayrıca sektörümüze verilen önem ve inanç yeni oluşturulan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile de açıkça ortaya konuldu. Devletin e-dönüşüm konusunda gerçekleştirdiği çalışmalarda da ümit verici gelişmeler kaydedilmeye devam etti. Cumhuriyetimizin 100. Yılı dolayısıyla konulmuş olan 2023 hedefleri doğrultusunda Türkiye'deki ICT Pazar hacminin 160 milyar dolar olarak öngörülüyor olması sektörümüze olan inancı ortaya koyması açısından en önemli göstergelerden biri. Kamu yönetiminde ve devletin tüm kurumlarında bilgi ve iletişim sektörünün kullanımının artırılmasına yönelik yer alan ifadeler sektörü umutlandıran diğer önemli etkenler arasında sayılabilir. Öte yandan son günlerde giderek daha fazla gündeme gelen FATİH projesi gibi eğitim alanında yapılması planlanan devrim niteliğindeki gelişmeler de tüm sektörü heyecanlandıran en önemli gelişmelerin başında yer aldı. Ancak tüm bu olumlu gelişmelere rağmen hedeflenen 160 milyar dolarlık pazar büyüklüğüne ulaşabilmemiz için atmamız gereken daha birçok adım bulunuyor.

* Türkiye'de bilişim sektörünün süratle çözüme, katma değere ve hizmete yönelik bir yatırım hamlesi yapması gerekiyor. Bu doğrultuda bilgi teknolojilerine yaklaşımımızı arz yönlü politikalar yerine talep yönlü politikalara yönlendirmeye ihtiyacımız var. Daha açık bir ifade ile teknolojiyi tüketen bir toplum yerine teknoloji ile üreten bir topluma dönüşebilmemiz için teknolojiyi kullanma yönünde bilgi, bilinç ve yetisinin geliştirilmesi için çalışmalar yürütmeliyiz. Bu açıdan baktığımızda ülke olarak kültürel ve yapısal bir değişiklik yaşamak mecburiyetinde olduğumuzu görmeliyiz. Ancak böylelikle yenilikçi ürün ve hizmetler geliştirerek küresel rekabet ortamında söz sahibi olmayı başarabiliriz. Bilişimde ilerlemenin ilk koşulu özgün yazılımlar ve üretken yazılımcılardır. Microsoft Türkiye olarak yerel yazılım ekonomisine yatırım yaparken sürekli bu gerçeği göz önünde bulunduruyoruz. İşte bu noktadan hareketle biz de 2012 yılının başında bilişim alanında girişimciler yaratmaya yönelik olarak geliştirdiğimiz çok özel bir projeyi hayata geçireceğiz. Bu projemiz ile Türkiye'de bilişim alanında girişimciler yaratarak

✳ Bilgi ve iletişim teknolojilerinin diğer tüm sektörleri destekleyerek ekonomiye bir kaldıraç rolü üstlendiği düşünüldüğünde bilişim sektörünün en stratejik sektörlerden biri olarak belirlenmesi ve bu doğrultuda desteklenmesi gerekiyor. Çünkü özel sektörde olduğu kadar kamu maliyesi ve yönetimi açısından da tasarrufun yanı sıra verimlilik de sağlayan bilgi ve iletişim teknolojileri sadece yatay sektörlerde değil, dikey sektörlerde de önemli bir ekonomik verimlilik yaratıyor. Bu doğrultuda atılması gereken ilk adım tabii ki bilişimin öncelikli ve stratejik sektör olarak ilan edilmesi olmalıdır. Bunun yanı sıra sektörde katma değer yaratabilmek ve yenilikçiliği sağlayabilmek adına yazılım ve hizmetler geliştirebilecek nitelikteki girişimcileri yetiştirmek, desteklemek ve gelişmelerini sağlayacak imkânları sunmak gerekmektedir. Bu noktadaki gelişimin önünü açabilmek adına fikri mülkiyet haklarını geliştirmenin ve korsan yazılım kullanımını önleyecek bir kültürel iklimin yaratılmasının son derece önemli olduğunun altını çizmekte de büyük bir fayda var.

entelektüel sermayeleri ile geliştirecekleri hizmetin, emek ve bilgilerine ticari karşılık bulmalarını sağlayacağız. Öte yandan dünyada bilişim alanında söz sahibi bir ülke olabilmemiz için gerek özel sektör, gerekse kamuda verilecek tüm kararlarda bilgiyi ve teknolojiyi öne çıkaran bir yaklaşım sergilemeliyiz. Küresel ölçekte rekabet edebilmek için atılacak olan tüm adımlarda bilişim gerçeğinin farkında olarak hareket etmemiz ve önündeki engelleri hep beraber

kaldırmak için çaba sarf etmemiz gerekiyor. Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun getirdiği zorunluluklardan biri olan tüm işletmelerin İnternet sitesine sahip olması yönündeki yükümlülük Türkiye'de üretilen her hizmetin artık güvenli bir şekilde İnternete taşınması yönünde bir gelişmeye imkân tanıyacak. Bu yönde atılacak her adımı açıkça desteklememiz ve önündeki engelleri hep birlikte kaldırmamız gerekiyor.

SAP Türkiye Genel Müdürü Cem Yeker:

Dünya ile rekabet edebilecek insan ve teknolojiye sahibiz

Türkiye'nin dünya ile rekabet edebilecek bilgi, yetişmiş insan kaynağı ve teknolojiye sahip olduğunu vurgulayan Yeker, hayallerinin izinden gidip dünya markası yaratacak girişimci ve onlara ekonomik destek olacak yatırımcılara ihtiyaç duyulduğunu söyledi.

* Öncelikle SAP Türkiye olarak 2011 yılında her alanda güçlü bir performans gösterdiğimizi rahatlıkla söyleyebilirim. SAP Türkiye olarak sadece 2011'in ilk 6 ayında SAP Türkiye portföyüne eklediğimiz 55 yeni şirketle bile bu yılı yüzde 40'lık büyüme rakamıyla kapattık ve bu sonuçla bile rahatlıkla Brezilya, Çin, Rusya, Meksika ve Ortadoğu gibi stratejik ve gelişen pazarlar arasında yer almayı başardık. Bunun yanı sıra bu yıl çalışan sayımızı da yüzde 90'ın üzerinde bir artışla 145 kişiye ulaştırdık ve şimdi 30 iş ortağımızla birlikte Türkiye çapında toplam bin kuruma hizmet veriyoruz.

Sektör geneline baktığımızda bu yıl bilişim alanında en çok konuşulan konuların başında hiç şüphesiz "Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi" (FATİH) adlı kamu projesi geliyor. 40 bin okul ve 600 bine yakın dersliğin çağın gerektirdiği bilişim teknolojileriyle donatılması planlanan projeyi biz de SAP Türkiye olarak yakından takip ediyoruz. Projeyi sadece eğitim teknolojisinde çağ atlama olarak değil, aynı zamanda öğrencilere sunulacak bilginin tazelenmesi ve bilgi kalitesini yükseltme olarak da görüyoruz. Bu noktada da günümüz "Y" ve "Z" kuşağı mensubu öğrencilere ulaşma ve başarı düzeylerini artırma yöntemi konusunda da çağdaşlaşma yoluna gidilmesi görüşündeyiz. Eğitim içeriğimizi durağan yapıdan kurtarıp yeni dünya düzeninin gerek duyduğu düzeye çıkarmada rol oynayacak yaklaşımın da "gamification", yani "oyunsallaştırma" olduğuna inanıyoruz. SAP Türkiye ekibi olarak uzun süredir bu konuya kafa yoruyor ve Fatih Projesi'nin sunacağı bu teknolojik altyapı üzerine inşa edilmesi gereken yeni eğitim içeriklerinin nasıl olmasını gerektiğini tartışıyoruz. Bu konuda birlikte fikir alışverişi yaptığımız kişilerden birisi de dünyaca ünlü satranç ustası Garry Kasparov: Satrançta, ölçülebilen en iyi savunma, en iyi saldırı vb. alanların sadece birisinde değil, hepsinde birden tüm zamanların en iyisi olan satranç simgesi.

Dünya çapında yapılan araştırmalara göre bireylerin düşünme yapısı ve düşünce yönteminin 6 ile 9 yaş arasında oturduğunu ve bu dönemde satranç ile bir şekilde tanışmış bireylerin stratejik düşünme algısı kazandığı ortada. Peki, bu durumda satrancı neden eğitim sistemimizin bir parçası haline getirmiyoruz? Dört bin yıldan uzun tarihi olan satrancın eğitim sisteminin bir parçası olması fikri yeni değil. Satranç hali hazırda eğitim sistemimizde seçmeli bir ders olarak da mevcut. Burada "oyunsallaştırma" yaklaşımıyla birlikte fark yaratacak yeni planlama, satrancı salt bir ders olarak

konumlandırmak yerine, satranca her dersin içerisinde bir bölüm olarak yer vermek. Yani matematiği satranç ile öğretmek ya da satranç tahtası üzerinde farklı oyunlar tasarlayarak öğrencilerden çözüm bulmalarını istemek. Satranç burada sadece bir örnek. Bu örnekten yola çıkarak yeni eğitim sisteminin içeriğinin ne olacağını ve nasıl şekillenmeye başlamasını gerektiğini tartışmaya başlamak da oldukça önemli. Çünkü kara tahta düzeninden, tablet bilgisayar ortamına geçip eğitim içeriğimizi değiştirmesek, bu yatırımın faydası ortaya çıkmayacak ve Fatih Projesi yeni donanımları alıp öğrencilere dağıtma projesi olarak kafalarda yer edecektir.

* Bu yıl, SAP olarak global büyüme stratejimizin de en önemli parçasını oluşturan “bulut bilişim” ve “SAAS”, sektörde göze çarpan en önemli gelişmeler olarak dikkat çekti. Teknoloji yatırımı yapan şirketler 2011 yılı boyunca sık sık SAP gibi geliştiricilerin yeni SAAS çözümleriyle tanıştı ve çok sayıda şirket BT yapılarını “bulutlara” taşıdı. Özellikle küçük ve orta ölçekli şirketlerin bu trendin başını çektiğini söyleyebiliriz. Büyük şirketler ise şube ve bayilerini, dünyanın dört bir yanında bulunan bölüm ve ofislerini daha iyi yönetebilmek adına bulut teknolojilerini uygulamaya koydular. Bunun yanında, yılın son ayında, bulut temelli Human Capital Management (HCM) çözümleri alanında dünya lideri SuccessFactors’ı 3,4 milyar ABD Doları’na satın almamızla birlikte bulut alanında gerçekleşen en heyecan verici gelişmeye de yine SAP olarak imza attık. Bu yıl bilişim sektörünü meşgul eden diğer konular ise mobilite ve sosyal medyaya uyum sağlama imkânı veren kurumsal uygulama çözümleri oldu. 2011’de artık bir zorunluluk haline gelen mobilite ve sosyal medya uygulamaları sayesinde şirketler, gerçek bir değer ortaya koymaya başladılar. Bu

uygulamalara ait özellikleri kendi sistemlerine adapte etmeyi başaran şirketler, yaptıkları çalışmaların faydasını somut olarak da görmeye başladılar. Örneğin bir şirkete ait hemen her bilgiyi kayıt altına alan bir sistem olarak ERP, 2011 yılında sosyal medya araçlarının girildiği en doğru yer olmayı başardı. Dahası, SAP olarak ERP üzerine yaptığımız adaptasyonlar güvenlik risklerinin ortadan kaldırılmasını sağlarken, çalışanların işlerini sosyal medyaya yaymasıyla da verimlilik artışı sağlanmış oldu.

Sunduğumuz çözümler sayesinde müşterilerimiz, Twitter ve Facebook’ta pazarlama kampanyaları düzenleyip kampanya başarılarını CRM üzerinden takip edebilir hale geldi. Sosyal medya devrimi bize kurumsal yazılımlarda da sosyal medya fikrinden yararlanmayı öğretti. Artık insan kaynakları yazılımlarında da sosyal ağlardaki bağlantıyı andıran arayüzler kullanabiliyoruz. Şirket içindeki proje takip sistemlerinde sosyal ağlardan alıştığımız tartışma kültürünü uygulayan streamwork.com çözümümüz ise 2011 yılının en popüler ürünleri arasındaydı.

Bunun yanında, SAP 2011 yılında in-memory (bellek içi), mobil uygulamalar, iş zekâsı, Kurumsal Performans Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi ve endüstrilere özel ERP, Tedarik Zinciri Yönetimi ve Müşteri İlişkileri Yönetimi çözümlerimiz de sektörün dilinden düşmedi diyebilirim.

* Bu konuda sektörün önünde büyük engeller olduğunu düşünmüyorum. Bana göre Türk bilişim sektörü dünya ile rekabet edebilecek bilgiye, yetişmiş insan kaynağına ve teknolojiye sahip. Sadece bu alanda ekonomik bir değer ortaya koyabilecek daha fazla girişimciye ihtiyaç var. Yani Steve Jobs gibi girişimcilere, yani hayallerinin izinden giderek yepyeni yeni ürün ve teknolojilere imza atabilecek, dünya markası yaratacak girişimcilere ve onlara ekonomik destek olarak yatırımcılara ihtiyaç var. Yavaş yavaş bunun örneklerini de görmeye başladık. Özellikle de e-ticaret ve İnternet alanında.

* Sırasıyla telekom ve İnternet altyapılarının genişletilmesi ve yenilenmesi; ekonomik değer yaratabilecek yeni ve orijinal projelerin desteklenmesi ve ülke genelinde teknoloji kullanımı ve bilgi düzeyinin artırılması. Örneğin; dünya çapında 1.200’ü aşkın üniversitenin yararlandığı “SAP Üniversite İş Birliği Programı” (SAP University Alliances Program), gibi toplumsal yönden büyük önem taşıyan projeleri hayata geçirerek yetişmiş insan gücünü desteklemek de büyük önem taşıyor. Hali hazırda bu programa ODTÜ, Bahçeşehir Üniversitesi, Doğu Üniversitesi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Okan Üniversitesi ve İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi dahil olmuş durumda. SAP Üniversite İş Birliği Programı’na üye üniversiteler, derslerinde en güncel SAP sistemlerini kullanarak öğrencilerine interaktif bir eğitim ortamı sağlarken, öğretim üyelerine de dünyadaki diğer öğretim üyeleri ile iletişime geçebilme ve deneyimlerini paylaşabilme imkânı sağlıyor. Dahası üniversiteler, program kapsamında danışmanlık sertifikası eğitimi de verebildiğinden, öğrenciler dünyada 25’ten farklı sektörde, Fortune 100 ve Forbes 2000 listelerinde yer alan dünyanın lider firmaları tarafından kullanılan SAP programlarını öğrenerek, diğer mezunlara göre bir adım önde oluyorlar.

* Uluslararası pazar araştırma kurumu EITO’nun yılın ilk yarısında açıkladığı verilerine göre, Türk bilişim ve iletişim teknolojileri pazarı bu yıl yüzde 8 oranında büyüyerek 20,8 milyar Euro’ya ulaşmış durumda. Türkiye, bugün Avrupa’nın en hızlı büyüyen ülkeleri arasında. Pazar hacmine bakıldığında ise Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, İtalya, İspanya ve Hollanda’dan sonra yedinci sırada bulunuyor. Türk bilişim ve iletişim teknolojileri pazarının 2012’de yüzde 10’un üzerinde bir büyüme hızıyla yoluna devam edeceğine inanıyorum. Bunun yanında SAP Türkiye olarak ise 2011’de gösterdiğimiz güçlü performans sonrasında 2012 yılında da yine yüzde 30’un üzerinde bir büyüme gerçekleştirmeyi istiyoruz. Önümüze koyduğumuz hedefleri gerçekleştirmek üzere 2012 yılında ERP’nin yanında özellikle bulut bilişim, HANA ve in-memory teknolojileri alanlarına odaklanacağımızı söyleyebilirim.

Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER) Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Ata Ariak: Rekabette daha gidecek çok yolumuz olduğu net

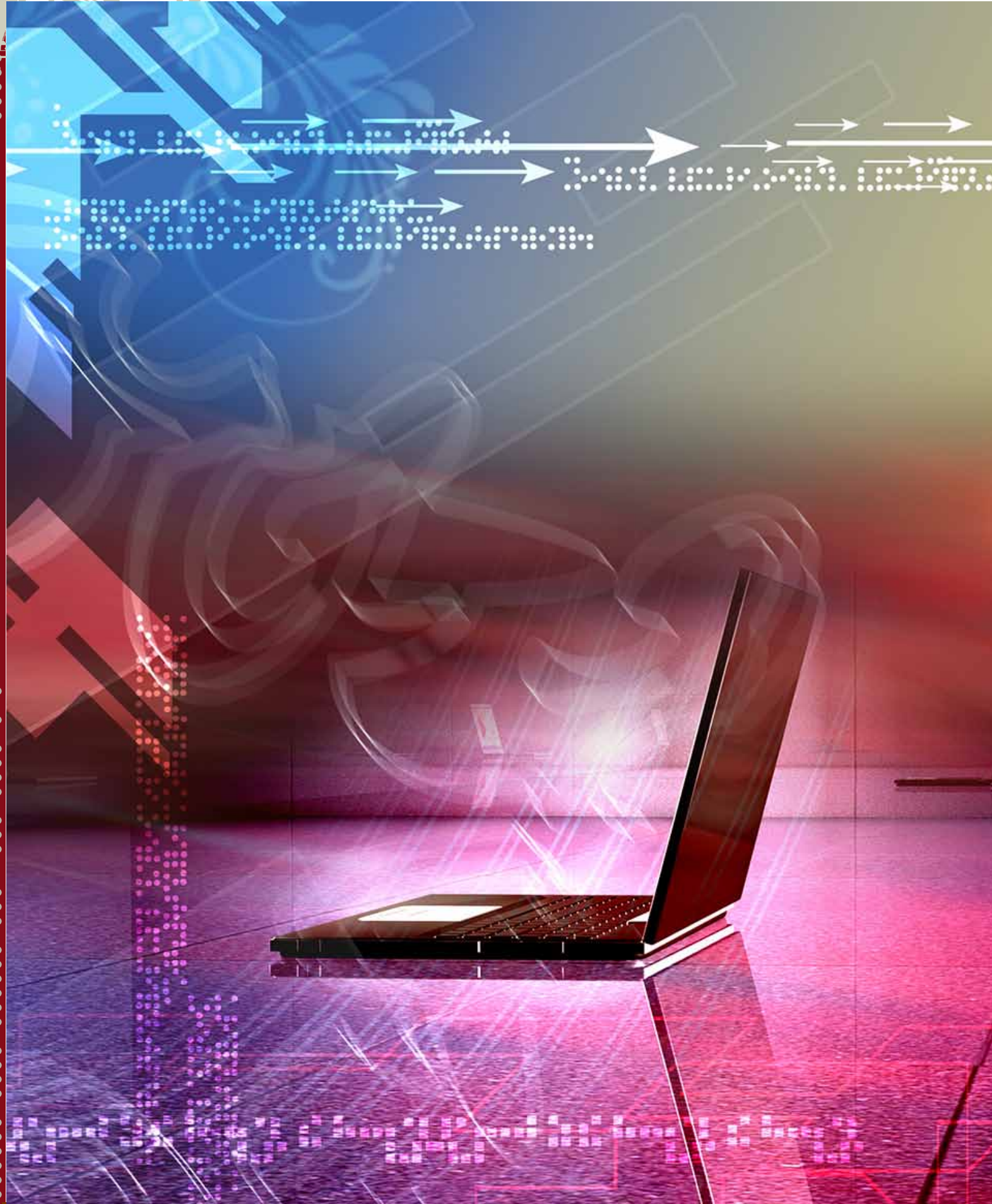
Sektörün hedeflenen büyümeye ulaşması için tam serbestleşme ve fiili tekele son verilip rekabetin tesis edilmesi gerektiğini belirten Ariak, kablo TV şebekesinin özelleştirilmesi, sabit telefon ve İnternet'te rekabetin yolunun açmasını beklediklerini bildirdi.

* 2011 yılında da telekomünikasyon sektörün yeteri kadar büyümediği ve yapısının da değişmediği sonucuna kolaylıkla varabiliriz. Bundan on yıl kadar önce Türk Telekom ve üç GSM işletmecisi vardı. Bu durum bugün de aynen devam etmekte. Yeni firmalar çıkamıyor ve çıksalar dahi büyüyemiyor. Türk Telekom ve Turkcell grupları etrafında olmak üzere, sektördeki iki kutuplu yapı yıllardır aynı şekilde devam ediyor. Diğer yandan, Türkiye'de yerli ağırlıklı olmak üzere çok sayıda firma, yeni nesil işletmeciliğin önünün açılacağı ümidiyle telekomünikasyon alanına girdi. Yıllar sonra bugün duruma bakınca yabancılardan kimse olmadığı gibi büyük yerli kuruluşların da önemli paralar kaybettikten sonra sektörden çekilme kararı aldıklarını görüyoruz. Şu anda kalan firmalar, arkalarında grup desteği de olmayan ve var olmak için olağanüstü çaba harcayan firmalardır. 2000'li yıllarda var olan büyük boyutlu telekom şirketleri mevcudiyetlerini aynen sürdürüyor. Yeniler ise fazla büyüyemedi. Diğer ülkelerde rekabette amaçlanan gelişme sağlandı, şirketler büyüdü ve piyasada yaşanan şirket birleşmeleri/satılmaları "pozitif konsolidasyon" şeklinde gerçekleşti. Bizde ise serbest rekabet ortamı sağlanmadığından, şirketler iş yapamamaları nedeniyle değerlerinin çok altına satılıyor, bu durum ise "negatif konsolidasyon"dur.

* Telekomünikasyon sektöründe serbestleşme ve rekabetin sağlanmış olmasının en önemli göstergesi serbest işletmecilerin sektör içerisindeki pazar paylarıdır. Telekomünikasyon sektöründe Türkiye'deki ve AB'deki pazar payları karşılaştırıldığında rekabette daha gidecek çok yolumuz olduğu net bir şekilde ortaya çıkıyor. Mobil platformda belli oranda bir rekabetin varlığından söz edebiliyoruz. Bu kısmi rekabet bile vatandaşın daha ucuza ve daha kaliteli hizmet almasını sağlıyor. Ancak sabit telefon ve İnternet hizmetlerinde Türk Telekom'un payının hâlâ yüzde90'lar seviyesinde olduğunu görüyoruz. Rekabeti sağlayıcı yasal düzenlemelerin çoğu yapıldı ancak uygulamadaki sorunlar rekabetin gelişmesi önünde sorun oluşturmaya devam ediyor. Türkiye telekomünikasyon sektörünün dünya ile rekabet gücünün arttırılmasının birinci yolu Türkiye'de etkin rekabetin tesis edilmesi olarak kabul edilebilir. Artan rekabet şartları öncelikli olarak tüketicinin daha kaliteli hizmetleri daha uygun fiyatlarla almasını sağlayacak, bu da telekom hizmetlerinin yaygınlık oranlarını, kullanım miktarını arttıracaktır. Böylelikle Türkiye'nin dünya ile rekabeti daha kuvvetlenecektir.

* Hükümetimiz Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 yılı için telekomünikasyon ve bilişim alanından 160 milyar dolarlık bir gelir elde edilmesi hedefi belirledi. Kalan 12 yıllık sürede söz konusu 160 milyar dolarlık hedefe ulaşılabilmesi için sektörün 7-8 kat daha büyümesi gerekiyor. Beklenen rakamlara ulaşmanın tek yolu telekomünikasyon sektöründe tam bir serbestleşmenin sağlanması, fiili

tek el durumuna son verilerek rekabetin tesis edilmesidir. TELKODER olarak sektörün paydaşları ve diğer STK'larla bu konuların ivedilikle çözüme kavuşturulması için gayret gösteriyoruz.

2012 yılı içerisinde telekomünikasyon sektöründe gerçek rekabet tesis edilirse tüketiciler, İnternet ve sabit telefon erişiminin kolaylıklarından daha uygun maliyetlerle yararlanabilecek. Özellikle sabit İnternet hizmetleri gelişecek ve sunulacak medya ve eğlence servisleri çeşitlenecek. Bu da ADSL abone sayısının artmasını sağlayacak. Diğer önemli konuları da gözden kaçırmamak gerekiyor. Bunların en önemlilerini Kablo TV şebekesinin özelleştirilmesi, sabit telefon ve İnternet alanlarında rekabetin geliştirilmesi olarak sayabiliriz. Bu alanlarda devletin destek vermesi değil, sadece yolu açmasını bekliyoruz.

Telekomünikasyon alanında son yıllarda gerçekleşen teknolojik gelişmeler sonucunda, ses, veri ve görüntü hizmetlerine olan talepte büyük artışlar ortaya çıktı. Günlük hayatımız giderek daha fazla bilgiye ulaşmayı gerektiriyor. Bu da herkesin yüksek hızlı hatlardan haberleşebilmesi için gereken "evlere kadar hızlı haberleşme altyapısı"nın kurulmasını şart hale getiriyor.

Bütün dünyada da son zamanların en önde gelen konularından birisi, evlere kadar hızlı haberleşme hatlarının, yani fiber optik hatların çekilmesi konusudur. Bu yeni hatların hızla ve ülke sathına yaygın şekilde tesis edilmesi, ülkelerarası yarışın en önemli ön şartı sayılıyor. Mesela Avrupa Birliği'nde bu amacı destekleyecek hedefler, teşvikler ve rekabet destekleri uygulamaya çoktan girmiş durumdadır. Birçok AB ülkesi önümüzdeki 3-5 yıl içinde evlerin yarısına 100 MB hızındaki fiber hatlarla ulaşmayı, kalan evlere de 20-30 MB hızın sağlanmasını planlamış durumda.

Her Eve Fiber Kablo tesisi ile genişbant İnternet pazarına ve telekomünikasyon alanına ivme kazandırılması, Türkiye'nin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması ve Türkiye ekonomisinin sayılı ekonomiler arasına girebilmesi için sanılandan çok daha büyük önem sahip. Bu nedenle siyasetin, devletin yetkili tüm kurumlarının fiber şebeke yatırımlarının rekabetçi bir ortamda teşvik edilmesi konularında gereken ilgiyi göstermesi gerekiyor. Bu alandaki gecikme veya hatalı bir politika, telafisi çok zor bir geri kalışa yol açabilir.

Böylesine önemli olan bu konuda adımlar atılmaya başladı, BTK tarafından 27.09.2011'de çok önemli bir karar alınarak fiber yatırımcılarına 5 yıl süreyle düzenleme muafiyeti getirildi. Diğer yandan 1 Kasım 2011'de yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile Geçiş Hakkı konusunda Bakanlık yetkili kılındı. Olağanüstü önem taşıyan bu iki konuda, sektör içinde ve kamuoyu önünde yeterli tartışma ne yazık ki yapılmadı. Bu bilgiler ve gelişmeler ışığında 2012 yılının en önemli konusunun "Her Eve Fiber, Herkese Çok Hızlı İnternet" olacağını söyleyebiliriz.

* 2012 Hükümet programında 2012 yılında telekomünikasyon alanından elde edilecek toplam gelir 16,6 Milyar Dolar olarak tahmin edilmiştir.

Önümüzdeki yıl global krizin etkilerinin daha fazla hissedeceğimiz bir yıl olacağı ve ülke olarak büyümemizin yüzde 2 olacağı tahmin edilmektedir. Telekomünikasyon sektörünün de bu krizden etkileneceğini ve bu alanda fazla büyüme olmayacağı söylenebilir.

Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Eczacıbaşı: Bilişimi, “kalkınma aracı” olarak gören bir politika benimsemesini bekliyoruz

TÜRKİYE BİLİŞİM VAKFI

Hızlı ve yetkin kararlar alabilen bir mekanizmayı gerekli gördüklerine dikkat çeken Eczacıbaşı, sorunun sadece bilişim değil, bilişimin de içinde yer aldığı genel bir bilim ve teknoloji politikası olduğunun altını çizdi.

* Bence, bilişim sektörünün 2011’de attığı en önemli adım, Türkiye’de bilgi, iletişim ve elektronik alanında faal beş sivil toplum kuruluşunun, BİT’le ilgili konuların ülkemizde araştırılması ve bu alanın sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirmek üzere güç birliği yapmaya karar vermesi oldu. “Dijital Türkiye Platformu” adını verdiğimiz bu birlik, Avrupa Birliği’nin yine bu konuda belirlediği stratejiden ilham alarak oluşturuldu.

Bu stratejide üç ayak var: Akıllı Büyüme, Sürdürülebilir Büyüme ve Kapsayıcı Büyüme. AB, “Dijital Avrupa 2020 Stratejisi”ni 4 Mayıs 2010’de açıkladı ve uygulamaya başladı. Biz de Türkiye’yi AB’nin bu oluşumunda Türkiye Bilişim Vakfı TBV, Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) ve Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği (ECİD) temsil etmek üzere yola çıktık.

AB’nin gelişim için koymuş olduğu yol haritalarını, belli bir birikim ve çalışma ürünü oldukları için biz de ülkemiz için yol haritası olarak benimsiyoruz. Çünkü, Türkiye’nin AB üyelik adaylığı makro bir hedeftir. Ve STK’lar olarak bizler, bu hedefte, kendi payımıza düşen rolü oynamalıyız. AB’nin 2020 hedeflerini arkasında yatan temel faktörlerin doğruluğu nedeniyle, ülkemizin ekonomik ve sosyal büyüme hedefleri olarak kabul ediyoruz.

Bu konularda strateji ve politika önerileri oluşturmayı hedefliyoruz. Ortak görüş ve hareket stratejimizi belirleyeceğiz ve uygulayacağız. Uluslararası kurumlarla Türkiye’nin bilgi, iletişim ve elektronik alanının temsilcileri sıfatıyla işbirlikleri geliştirmeyi sürdüreceğiz. Kamu kurumları ve siyasi iradeye bilgi, iletişim ve elektronik alanının sorunlarını anlatmaya devam edeceğiz. Kısacası, söz konusu alanları temsil eden sivil toplum kuruluşları, hem sektörler olarak hem toplumsal fayda yaratma açısından bilişimin Türkiye’nin geleceğindeki stratejik önemini vurgulamak istiyoruz. Çünkü devletin, bilişimi stratejik öneme sahip bir alan olarak görmesini istiyoruz. İşte biz, beş kuruluş bir araya gelerek, bu konu başta olmak üzere, bilişimi, kamuoyu ve devlet politikaları içinde yerleşik bir hale getirmeye odaklanmak amacıyla bir girişim başlattık. Bunu ben, bilişim sektörünün 2011 yılı içindeki en anlamlı ve önemli adımı olarak görüyorum.

* Türkiye’nin, dünyanın “neresinde” olduğunu hepimiz biliyoruz. Burada, uluslararası göstergeleri tekrar tekrar hatırlatmayı gereksiz buluyorum. Bence önemli olan, Türkiye’nin “yeri”nin nasıl daha iyileştirileceği? Bu konuda büyük sorumluluk hükümete düşüyor. Eğer bilişim hala stratejik bir sektör olarak görülüyorsa, bizlerin

STK'lar olarak bu konuda daha ikna edici olmaya çalışmamız gerekiyor. Eğer Hindistan'da, İrlanda'da ve İsrail'de bilişim, bir kalkınma aracı olduysa, bunda, o hükümetlerin "bir bilim ve teknoloji stratejisine" sadık kalarak bu stratejiyi dikkatle uygulaması sayesinde oldu. Ve bu dönüşüm, adı geçen tüm ülkelerde 1980'lerin başından itibaren farklı stratejilerin değişik detayları doğrultusunda sonuç alan bir noktaya geldi.

2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi'nin ne kadar uygulanabildiğini sektördeki herkes biliyor. Bu strateji hem hedefine ulaşmadı hem de yenisi yapılmadı. Oysa AB'de de Lizbon 2000-2010 Stratejisi de hedefine varamadı ama, pes etmediler. 2010-2020 dönemini kapsayacak "Ufuk 2020 Stratejisi" hazırladılar. Digital Europe 2020 işte bu genel stratejinin bir parçası. Hükümet, yeni bir strateji hazırlayacak mı bilmiyoruz. Ama en azından biz Bilişim STK'ları olarak, bu AB stratejisine paralel bir çalışma yapmayı hedefliyoruz. Böyle bir strateji üzerinde konuşulmadan, tartışmadan, bilişim sektörümüzün dünya ile nasıl rekabet edeceğini saptayamayız. Bu iş, başarılı ülkelerin hiç birinde stratejisiz yapılmadı.

* AB'de BİT, GDP'nin yüzde 4.6'sını oluşturuyor. Bunun parasal karşılığı 574 milyar 300 milyon Euro. Yine AB'de BİT, toplam istihdamın yüzde 3.7'sini oluşturuyor. Sayı olarak 8 milyon kişiden söz ediyoruz. Ve BİT sektörünün AB'nin 1999-2008 arasındaki ortalama yıllık büyümesine katkısı yüzde 5.

Türkiye için bu hesapları yapabiliyor muyuz?

Bu hesapları bu kadar ayrıntılı ve sağlam yapacak veriye sahip olmadan, "bilişim sektörünün büyümesi ve ülke kalkınmasına katkı vermesi" gibi bir konuda konuşamayız.

Çünkü söyleyeceğimiz her şey temenniden ibaret kalacaktır. TBV olarak, hükümetin, bilişimi, "bilim ve teknoloji bağlamında" bir kalkınma aracı olarak gören bir politika benimsemesini bekliyoruz. Buna göre hazırlayacağı eylem planlarını hayata geçirmesi için hızlı ve yetkin kararlar alabilen bir mekanizmayı gerekli görüyoruz. Bu mekanizmanın arkasında net bir siyasi kararlılık olmalı. Ve strateji, aksamadan ve "ölçülebilir" bir şekilde uygulanmalı. Sorun sadece bilişim değil, bilişimin de içinde yer aldığı genel bir bilim ve teknoloji (kısacası= kalkınma) politikasıdır. Çünkü BİT, etkin kazanç sağlamada tek başına yeterli olmaz. Ar-Ge ve inovasyondan azami ölçüde yararlanarak ekonomiyi daha verimli ve rekabetçi kılmadan, sadece bilişimle kalkınmayı sağlayan ülke örneği yok.

* Bu sorunuzun muhatabı, gece-gündüz bu konularla meşgul olan ve sektörün MR'ını çekerek, 300 kusura sayfalık mükemmel bir raporla kamuoyuna sunacak olan TÜBİSAD olmalıdır.

Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) Başkanı Turgut Gürsoy: Ülkemizde katma değer yaratılamıyor, sektör yerel derinlik kazanamıyor

Dijital Türkiye Üssü ve Bilişim Fakültesi inşaatının başlatılacağını açıklayan Gürsoy, E-Dönüşüm projelerinin özel sektöre yönlendirilerek dış kaynak modellerinin teşvik edilmesi, bilişimde liberalleşme sağlanması ve devlet alımlarının sektöre özel yöntemlerle yapılmasını istedi.

Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD), 2008 yılından beri Türkiye'de resmi ortağı olduğu Avrupa Yazılım Enstitüsü (European Software Institute- ESI) Avrupa Bilgi Teknolojisi Gözlemevi (European Information Technology Observatory- EITO), verilerine göre 2011 yılında yüzde 4,7 büyüyen Dünya IT pazarının 2012 yılında yüzde 5,7'lik bir büyüme göstermesi bekleniyor. Krizin etkilerinin hâlâ görüldüğü ABD ve AB'de tüketici ve IT yatırımlarında harcamaların düşmesi bekleniyor. 2011 yılı sonrası için önemli öngörüler bulunuyor.

Gelişmekte olan piyasalar, küresel BT harcamalarının üzerinde yüzde 50'den fazla büyüme etkisi yaratacak, bilgi teknolojileri sayesinde diğer endüstriler daha da akıllanacak, mobilitenin de etkisi ile etkinlik ve verimlilikte artış sağlanacak; kamu ve özel sektör tarafından bulut (cloud computing) yaklaşımı kabul görecektir ve hayata geçmeye başlayacak, bulut güdümlü veri merkezi dönüşümleri hızlanacak, mobil dünyası patlamasını sürdürecektir, mobil cihaz ve uygulamalarının milyarları bulan sayısı hız kesmeden artmaya devam edecek, sosyal platformlar KOBİ'lerin güçlü bir büyümesi için itici güç oluşturacak, bilgi ve iletişim teknolojileri ile yayıncılığın yakınsaması, sosyal medya ve reklam pazarını önemli ölçüde büyütecek.

Yine EITO verilerine göre, 2011 yılında yüzde 4,7 büyüme ile 27 milyar dolar olan Türkiye bilişim pazarının, 2012 yılında 6,5'lik büyüme göstererek 29 milyar dolara ulaşması bekleniyor. 2011 yılında yüzde 3,6'lık büyüme ile 5,7 milyar dolar olan bilgi teknolojileri olarak nitelendirdiğimiz donanım, yazılım ve bilişim hizmetleri alanının; 2012'de yüzde 9,6 büyüme ile 7 milyar dolara; 2011'de yüzde 5 büyüyerek 22 milyar dolara ulaşan Telekom pazarının ise, 2012'de yüzde 5.7 oranında 23 milyar dolara yükselmesi öngörülmüyor.

BT harcamalarının içeriği açısından bakıldığında Türkiye gelişmiş ülkelerden çok farklı bir resim gösteriyor. Gelişmiş ülkelerde BT harcamalarının yüzde 70-80'lik kısmı hizmetler ve yazılım kalemlerinden yüzde 20-30'luk kısmı ise donanım kalemlerinden oluşurken ülkemizdeki durum bunun tam tersidir.

Bu yapı, BT sektörü açısından acilen tedbir alınması gereken bir durum. Bu haliyle ülkemizde katma değer yaratılamıyor, sektör yerel derinlik kazanamıyor. Türkiye'de gelişmiş ülkelerden farklı olarak lojistik, perakende, üretim gibi alanlarda BT harcaması yok denecek kadar az. Türkiye 2023 hedefine ulaşmak için; atılımının, büyümenin katma değer üretmekle olacağını farkında. Bu da ancak bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü ile mümkün olacak.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün içinde olanlar biliyoruz ki, sektörün gelişmesi Türkiye'nin büyüme hedefinin gerçekleştirilmesini mümkün kılacak. Çünkü bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün gelişmesi büyümeyi hızlandıracak ve dış ticaret açığını azaltacak.

2011 yılında sektördeki gelişmeler

2011 yılında, Türkiye’de sanayi ve ihracat stratejisi yayınlandı. Bu stratejiler ile BİT’nin göz ardı edilmeyerek ihracat hedeflerine ulaşması için TIM tarafından gerçekleştirilen sektör stratejileri projesine dahil edilmesi sağlandı. Bu çerçevede, TIM-TÜBİSAD işbirliği ile bir çalışma başlatıldı. Çalışmanın sonunda elde edilen veriler ışığında makro bazda “Türkiye’nin 2023 İhracat Strateji Haritası ve Performans Programı” oluşturulacak. Türkiye’nin ve Türk şirketlerinin dünya

ekonomisi ile entegre olması, piyasalarda güvenilir bir aktör olması için şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri üzerine kurulu olan yeni Türk Ticaret Kanunu’nun yasalaşması sektörümüzü etkileyen önemli olaylardan biridir. Tüm ticari işlemlerin dijital ortamda yapılmasına olanak sağlayan kanun e-devlet, e-toplum hedeflerine büyük katkılar yaparak bilişim sektörünün büyümesi açısından atılmış en somut adımdır. TÜBİSAD olarak, şirketlerin, iş süreçlerini elektronik ortama taşımalarının verimlilik, sürdürülebilir büyüme

ve rekabetçi şirketler yaratma açısından büyük önem taşıdığını düşünmekteyiz. 2011 yılının en önemli gelişmelerinden sayabileceğimiz diğer iki konu ise Dijital Türkiye Platformu’nun kurulması ve Digital Türkiye Üssü projesinin başlaması oldu. Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Türkiye Bilişim Vakfı (TBV), Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) ve Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği (ECİD), Digital Europe 2020 vizyonu ile Türkiye’nin 2023 hedeflerini aynı paralelde yürüterek “Dijital Türkiye’yi yaratmak üzere Dijital Türkiye Platformu” çatısı altında bir araya gelmesi; bilgi, iletişim ve elektronik sektörünün stratejik öneminin anlaşılmasında yardımcı olacak. TÜBİSAD 2011 yılında Ar-Ge ve inovasyon konularında Türkiye’nin önde gelen şirketlerinin çalışmalarını aynı çatı altında toplamak amacıyla; İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) ile İTÜ Maslak Kampüsü’nde Türkiye’nin en büyük Ar-Ge merkezlerinden birisini kurmak üzere bir işbirliği anlaşması imzaladı. Proje kapsamında şirketlerimizin yer alacağı Dijital Türkiye Üssü ve Bilişim Fakültesi inşaatı başlatılacak. Böylece akademik dünya ile bilişim sanayinin önde gelen şirketleri arasında bir sinerji sağlanarak üniversite-sanayi işbirliği gerçekleşecektir.

Sektörün gelişimi için öneriler ...

Sektörümüzün gelişiminin hızlanmasını sağlayacak maddeleri şöyle sıralayabiliriz:

- Türkiye’de bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün büyümesini sağlayacak stratejilerin ve politikaların geliştirilmesi için muhatap organizasyonun netleştirilmesi ve bu yapının sektöre yönelik makro stratejileri planlaması ve uygulama hedeflerini belirleyerek izlemesi, kamu ve özel sektör arasında koordinasyonu gerçekleştirmesi sektör açısından önem taşıyor.
- Türkiye ekonomisinde üretkenliği sağlamak için bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünü geliştirmek üzere;
 - Nitelikli istihdam artışı,
 - Ekonomik büyüme ve bilgi toplumuna geçişte en büyük etkiye sahip olan genişbantın yaygınlaştırılması
 - Kamuda gerçekleştirilen E-Dönüşüm projelerinin özel sektöre yönlendirilerek dış kaynak modellerinin teşvik edilmesi
 - Kamu ve özel sektör on-line uygulamalarının teşvik edilmesi
- Bilişimde liberalleşme sağlanması ve devlet alımları sektöre özel yöntemlerle yapılması gerekiyor. Serbest rekabet şartlarının oluşması için Kamu İhale Kanunu’nun, bilişim sektörüne özel kurallarla mal, hizmet ve danışmanlık olacak şekilde güncellenmesi
- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründeki vergilerin büyümeyi teşvik edecek, derinleşmeyi sağlayacak ve ihracatı güçlendirecek şekilde değiştirilmesi önem taşıyor. Bunun için iletişimdeki karmaşık mevzuatın sadeleştirilmesi, yazılım sektörünün tümüyle vergiden arındırılması, bilgisayarın özellikle eğitim sektöründe, KDV oranlarının eğitim

malzemeleri ile aynı oranda kabul edilerek, yeniden düzenlenmesi, yüksek hızlı genişbant üzerindeki verginin azaltılması gerekiyor (Genişbanta yapılan her bir TL vergilendirme beş TL’lik bir kayıp ortaya çıkıyor).

- BİT alanında gerçekleştirilecek yenilikçilik (inovasyon) girişimi için uygun politikalar devreye sokulmalı. Girişimcilik, yenilikçilikle birlikte desteklenmeli.

Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv: Dünyanın yeni sınavı: Teknolojik dönüşüm

Önümüzdeki dönemde İnternet'in mobil olarak çok daha geniş kitlelere ulaşacağını bildiren Ciliv, teknolojik gelişimin, girişimciliğin ve uygun yatırım ortamlarının önünün açılması için sektörün tüm oyuncularının el ele vererek çalışması gerektiğine işaret etti.

* Mobil İnternet'in ve mobil uygulamaların halkın cebine girmesi 2011'in en önemli adımı kabul edilebilir. Turkcell olarak uzun zaman önce kendimize genişbant ve "mobil İnternet" vizyonumuz doğrultusunda bir yol çizmiştik. Bu yol aynı zamanda bilgi toplumuna dönüşüm yolunda atılmış önemli bir adımdı. 2011'deki büyümenin ana etmeni akıllı telefonlar, tabletler ve mobil İnternet oldu. Akıllı cihazlarla artık cep telefonları bilgisayarımız, cüzdanımız, televizyonumuz, sağlık monitörümüz, müzik çalarımız, oyun konsollarımız haline geldiler.

Önümüzdeki yıl ve sonraki dönemde İnternet mobil olarak çok daha geniş kitlelere ulaşıyor olacak.

Türkiye'nin lider teknoloji ve iletişim şirketi olarak, şirketlerimizin başarısına "daha fazla" katkı sağlamak için yeni bir vizyon geliştirerek Turkcell MobilŞirket'i hayata geçirdik. 1 yıldır şirketlerimize mobil iletişimin sağladığı olanakları tanıtmak ve danışmanlık vererek yaşayacakları teknolojik dönüşümü kolaylaştırmak için yoğun bir çaba içerisindeyiz. Anadolu'yu gezerek, binlerce şirketimize bu vizyonu anlatıyoruz, anlatmaya devam edeceğiz.

* Rekabet gücümüzü artırmak ve ekonomik gelişimine katkıda bulunmak istiyorsak mutlaka teknolojik gelişimin, girişimciliğin ve uygun yatırım ortamlarının önünü açmamız gerekiyor. Sektörün tüm oyuncularının el ele vererek bu yönde çalışması gerekiyor. Ortak bir bilinç geliştirebilmek için platformlar yaratılması şart. 2011 yılında bu yönde önemli işlere imza attık. Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül'ün himayesinde gerçekleşen İnovasyon Zirvesi, Apple'ın kurucu ortaklarından Wozniak'ı ağırladığımız Teknoloji Zirvesi, Özyeğin Üniversitesi ile hayata geçirdiğimiz "Girişim Fabrikası" bu işler arasında sayılabilir.

* Dünyadaki tüm ekonomilerin ve tek tek şirketlerin vermesi gereken bir sınav var: Teknolojik dönüşüm. Teknoloji ve mobilitenin hüküm sürdüğü yeni dünyada fark yaratmak için, başarılı olabilmek için bu sınavın verilmesi gerekiyor.

Biz Turkcell'de "İşimiz teknoloji ama asıl işimiz İnsan" diyoruz. Bu nedenle teknolojik dönüşümün insana ulaştırılması, insanların ihtiyacıyla buluşturulması çok ama çok önemli. Aynı şekilde şirketlerimizin de inovasyonu ve katma değeri ön plana çıkaran bir anlayışla işlerini yürütmeleri, dünya ile rekabet açısından çok önemli. Gartner'ın araştırmasına göre, yazılım ve donanım masraflarını azaltarak çok çarpıcı tasarruf avantajları sağlaması ve hızla hizmet sunabilecek esnekliğiyle kaynakları verimli ve demokratik şekilde bölüştürmek için çok uygun bir araç olması nedeniyle, bulut bilişim kullanacak şirketlerin gelirleri artacak. Turkcell olarak öncü çalışmalara imza atıyor ve Avrupa'daki birçok operatörün yapmadığı işi yapıyoruz. Bulut Bilişim'in KOBİ'lerimizin hayatında çok büyük bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz.

* 2011'in ilk üç çeyreği itibarıyla iletişim ve teknoloji sektörü 17 Milyar TL'nin üzerinde bir hacme ulaşmış durumda. BTK'nın çeyrek raporlarını karşılaştırdığımızda görüyoruz ki, 2010'un S3. çeyreğinde 1.160 milyon olan mobil İnternet kullanıcısı, 1 yıl içinde 4 milyonun üzerine çıktı. Data kullanımı ise bir yıl içinde yaklaşık 3 kat artarken, 3G abone rakamı da 16.6 milyondan 28.6 milyona yükseldi. Mobil iletişim çok dinamik ve gelişime açık bir dönemini yaşıyor. 2012'de de sektörümüzdeki büyüme trendinin süreceğini düşünüyoruz.

TTNET Genel Müdürü Tahsin Yılmaz: İnternet, iletişim ve eğlencenin merkezindeki yerini sağlamlaştıracak

2011’de hayata geçirdikleri IPTV teknolojiyle çalışan Tivibu Ev platformunun bilişim sektörü açısından önemli olduğuna işaret eden Yılmaz, 2012’de Türkiye’de bilişim sektörünün gelişeceği, iletişim ve eğlencenin öneminin artacağını bildirdi.

* 2011 yılı Türk bilişim sektörü açısından oldukça başarılı bir yıldır. Özellikle İnternet kullanımında artış görüldü.

- ✓ BTK 2011 3. çeyrek verilerine göre 2003 yılında 18 bin olan genişbant İnternet abonesi rakamı, sekiz yılda yaklaşık 690 kat artarak 2011 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla yaklaşık 12,79 milyona ulaştı.
- ✓ Dünya İnternet istatistiklerine göre Türkiye’de İnternet kullanıcı sayısı, son 10 yılda 2 milyondan, 35 milyona yükselerek yüzde 1.750 arttı.
- ✓ Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan “2011 Yılı Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması” raporuna göre ise İnternet’e erişim imkânı olan hane oranı yüzde 42,9’a yükseldi. Bu oran 2010 yılının aynı ayında yüzde 41,6 idi.
- ✓ İnternet erişim imkânı olan hane oranı ise kentsel bölgelerde yüzde 51,0 iken, kırsal bölgelerde yüzde 22,7’ye çıktı.

Türkiye, son yıllarda bilgi toplumuna geçiş açısından çok önemli adımlar attı. Özellikle 2010 yılı Türk bilişim sektörü için oldukça olumlu gelişmelerin yaşandığı bir yıldır. Bildiğiniz gibi 2010 yılında bilişim pazarı dünyada 2,5 trilyon Euro’luk (3,3 trilyon ABD doları) bir hacme ulaşmış, Türkiye de bu pazardan binde 8’lik bir pay almıştı. 2011 yılına bu tablo ile girdik. (Kaynak: “EITO - European Information Technology Observatory- Türkiye Bilgi Teknolojileri ve İletişim Sektörüne ilişkin rakamsal verileri”)

2011 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın yetki alanlarının genişlemesiyle adının Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak değişmesi, bilişim sektörünün ve teknolojinin sahiplenilmesi ve bu alandaki çalışmalar konusunda yetkili bir adres belirlenmesi, Türkiye ve bilişim firmaları açısından yararlı bir karar oldu.

Türk Telekom’un yaptığı yatırımlar sayesinde İnternet altyapısının gittikçe gelişmesi ve bu yatırımların Avrupa’ya kadar uzanması da 2011 yılının olumlu gelişmeleri arasında yer alıyor.

TTNET olarak önemli ürün ve servislerimizle 2011 yılını oldukça verimli geçirdik. Bilişim sektörü açısından en önemli projelerimizden biri, IPTV teknolojiyle çalışan Tivibu Ev platformumuzu hayata geçirmek oldu. Bu sayede Türkiye’de TV yayıncılık anlayışını tamamen değiştirdik ve yeni bir teknoloji ile televizyonun kontrolünü izleyiciye verdik. Şu anda Tivibu Ev’i 30 bini aşkın kişi kullanıyor. Mayıs ayında Tivibu Cep uygulamamız ile Tivibu platformumuzu cep telefonları ve tabletlerden ulaşılabilir hale getirdik.

* Bilişim sektöründe en temel unsurlar bilgisayar ve İnternet. Özellikle Türkiye bilgi toplumuna dönüşürken, İnternet'in ve teknolojinin kullanımı konusunda bilincin artması gerekiyor. Ayrıca bilgisayar penetrasyonunun artışı da çok önemli. Biz düzenlediğimiz bilgisayar kampanyalarımız ile uygun fiyatlar ve uzun vadeli taksitlerle müşterilerimizi bilgisayar sahibi yapıyoruz. Bu sayede İnternet penetrasyonuna katkı sağlıyoruz.

* Bilişimin Türkiye'nin en stratejik ve öncelikli ekonomik alanlarından biri olması ve "Bilişim" başlığı altında yer alan sektörlerin desteklenmesi şart. Yenilikçilik bilişim sektörünün gelişmesinde en büyük etken. Bu nedenle gerek yazılım, gerekse donanım alanlarında yenilikçi projelerin geliştirilmesi ve nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi için uzun vadeli bir insan kaynağı politikasının belirlenmesi gerekiyor. Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında geliştirilen Ar-Ge projelerinin artırılması ve hem devletin hem de firmaların desteğiyle bu projelerin sürdürülebilir hale getirilerek sanayiye aktarılması gerekiyor.

* 2012 yılında da Türkiye'de bilişim sektörü gelişmeye, iletişim ve eğlencenin önemi artmaya devam edecek. İnternet, iletişim ve eğlencenin merkezindeki yerini sağlamlaştıracak. İnternet penetrasyonunun ve İnternet hızlarının artmasıyla, internet kullanıcılarının video, oyun, müzik, gazete gibi içeriklerden yararlanma oranı daha da artacak. Günümüzde İnternet'i video izlemek için kullananların sayısının hızla arttığını görüyoruz. Bu artış 2012 yılında da devam edecek. Böylelikle dijital kampanyaların sayısında da hızlı bir yükselme olacak. Oyun sektöründe sosyal oyunların yükselişi devam edecek. Müzik alanında yasal müzik içeriklerine ilgi daha da artacak, İnternet'ten televizyon izleme alışkanlığı yaygınlaşacak. Kullanıcıların aynı fatura üzerinde satın aldığı ürün ve servislerin sayısı artacak. Dijital pazarlamanın ve sosyal medya uygulamalarının yükselişi de sürecek. Sosyal mecralarda oynanan oyunların sayısı ve bu oyunların pazarı da büyümeye devam edecek gibi görünüyor.

Türkiye'nin Bilişim Karnesi 2011

Prof. Dr. Hüsnü Erkan
TOBB Yazılım Meclisi
Akademik Danışmanı
husnu.erkan@deu.edu.tr

BİT, sadece Ulaştırma Bakanlığı'nın altyapı donatımı olarak oluşturmaya çalıştığı bir alan olmaktan öteye, tüm ekonominin lokomotifi olacak bir biçimde, kendi sektörel stratejisini hazırlamalı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yazılım Meclisi için hazırladığım bilgi ve iletişim teknolojilerine (Information and Communication Technologies -ICT) ilişkin rapordaki değerlendirmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Söz konusu değerlendirmede, "Connectivity Scorecard- Bağlantı Karnesi" İndeksi, Dünya Ekonomik Formu (World Economic Forum-WEF) ile bağlantılı hazırlanan Bilgi Toplumuna Hazır Olma Endeksi (Networked Readiness Index-NRI) ile WEF 2010-2011 Küresel Rekabet Raporu ve Innovation Union Competitiveness Report 2011 raporlarından yararlandım.

1) Connectivity Scorecard (Bağlantı Karnesi)

"Connectivity Scorecard" İndeksi, Berkeley Research Group ile Nokia Siemens Networks'un ortak çalışması olarak yayınlanıyor. İndekste 25'şerli iki grupta yer alan ülkelerin karşılıklı ve göreceli olarak "Bağlantı Karnesi" hesaplanıyor. Birinci grupta yer alan ülkeler, Yenilik Ekonomileri (Innovation Economies), ikinci gruptakiler ise Ekonomik Kaynak ve Etkinlik Ekonomileri (Resource and Efficiency Economies) olarak adlandırılıyor.

Birinci gruptaki ülkeler, ileri düzeyde gelişmiş, anlamlı bir büyüme ve verimlilik özelliğine sahip Avrupa, Kuzey Amerika ile Uzak Doğu'nun enformasyon ve iletişim teknolojileri güdümlü (Japonya, Kore, Hong Kong, Avustralya ve Yeni Zelanda) ekonomilerini kapsıyor. ICT açısından gelişmekte olan ülkeleri içeren ikinci grupta ise, başta Malezya olmak üzere, çoğu Güney Amerika ülkeleri ile Rusya, Çin, Hindistan, Türkiye, İran, Mısır, Güney Afrika ve Diğer Güney Doğu Asya ülkeleri yer alıyor. 2008'den beri her iki ülke grubunun kendi içlerinde hesaplanan karnede, süreç içinde hem kapsanan ülke, hem de hesaplama dahil edilen gösterge ve ağırlıklarda değişiklikler oldu.

WORLD ECONOMIC FORUM

Connectivity Scorecard 2011 Raporu'nda Malezya, 6.61 notuyla grubun en tepesinde yer alırken, onu 6.21 ile Şili ve 5.68 notuyla Rusya, izliyor. Türkiye ise, 5.51 notuyla 4. sırada. Grubun en sonunda 0.90 notuyla Bengaldeş yer alıyor. Türkiye, 2008 değerlendirmesinde yer almazken; 2009'da 6.71 notuyla Malezya'nın hemen arkasından ikinciliğe yerleşti. 2010'da da, 5.09 notuyla yedinci sıraya geriledi.

Türkiye'nin "Bağlantı Karnesi"ndeki notunun yükselmesi, tüketiciye yönelik ICT altyapısındaki güçlü yükseliş ile tüketici kullanımındaki performans artışı ve iş dünyasındaki altyapının iyileşmesinden kaynaklanıyor. Özellikle geniş bant kullanımındaki güçlü artış grup içinde yüksek sıçramaya neden oldu. Ayrıca taşınabilir ve sabit telefonda yaygınlaşmada da görece olarak başarılı sonuçlar alındı. Tüketici kullanımındaki gelişme, İnternet kullanımındaki yetişkin okur-yazarlığındaki artışlar ile taşınabilir telefon mesaj ve e-mail hizmetlerindeki gelişmeler bu yükselmeyi besledi. İş dünyası altyapısındaki gelişmeler, İnternet sunucuları kişisel bilgisayar ve geniş band kullanımı ile desteklendi.

Türkiye'nin zayıf olduğu alan ise diğer faktör ve etkinlik güdümlü ekonomilerde olduğu gibi ICT ihracat ve ithalatına ilişkin veriler. Mal ve hizmet ihracat değerleri, grubunun gerisinde kalıyor. Ayrıca, IT'de topyekûn

kapsama değerleri ve telekom hizmetlerine ilişkin ana ölçütler de vasat düzeyde. Devlet ve kamu sektörü altyapı ve kullanım ölçütleri de hep düşük veya orta düzeyde seyrediyor. Bu durum, devlet kurumları, eğitim sektörü ve sağlık sektöründeki IT harcamaları açısından da geçerli.

Genel değerlendirme yaparsak, Türkiye'nin "Bağlantı Karnesi"ndeki "göreceli" üstünlüğü, refah düzeyinin gruptaki diğer ülkelere göre daha yüksek olması nedeniyle, tüketici odaklı göstergelerdeki yüksek notlardan kaynaklanıyor. İş odaklı unsurlara ilişkin göstergeler orta düzeyde kalmakla birlikte, karnenin kamusal alana ilişkin unsurları hayal kırıklığı yaratıyor. Örneğin vergi iletişimine ilişkin hizmet gösterge değerleri, genel notu etkileyecek düzeyde.

Son bir yıl içindeki not yükselmesinin iki nedeninden birisi değerlendirme sistemi içindeki ağırlıkların değiştirilmesi; diğeri ise daha geniş bir gösterge seti kullanılması. Bir yıl öncesinin ağırlıkları kullanılsaydı, Türkiye yine 5.09 notu ile 7. sırada kalırdı. Yeni ağırlıkların iş hayatının ICT altyapı göstergelerine kaydırılması Türkiye'nin lehine bir sonuç doğurdu.

Türkiye'nin ICT için yaygın bir imalat merkezi olmayışı, ICT ihracatı, ithalatı ve re-export gösterge değerlerinin düşük kalmasına yol açtı. Eğer "ICT Ticareti" gösterge olarak seçilmeseydi, Türkiye'nin karne notu 6.06 değerine yükselecekti.

2) Bilgi Toplumuna Hazır Olma İndeksi: 2011

Dünya Ekonomik Formu ile bağlantılı olarak hazırlanan 2010-2011 Küresel Enformasyon Teknoloji Raporu, ICT kullanım yaygınlığı ile bilgi toplumuna geçiş ve Web 2.0 uygulamalarının yarattığı köklü dönüşümü ölçmeye yönelik olarak hesaplanan Bilgi Toplumuna Hazır Olma Endeksi'nde

(Networked Readiness Index-NRI) ilk 10 sırada İsveç, Singapur, Finlandiya, İsviçre, ABD, Tayvan, Danimarka, Kanada, Norveç ve Güney Kore yer alıyor.

Türkiye, bilgi toplumuna hazırlık açısından yapılan tüm gayret ve altyapıdaki hızlı gelişime rağmen, kıyaslamada görece olarak, 2007'de 52/122. sırada iken 2010-2011'de 71/138. sıraya geriledi. Türkiye'nin bu endeks açısından son 5 yıldaki konumu şöyle:

Networked Readiness Index (NRI)

Edition	No. of economies]	Score	Rank
2010-2011	(138)	3.8	71
2009-2010	(133)	3.7	69
2008-2009	(134)	3.9	61
2007-2008	(127)	4.0	55
2006-2007	(122)	3.9	52

Endekste, "Çevresel, Hazırlık ve Kullanım Unsurları" üst başlıkları içinde oluşturulan gruplandırmalar etkili oluyor. "Çevresel Unsurlar"da Türkiye, 63. lük konumuyla genel sıralamalarda iyi bir yerde. "Hazırlık Unsurları" açısından ortalama 81. sıraya düşülürken, "Kullanım Unsurları" açısından ortalama konumu 62.

NRI, değerlendirmesi, ülkelerin sahip oldukları gelir düzeyi ile ilintilendirildiğinde ilginç sonuçlarla karşılaşılıyor. Malezya dışındaki ilk 33 ülke, yüksek gelir grubunda yer alıyor. Türkiye, 71. sıraya gerilerken Malezya'nın 28. sıraya sıçraması ilginç bir sonuç. Bir başka ilginç bulgu ise, alt-orta gelir grubundaki Tunus'un 35. sırada yer alması. Düşük gelir grubundaki Gambiya bizden sadece beş basamak üstte 76. sırada bulunuyor.

3) Küresel Rekabet Raporu 2010-2011

Dünya Ekonomi Formu'nun, 2010-2011 Küresel Rekabet Raporu'na göre Türkiye, Küresel Rekabet İndeksi 4.25 değeri ile 139 ülke içinde 61. sırayı alıyor. İsviçre, İsveç, Singapur, ABD, Almanya, Japonya, Finlandiya, Hollanda, Danimarka ve Kanada'nın ilk 10 sırayı aldığı Küresel Rekabet Endeksi'nde bir önceki dönemde Türkiye'nin yeri, 133 ülke içinde yine 61. sıra oldu.

12 temel alana ilişkin 111 adet göstergeye verilen ağırlıklar çerçevesinde hesaplanan Endekse temel alan şunlar: Kurumsal Yapılar; Altyapı; Makro Ekonomik Ortam; Sağlık ve Temel Eğitim; Yüksek Eğitim ve Öğrenim; Mal Piyasalarının Etkinliği; İşgücü Piyasalarının Etkinliği; Finansal Piyasaların Gelişmişliği; Teknolojik Hazırlık; Pazar Büyüklüğü; İş Becerisi ve Yenilikçilik.

Türkiye, bilişim altyapısı ve E-devlet uygulamalarında daha iyi olmasına karşın, piyasa koşullarını iyileştirici politikalar ile ICT teknolojilerinin kişisel kullanım ve iş süreçleri için hazır duruma getirme noktasında önemli açıklar veriyor. Bu durum eğitim ve öğretim kalitesiyle, girişimciliğin geliştirilmesi, iş dünyası ile üniversiteler arasındaki ortaklaşa işbirliği ağlarının etkinleştirilmesi yönünde politikalar gerektiriyor.

Türkiye, bu açıdan yapılan sınıflamada, Yenilik Güdümlü olarak sıralanan 32 ülke ile Yenilik Güdümlü Aşamaya Dönüşüm içindeki 15 ülke içinde de yer almazken; almıyor; Etkinlik Güdümlü gelişme gösteren 29 ülkenin sonunda yer alıyor. Türkiye'nin hiç de hak etmediği bu konumu daha çok, kurumsal yapıdaki yetersizlikler, kamu kurumlarındaki etkinlik ve şeffaflığın yetersizliği yanında

işgücü piyasası, insan kaynakları ve eğitimdeki yetersizliklerden kaynaklanıyor. Buna karşılık, yerel rekabet, iş becerisi ve altyapı alanındaki başarılı durumu, konumunu düzeltmek için yetmiyor.

4) Innovation Union Competitiveness Report 2011

Avrupa Birliği (AB), dünyanın en rekabetçi bilgi toplumu olma hedefiyle, 2000 yılında oluşturulan Lizbon Stratejisi'nde, E-Avrupa+ Programı ile aday ülkelerin uyum süreci için bir çerçeve belirlendi. Bu çerçevede Türkiye, e-devlet, e-Eğitim ve Bilgi Toplumu Stratejileri'ni geliştirdi. 2010'da ise Europe 2020 Stratejisi'nin gereği olarak, Innovation Union Competitiveness Report 2011 yayınlandı. Bu çalışmalara paralel olarak Türkiye'de de "Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016" belgesi hazırlandı. Bu belgede

Türkiye, Ar-Ge ve yenilik kapasitesinde güçlü olduğu hedefler olarak, otomotiv, makine imalat ve BİT sektörlerini seçti. Böylece BİT, Türk ekonomisinin, bilim, teknoloji ve yenilik açısından odaklandığı bir konuma yükseldi.

Ancak BİT, sadece Ulaştırma Bakanlığı'nın altyapı donatımı olarak oluşturmaya çalıştığı bir alan olmaktan öteye, tüm ekonominin lokomotifi olacak bir biçimde, kendi sektörel stratejisini hazırlamalı. Bu çerçevede, bilgi teknolojileri ve yazılım ile elektronik ve telekomünikasyon BİT bütünüünün organik bileşenleri olarak ele alınmalı ve 2023 bilgi toplumu hedefinin gerçekleşmesi için ana strateji olarak devreye girmeli.

BİT sektörünün olgunluk düzeyi ile kümelenme düzeyi belirlenerek, gelecek vizyonu daha bir netleştirecek strateji raporu yayınlanmalı. Sektörün uzmanlığa dayalı kümelenmesi sağlanmalı; belli bir veya birkaç ilde oluşturulacak uzman teknoparklar, devletin hızla altyapı donanımını oluşturmasıyla devreye girmeli. Uzman BİT teknoparkları, nitelikli bölgeler olarak düşünülmeli, sanayi toplumundan kalma organize sanayi yaklaşımı ile karıştırılmamalı. Uzman insan kaynaklarının yetiştirilmesi ve geliştirilmesi için uzmanlık eğitimi, sektör-üniversite işbirliği ve katkıları ile birlikte yürütülmeli, BİT hizmet ve ürünlerinin, tüm sektörlerin en stratejik girdisi olduğu bilinci, tüm diğer sektörlerle bağlantıları ve iç pazar ilişkileri dikkate alınmalı. BİT alanında gerçekleştirilecek yenilikçilik (inovasyon) girişi için uygun ortam ve iklim oluşturucu politikalar devreye sokulmalı, girişimcilik, yenilikçilikle birlikte desteklenmeli.

BİT sektörü ve yazılım alanlarında desteklenen yenilikçilik programı içinde sektörün sürekli olarak daha üst ve katma değeri yüksek ürün, hizmet ve paketlere geçiş yapması teşvik edilmeli. Tedarik imkânlarıyla ürün ve hizmetlerini iç ve dış pazarlarda etkin yönlendirilmesine yönelik, teşvik ve vergi kolaylıkları ile sektör içi ve sektörler arası işbirliği desteklenmeli.

BİT nitelikli bölge ve teknoparklarına yönelik doğrudan dış yatırım ve işbirliği ile teknoloji transferi için her türlü destek ve kolaylık sağlanmalı. BİT ve ürünlerinin kişisel kullanımı ve iş süreçleri için kullanımı konusunda STK eğitimleri verilmeli. BİT sektörü kendi içine kapalı bir sektör olmak yerine, bilgi çağının ağ etkileşimli ilişki sistemi içinde tüm sektörlerle bağlantılı olup, bu alana yönelik politika uygulamaları da çok yönlü işbirliğini gerektiriyor.

Kaynakça:

- 1) Connectivity Scorecard (Bağlantı Karnesi)
- 2) Bilgi Toplumu Hazır Olma İndeksi :2011
- 3) Küresel Rekabet Raporu 2010-2011
- 4) Innovation Union Competitiveness Report 2011

“Sevgi dili”nde bir bilişim söyleşisi

Düşlerinin peşinden giden bir diş hekimi, Yalçın Ergir, “Yaşam”ın kendisinin en büyük düş, “Bilişim”in de yaşamın, yani düşlerin en büyük ürünü olduğunu vurguluyor.

Aslıhan Bozkurt

Bir Ankara tutkunu, yazar, gezgin, araştırmacı, fotoğrafçı, dalgıç, bisiklet - motosiklet, müzik tutkunu, tenisçi ve düşlerin peşinden giden, aslında Ortodonti Uzmanı olan Yalçın Ergir ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

1974 yılında TED Ankara Koleji'nden, 1980'de ise Hacettepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun olup, aynı üniversitede Ortodonti Ana Bilim Dalı'nda asistan oldu. Ergir, Fransa'nın Mulhouse ve Rouffach hastanelerinde de çalışmalarda bulundu. 1985'te Ortodontist olan Ergir, konuşmacı olarak katıldığı yurt içi ve uluslararası kongreler dışında mesleğini özgün tasarımcı ve uygulayıcısı olduğu muayenehanesinde sürdürüyor. Muayenehanesi, eski sandıklardan yapılmış masalar, tavana kurulu barfiks halkaları, kapı arkasında duran portatif salıncak, tren yollarından toplanmış malzemelerle oluşturulan eşyalar, lavaboda bir tulumbaeski daktilo ve fotoğraf makineleri, duvarlarda fotoğraflar, sevgi mesajları dolu pankartlar ile K-PAX filminde kahramanın düşlediği gezegene, bir hobi alanına benziyor.

Ziyaretçileri bir tek diş hekimi koltuğu gerçek dünyaya döndürüyor. 2000 yılından beri yoğun olarak bilgisayar ortamında, sunumlar Piknik gibi, Büyük Sinema gibi yakın dönem Ankara belgeselleri hazırlayıp paylaşan ve “Düş hekimi” olarak adlandırılan Ergir'in edebiyat ve teknoloji içeren internet sitesine <http://www.ergir.com> adresinden erişebilirsiniz.

“Yaşam varsa Bilişim de vardır. Bilginin, bildiklerinizin farkında olmamanız, ya da bilmemeniz, “Bilgi Yok” anlamına gelmez” diyen Ergir, her çocuk parkının, bir Teknoparkın ilk basamağı olduğuna inanıyor. Ergir, “Belki de camdan Teknoparkları çocuk parklarının yanına kurmalı, tikanıldığında, çocuklardan fikir alınmalı” diyor. Ergir, Ankara'nın “masumiyet”, “orta halli dürüst insanlar”, “kültür” ile “inadına saygı, sevgi” demek olduğunun altını çiziyor.

-“Düş hekimi” olarak tanınıyorsunuz. Bu tanımlamayı kendiniz mi yaptınız? Neden “düş hekimi”?

-Tek kullanımlık yaşam, olması istenen gibi değil -olmasını istediğimiz gibi olmalı. Bunun bedeli ağır olabilir;ama hiçbir bedel,başkasının yaşamını yaşamaktan daha ağır değil.

Bu düşler için de, kendi güzel düşlerini ıskalayıp başkalarının düşlerinin peşinden gitmek için de geçerli.

Herkesin en rafine zamanlarını geçirdiği iş ortamları var.Bu zorunlu mekân, bir masa bir sandalyeden bile oluşsa,kendi ruhumuzu

yansıtmalı. Ben bir ortodonti uzmanıyım. Kendi tasarımlarım ve imalatlarımla oluşturduğum çalışma ortamı bir dergiye haber olduğunda: “Düş Hekimi” başlığı ile tanımlanmışım. Bu o kadar uydu ki dokularıma; hem yaşamımın bir parçası, hem de daha sonra yazdığım 7 kitaba isim oldu.

- Bir “düş hekimi” olarak bilişimi nasıl tanımlıyorsunuz?28. Ulusal Bilişim Kurultayı’ndaki konuşmanıza “Bilişim, yontma taş devrinde de vardı, ama daha önce o taşı yontma düşü vardı” ifadesiyle başlamıştınız. Sizce yontma taş devrindeki“ bilişim” neydi, “bilgi çağı” olarak adlandırılan günümüzdeki bilişim nedir?

-Yaşam varsa Bilişim de vardır. Bilginin, bildiklerinizin farkında olmamanız, ya da bilmemeniz, “Bilgi Yok” anlamına gelmez. Günümüzü “Bilgi Çağı” olarak nitelemek yanlış bir tanımlama - sizin taşı yontarak eğri bir balta yapmanız, ilk ateşi bulmanız, şimdi lazerle elması hatasız kesmenizden de, gökten tek noktaya ateş yağdırmanızdan da daha büyük bir bilişim eseri. Yaşam varsa Düşler de vardır; daha ötesi Yaşam’ın ta kendisi en büyük düştür. Bilişim de yaşamın, yani düşlerin en büyük ürünüdür.

Günümüzde dokunmak, “dokunmatik” ile özdeşmişse, bankacılık bile temassızlaşmışsa, tüm bağlantılar kablosuzlaşmaktaysa, bence insanların birbirlerine dokunduğu, sarıldığı, göğüs göğüse çarpıştığı zamanlar, “iletişimin altın çağı” olarak nitelendirilebilir.

Buna çocukların yüz yüze konuştuğu, gerçek oyunlar oynadığı, eşlerin bir yastıkta kocadığı yakın zamanları da dahil edebiliriz.

-“Düşsel Ar-Ge yatırımları da yapılmalı” önerinizi biraz açar mısınız? “Düşsel Ar-Ge” nasıl olur, bunu için neler yapılabilir?

-Bunu eksik tanımlamışım. “Düşsel Ar-Ge-Pa” yatırımları demeliydim. Yani Araştırma, Geliştirme ve {-Pazarlama değil-} Paylaşma olmalıydı. İnsan sonsuza dek öğrenci olmalı. Son nefesine kadar araştırmalı, öğrenmeli, geliştirmeli - ama “paylaşım” parantezin başında yer alan bir sevgi değeri. Paylaşım olmasa tüm Ar-Ge hep sıfırla çarpılmış oluyor.

Sevgi Değeri deyince, Sevgi Dili’nden bahsetmemek olmaz. Evren’in Sevgi Dili’ni bilerek doğar her insan. Zamanla, kullanılmaya kullanılmaya körelebilir bu lisan. Yaşantımızdan asla eksik olmamalı bu dil; bu söyleşimizde bile olmazsa olmazken.

Sevgiyle kurulan düşlerin gerçekleşmesinin verebileceği paha biçilmez mutluluğu düşünebiliyor musunuz? Hiç bu düşlerin peşinde koşmaktan utanılabilir mi? Sevgisizlikten - nefretten utanç duymalı insan. Düşlerin gerçekleşme bile, o yolda öğrenirsin hiçbir dershanenin öğretemeyeceklerini; bu da zaten bilişimin kök hücresi değil mi?

- “Dadısız, kreşsiz, kurssuz, bilgisayarsız bir sürü çocukla” birlikte Maltepe’ de büyümüşsünüz. Oysa günümüzde özellikle çalışan anne-babaların çocukları“bakıcılı, kreşte, kurslarda ve bilgisayarlarla tek başına” büyüyor. Bu durum onların geleceğe ilişkin düşlerini nasıl etkiliyor?

-Çocukluk, yaşamın en maskesiz, en masum çağı. Bu dönemde kurulan dostluklar paha biçilmez. Ama zamanla acıları tattıkça, yelkenleri yırtıldıkça, insanlar, “YalnızlıkOkyanusu”ndakürek çekmeye başlıyorlar. Bu kitaplarımın en yaralı konusu. Bunu sevgili Leyla Çolakoğlu ile birlikte

yaptığımız “Evet; Sevdik...” müzikli sunumunda da dile getirdik. Oyun bitiminde hüngür hüngür ağlayan yaşlı başlı insanları gördükçe de yitirilmiş sıcaklıkların toplumda nasıl AşilTendonu gibi bir efsane konu olduğuna tanık olduk.

Yalnızlık ölümden beter denir; herkes çalışmak zorunda, ama yaşayabilmek için. Yoksa yalnız kalmak, yapayalnız bırakmak için değil. Bir sevinci paylaşamayınca, bir hüzne ortak olmayınca sağlığın bile tadı yok.

Bunun için emek vermek, önce geleceğe ilişkin düşlerin kurulmasını düşlemek gerekiyor.

-28. Ulusal Bilişim Kurultayı’ndaki konuşmanızda, “Belki de camdan Teknoparkları çocuk parklarının yanına kurmalı, tıkanıldığında, çocuklardan fikir alınmalı” demiştiniz. Sizce çocuklar teknoloji üretim ve geliştirilmesi sürecine katılmalı mı? Sürece katılım nasıl olabilir? Çocuklar teknolojiye ne katabilir?

-Aslında her Çocuk Parkı, bir Teknoparkın ilk basamağı. Oradaki salıncakta, bir yere bir göğesallanan, o sırada gözlerini kapatan çocuklar, büyüdüklerinde gökyüzündeki uyduların da işe karıştığı düşlerin peşinde koşuyorlar. O parkta hayal ediliyor hiçbir matematikçinin çözemeyeceği denklemler. Kirlenmemiş oyunlarda yapılıyor en benzersiz planlar. Bir mahallede oynar gibi keyif de alabilmeli, en karmaşık işi de yapsa - “onu en iyi şekilde yapmaya” çalışan bir insan.

Değil her Teknopark yanında, insanların yaşamlarını etkileyecek karar

sallanılmalı eskiden olduğu gibi. O kaderi etkileyecek kararlar, o çocukluk yıllarının en masum duygularıyla, vicdanıyla alınmalı. Zaten büyünse de asla yok olmaz o güzelim duygular – olsa olsa bir uzun saklambaçta sobeleninceye kadar unutulurlar.

Belki o kerli ferli iş yerindekilerin, o acayip hesapları yapan asık suratların öğle tatilinde oynayacakları bir yakantop ya da bir sessiz film bile öğleden sonraki iş verimini hayal bile edilemeyecek bir hale, bir keyfe getirebilir.

-Diş hekimi olmaya nasıl karar verdiniz? Sanatçı bir ruha sahipsiniz, sanatçı ruhunuzla diş hekimliğini nasıl bağdaştırıyorsunuz?

-Çocuklukta çok etkilenilen insanlar vardır. Bu yüzden bir müzisyen de olabilirsiniz, bir gezgin de, bir hekim de. Ben de mahallemizdeki güzeller güzeli diş hekimi Rezzan Abla'dan, onun "dişhekimisi ve ortodontist ol" telkininden çok etkilendim. Bu öyle bir telkin oldu ki tüm lise ve üniversite mezuniyet yıllıklarımda hedefim olarak yer aldı. Eğer bir başka alemde de ortodonti yapılabiliyorsa çok mutlu olurum. Ortodonti bilimsel diş hekimliğinin bir güzel sanatı bence – bu yüzden tüm meslektaşlarım aslında birer sanatçı – doğuştan bir bağdaşma var zaten.

-Ankarayı bilmeyen/tanımayan bir kişiye nasıl anlatırsınız. Başkent sizce nasıl bir şehir?

-Ankara demek masumiyet demek, orta halli dürüst insanlar demek. Kültür demek, inadına saygı, sevgi demek. Ankara'da doğmuş olmaktan da, Ankara belgeselleri ile unutulmaya mahkûm yakın dönem detaylarını aktarmaktan da çok mutluyum.

-Türkiye'nin, 2012 ve önümüzdeki 10 yıla ilişkin bilişim düşleri neler olmalı?

Büyük hedefler – büyük hedefler demeliyim belki bir kaşımı kaldırarak; ama öyle değil işte:

Küçük derelerdir büyük nehirleri oluşturan Küçük mutluluklar, küçük, küçücük derelerdir Büyük nehri ararken üzerinden atladığın Arkana dönüp de bakmadığın...

diye başlar Küçük Mutluluklar şiiri. Gerçekleşecek küçük, küçük düşlerdir aslında Büyük Hedef dediğimiz ve Büyük – Geniş zamanlara erteleyerek değil, hep anda, kısacık zamanlarda küçük küçücük dünyaları kurabilmeli.

Paradan 6 sıfır atılışını hepimiz biliyoruz. Ya zamandan kaç sıfır atıldı?

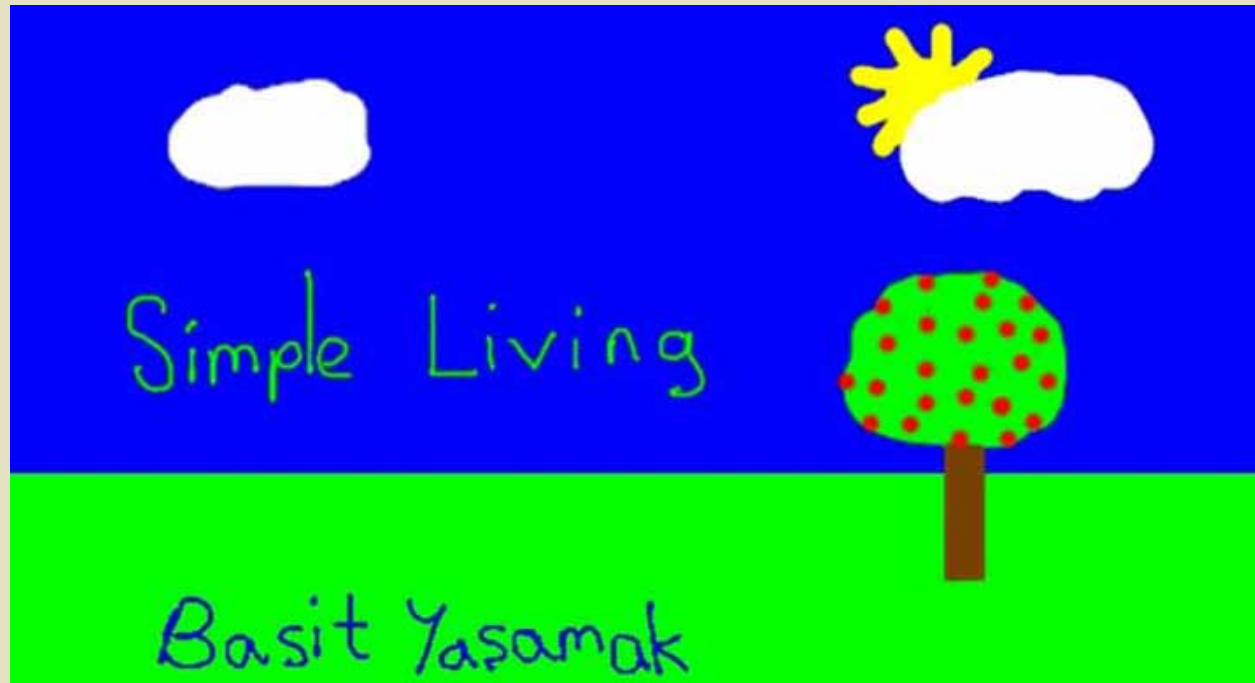
1 saat, eski 1 saat, eski 60 dakika değil artık. Yaz tatilleri kaç dakika, bir sene gerçekte kaç gün farkında mısınız?

Bilişim, bilişim diyeceksek; önce yeni saatlerin tanımı ve zaman yatırımı yeniden yapılmalı.

Vaktin artık nakit değil,
bir çipli karta 6 taksit -
2012'nin aslında yarın,
2023'ün yarından da yakın olduğu unutulmamalı...

Basit Yaşamak

İnternet'te sıkça Nazım Hikmet şiiri olarak gösterilen "Basit Yaşamak", aslında Yalçın Ergir tarafından yazıldı. Bilgiyi en hızlı sayan bilgisayarlardan, arada telefon olarak da kullanılan cep telefonlarından da dem vuran bu şiir:Düş Hekimi - 2 kitabında yer aldı:

BASİT YAŞAMAK

Basit yaşayacaksın.

Mesela susayınca su içecek kadar basit.
Dört çıkacak, ikiyi ikiyle çarptığında.

Tek düğmesi olacak elindeki cihazın;
tek bir düğme, tek bir cümle gibi;
sevince lafı dolandırmadan söylediğin
“seni seviyorum” gibi.

Basit bir öpücük yetecek sana;
basit sıcak bir öpücük
ve o öpücükle dolacak tüm günlerin, tüm düşlerin.
O öpücük için yapacaksın hayatının kavgasını,
o öpücük için yiyeceksin hayatının dayacağını.

Kabak çekirdeği verecek sana
rakamların veremediği mutluluğu.

El yazısıyla yazılmış eğri büğrü bir mektup olacak
en değerli kağıdın;
hep yanında taşıdığın,
atmaya kıyamadığın.

İki harekette giyiniverecek,
iki harekette soyunuvereceksin.
Kısacık olacak uyanman
ve yola çıkman arasında geçen süre;

kısacık olacak
sıcacık kollara dolanman
ve yolculuklara çıkman arasında geçen süre.

Kendin bile anlayabileceksin yazdıklarını;
bakışların bile anlatabilecek kendini.

Beklentilerin de basit olacak.
Kafdağı'nın önünde bekleyecek mutluluklar.
Bir ısıltıkta bulabileceksin en uzun dostluk romanını;
ya da bir damla gözyaşı yaşatacak sana
en ucuz aşk romanını.

Pankreasının sağlığına dua edeceksin kapatırken gözlerini.
Zafer işareti yapacaksın tuvaletten çıkarken.

Bir kaşarlı tost olacak aradığın
nasıl oturacağını bilemediğin sofrada;
parmakların olacak en kıymetli çatalın.
Yine, aynı parmaklar çözecek en karmaşık denklemleri.
İskender'in kılıcı duracak avukat rehberinin yanında.

Bir filarmoni orkestrası veremeyecek sana
kontrplak bir gitarda, doğru basılmış bir
“fa diyez”in mutluluğunu.

Makyajın ilk “a” sına kadar bilmen yetecek.
Temizlik kokacak en pahalı parfümün

“Bilmiyorum” diyebileceksin bilmediğinde
ve çok normal olacak onu da bilmeyişin.
Tek dereden su getirmen yetecek,
bir “istemiyorum” diyebilmeye.

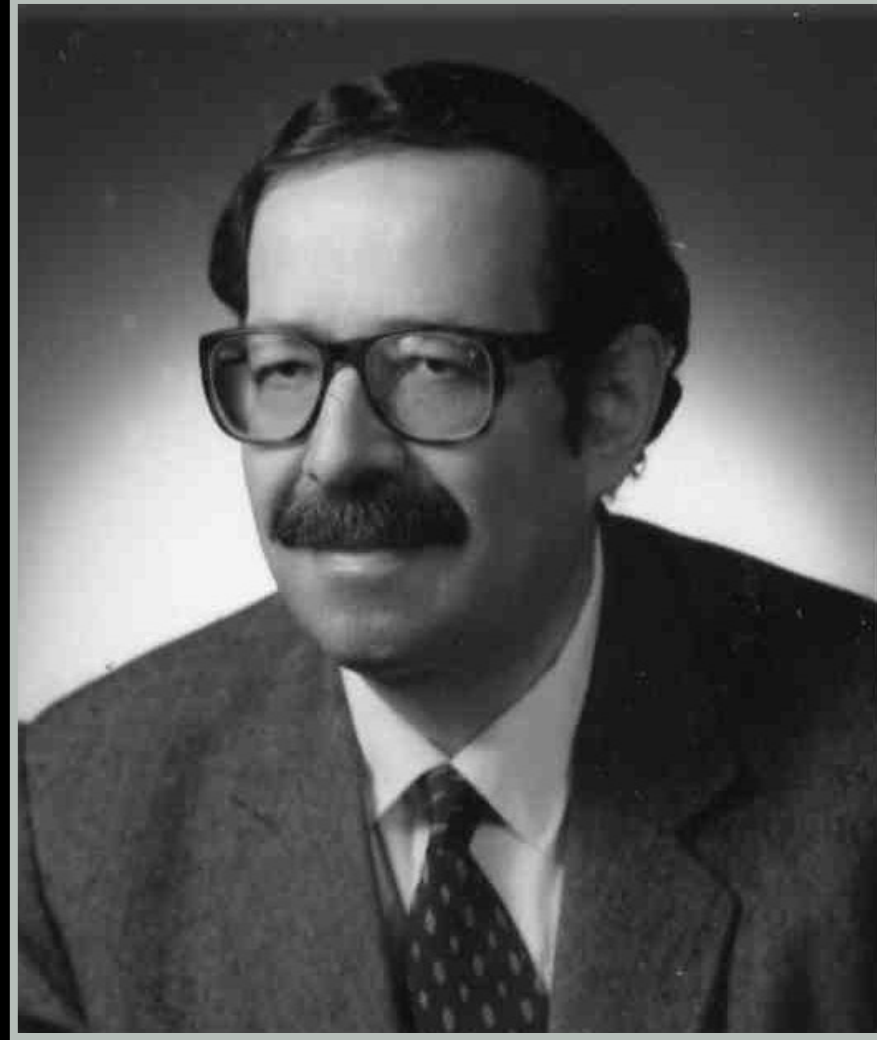
Ne durduğu fark etmeyecek abanın altında.

Saatin, sadece saati gösterecek;
Telefonunu sadece telefon etmek için kullanacaksın.
Küçük bir not defteri olacak bilgini en hızlı sayan.

Basit yaşayacaksın, basit.
Sanki yaşamın bir gün sona erecekmiş gibi

basit...

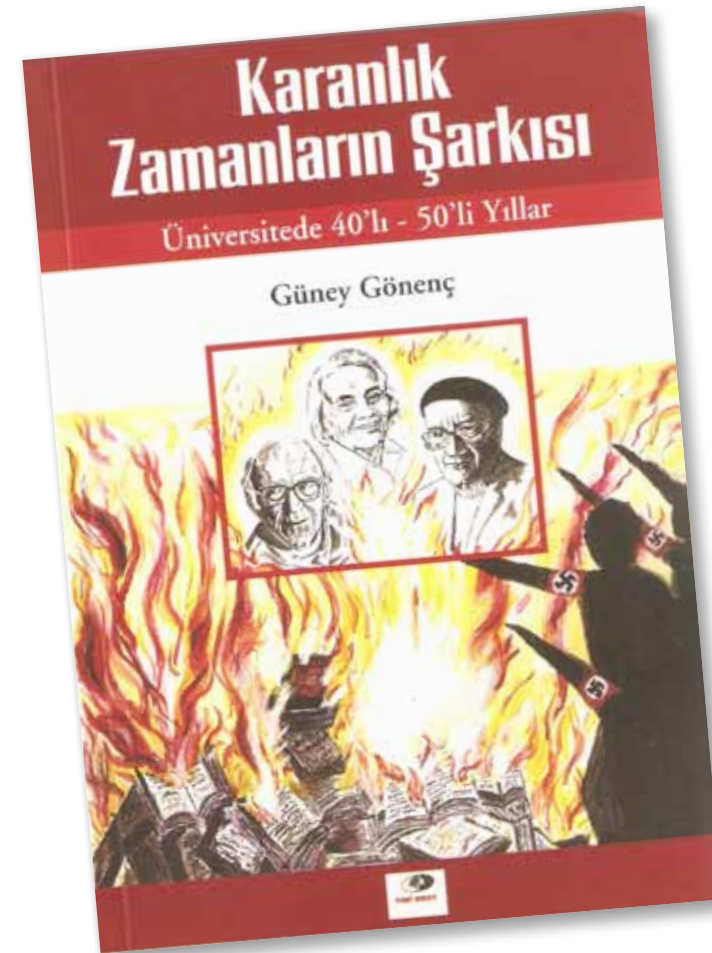
Acı kaybımız TBD eski başkanlarından Gönenç, “Hep aramızda olacak”

Demokrasi ve bilimin gelişmesine katkı veren, TBD Başkanlığının yanında EMO'da yönetici, Barış Derneği Onur Kurulu üyesi, bilim adamı, yazar, politikacı, Doç. Dr. Güney Gönenç, sonsuzluğa uğurlandı.

Türkiye'de demokrasi ve bilim mücadelesine önemli katkılar sunan, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) eski Başkanlarından ODTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Emekli Öğretim Üyesi Doç. Dr. Güney Gönenç, 3 Aralık 2011'de yaşamını yitirdi. TBD'nin 5 dönem (12 Nisan-10 Temmuz 1975) başkanlığının yanı sıra Gönenç, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) yönetim ve yayın kurullarında yöneticilik yaptı. Barış Derneği'nin Onur Kurulu üyesi olan Gönenç, New York Türk Öğrenci Derneği ve İngiltere Türk Öğrenci Dernekleri Federasyonu başkanlıklarında bulundu. Bilim ve Sanat dergisinin genel yayın danışmanı, Ana Britannica'da danışmanlık yapan Gönenç, kimi TÜBİTAK yayınlarının bilimsel danışmanlığını üstlendi. “Tutarlı, toplumcu kişiliği, titiz bilim insanlığı, akademisyenliği, derin sanat kültürü” ile birlikte çalıştığı insanları etkileyen Gönenç için, önce ODTÜ'de, sonra EMO Ankara

Şubesi'nde iki tören düzenlendi. Gönenç'in naaşı, Maltepe Camisi'nde kılınan cenaze namazının ardından Cebeci Asri Mezarlığı'nda defnedildi. Gönenç için düzenlenen törenlerde duygu dolu konuşmalar yapıldı. 1933 yılında Ankara'da doğan Güney Gönenç, 1955'te İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 1963'te ODTÜ Elektrik Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyesi oldu. ABD'de yüksek lisans, İngiltere'de doktora yaptı. 1983'te, bir yıl sürgünün ardından, 1402 sayılı yasaya dayanılarak görevine son verildi. ODTÜ'de öğretim üyeliğine, uzun bir hukuk savaşımından sonra, Danıştay kararıyla döndü. Çok sayıda bilimsel makalesinin yanı sıra gazete ve dergilerde bilişim, bilim tarihi, bilim ve din, barış, dil, sanat, kültür, radyo ve TV, mühendislik konularında çok sayıda makalesi yayımlanan Gönenç'in “Hep Aramızda Olacağım: Frederic Joliot-Curie'nin Yaşamöyküsü” ve “Karanlık Zamanların Şarkısı” isimli 2 kitabı bulunuyor.

Güney Gönenç Sadece Bir Elektrik Mühendisi Değildi

Güney Gönenç'i kaybettik. Elektrik Mühendisleri Odası'nın gösterdiği olağanüstü çaba ile ülkemizin her yanından yüzlerce dostu ve arkadaşı önce ODTÜ de düzenlenen cenaze törenine sonra da Maltepe Camii'ndeki törene katıldılar.

Nezih KULEYİN
nezih@semor.com.tr

Elektrik Mühendisliğine yaptığı katkılar göz önüne alındığında onların gösterdiği yüksek ahde vefa duygusunu anlamak mümkündür. Ama ben bin dokuz yüz yetmiş beş yılından bu yana tanıdığım Güney Gönenç ile yaşadıklarımın bir film şeridi gibi gözümün önünden geçtiğini gördüm bunları da mutlaka sizlerle paylaşmalıyım.

Güney Gönenç gerçekten çok renkli bir kişilikti. Dışarıdan bakıldığı zaman teknik bölümlerin en zorlarından birisi olan ODTÜ Elektrik Fakültesinde öğretim üyesiydi ama ben onun gençliğinde tiyatro eğitimi aldığını biliyordum.

Bir gün eşim Nurten ile beni evine tambur ile klasik Türk sanat müziği parçaları çalmak için çağırdı. O akşam oldukça fazla parça çalmıştı ve bize dönüp 'ben aslında ilk kez gözaltına müzik parçalarına olan merakım yüzünden alındım' demiş hikayeyi anlatmıştı.

İTÜ de okurken müzik dinlemek amacıyla kendisine bir radyo yapıyor, dinlerken polis basıp kendisini casusluk hazırlığı yapmaktan gözaltına alıyor. Serbest kaldıktan sonra hem birkaç yıl radyo spikerliği yapmış hem de sonradan çok ünlü tiyatroculardan birisi olan Yılmaz Onay ile birlikte İTÜ tiyatro kulübünü kurmuşlar.

Ben kendisi ile hiçbir zaman bilimsel bir çalışma içerisinde bulunmadım ama kendisinden lisans ya da yüksek lisans dersi alan çok arkadaşım oldu. Ersin Töreci, Zeki Sagay, Haşim Aydıncaz sizlerin de bilebileceği isimlerdir, hepsinin ortak söylemi Güney Hoca'nın herkese özel ilgi gösterdiği konusunda aynı görüşü paylaşmalarıydı.

Güney Gönenç bir savaşım insanıydı. Onun için düşünsel özgürlük ve bilimsel özgürlük kavramları birbirinden ayıramayacağı gibi savaş da insanlığa karşı işlenen en büyük suçtu. Bu nedenle bir bilim adamı hangi şartlarda olursa olsun savaşa karşı mücadele etmeliydi.

Öyle de yaptı 12 Eylül'de Barış derneğinin tüm yöneticileri tutuklanıp içeri atılmışken ve derneğin onur kurulu üyesi olarak hakkındaki soruşturma sürerken o büyük bir bilim adamı ve barış mücadelecisi olan Frederic Joliot Curie nin yaşam öyküsünü kitaplaştırarak barış mücadelesine katkı vermeye çalışıyor.

Yine 12 Eylül döneminin baskıcı ortamına karşı onurlu bir duruş sergilemeye çalışan Bilim ve Sanat dergisinin yayın kurulunda onun adını görüyorduk.

Türkiye Bilişim Derneği'nin genel başkanlığını ülkenin en karışık döneminde saygın bir biçimde sürdürdü.

Türkiye Bilişim Derneği tarafından gençleri bilişim alanında bilim adamı olmaya özendirmek amacı ile konulan Necdet Bulut Genç Bilişimci Bilim Ödülü'nün jüri üyeliğini her yaptığı işte gösterdiği titizlikle yaptı.

Ama ben ve benim gibi Maltepe Camiinde Güney Gönenç'i uğurlamaya gelen iki üç bilişimci yüzlerce elektrik mühendisinin ona gösterdiği saygıya hayranlıkla bakarken; maalesef bilişimciler çok önemli işlerini bırakıp cenazeye gelememiş olmalarına da üzülüyorduk.

Oysa o sadece bir elektrik mühendisi değildi.

Bilimde kirlenme

Güney Gönenc (*)

Bilimi, doğayı anlamak ve çözümlemek; buna karşılık teknolojiyi, doğayı değiştirmek, doğaya egemen olmak için yapılan etkinlikler olarak tanımlayabiliriz. Bilimle teknoloji arasındaki ilişkiye şöyle bir bakalım. Kepler, Galileo ve Newton ile başlayan Bilimsel Devrim'in ardından Sanayi Devrimi'ni getirdiğini görebiliriz, yaklaşık 50100 yıllık bir zaman farkıyla. Sanayi Devrimi'ne niçin "devrim" deniyor? Birinci neden, teknolojinin kendi iç dinamikleri açısından, çok büyük ve hızlı bir değişimi simgeliyor olması. Ama asıl önemli neden, bu sürecin toplumu derinden etkilemesi, toplumsal yapılan değiştirici bir karakter taşıması ve değiştiriyor olması. Bilimdeki gelişmelerle teknolojide bunu izleyen gelişmeler arasında hep bir zaman farkı var. Bu süre, Örneğin Galileo'dan James Watt'a 150 yıl... Bu zaman farkı giderek küçülüyor. Faraday, Maxwell, Hertz, Marconi örneğini göz önüne alırsak, Maxwell elektromagnetik dalgaların var olması gerektiğini kuramsal olarak 1860'da gösteriyor, Hertz bu dalgaları deneysel olarak 1887'de elde ediyor. Marconi'nin bu dalgaları iletişimde kullanması ise bundan on yıl sonra. 20. yüzyıl başına geldiğimizde

çok daha önemli, büyük bir bilimsel atılım görüyoruz. Atom modeli, radyoaktiflik, kuantum kuramı, görelilik kuramı gibi temel buluşlar ve bunların sonucunda da "Bilimsel Teknolojik Devrim" adını verdiğimiz olgu karşımıza çıkıyor. 1948'de transistörün bulunmasıyla başlayan Bilimsel Teknolojik Devrim'in başlıca konularını elektronik, bilgisayar, iletişim, gen mühendisliği, uzay araştırmaları ve yeni malzemeler oluşturuyor. Bilimsel Teknolojik Devrim, bugün de dünyayı ve elbet ülkemizi de derinden etkilemekte; yine toplumu derinden etkileyen, değiştiren bir niteliği var. Günümüzde bilimsel teknolojik araştırmaların eskiye göre iki önemli farkı var. Birincisi, bilimle teknoloji, artık, birbirini on yıl, beş yıl arayla izler olmaktan çıkmış; tersine bunlar, zaman içinde iç içe geçen ve hızla etkileşerek birlikte gelişen çığ gibi gelişen bir konumdalar. İkincisi ise, eskiden belki bilim, "sadece bilim için" yapılabiliyordu; bilim adamı salt bilime merak duyduğu için bilimsel araştırma yapıyordu. Bu durum bugün artık neredeyse tümüyle değişti. Bunun başlıca nedeni bilim ve teknoloji alanındaki araştırma ve geliştirme etkinliklerinin artık çok büyük kaynaklar gerektirir olması, bu nedenle başkalarının, örneğin, devletin, şirketlerin,

kurumların işin içine girmiş olması. Bilimsel Teknolojik Devrim'in bir başka belirgin özelliği de uluslararası olması. Belirli ülkelerden kaynaklanıyor olsa da, bütün ulusları, bütün toplumları ve elbet Türkiye'yi de derinden etkiliyor." [1,2] Buna günümüzün tek kutuplu kalmış dünyasında bir takım değerlerin, kuramların, kurumların, inançların ya da sistemlerin neredeyse zorla dayatılması anlamına gelen globalleşmeyi de eklersek, yaşadığımız dünyanın bir fotoğrafını az buçuk elde etmiş oluruz.

Bilim adamlarının konumu ve sorumluluğu

Bilimci, artık elbette kendi başlarına değil, onu destekleyenler, etkileyenler, yönlendirenler ve elbet köstekleyenler var: Devletler, şirketler, kurumlar, toplum... Bu durumda; bilimle uğraşanların, bilim ahlakı, bilimsel sorumluluk gibi konularda birtakım açmazlara düşmesi kaçınılmaz. Örneğin, gen araştırmaları çok büyük yatırımlar isteyen, çok güçlü bilgisayarların varlığını gerektiriyor. Tıpta, pahalı, maliyeti çok yüksek olan, o yüzden de ancak varsıl kesime hitap edebilen yüksek teknoloji kullanan çözümler geliştiriliyor. Örneğin organ naklinde, yapay organ yapımında.

Ve ortada sağlık sorunlarıyla yakıcı bir biçimde yüz yüze, aç ve umarsız yığınlar var. Tıbbın, özde, salgınları önlemesi, halk sağlığı sorunlarını çözmesi gerekirken; 2000 yılına dünya nüfusunun yarıdan fazlası temiz sudan yoksun girecek. Bu ve bunun gibi yaşamsal sorunlara çare bulunması beklenirken; önümüzdeki birkaç yıl içinde, komple "organ süpermarketleri" kurulacağı öngörülüyor. Bu tür çalışmalara karşı "Yahu biz sürünüyoruz, bu araştırmalara ne gerek var!" gibi kimi itirazların da yükseldiği gözleniyor. ABD'de uzay araştırmalarına ayrılan kaynaklar konusunda da benzer tartışmalar yaşandı, yaşanıyor. Benzer bir durum Sovyetler Birliği'nde yaşandı. Sonradan görüldü ki, Sovyetler Birliği, dünyanın en güçlü uzay teknolojisini yaratan iki ülkeden biri olduğu halde, kendi insanların birçok temel gereksinimini karşılamaktan iyice uzak kalmış. Bütün bunlar toplumun bilim ve teknoloji alanındaki tutumu ve sorumluluğu konusunda akla ilk gelen sorular, kuşkusuz. Bilimci, geçmişte kendisine örneğin Galileo olayında Kilise'nin, ya da Lisenko olayında devletin yaptığı gibi dışardan uygulanan yasaklamalar karşısında kaldı. Bu, günümüzde de belli

ölçüde sürüyor (yakın geçmişten bir örnek olarak, çaya bulaşan Çernobil radyasyonu konusunda, dönemin TAEK Başkanı A. Y. Özemre'nin ODTÜ'lü üç değerli bilim çalışanı üstünde uygulamaya kalkıştığı devlet terörünü anımsayalım). Başka sorunlar da var. Bilim adamları ekonomik ya da parasal beklentilerin baskısı altında kalabiliyor. Örneğin, yeni bir ilaç, ilaç fabrikasının çıkarları uğruna, yeterince araştırma, çözümleme, deney yapılmadan ve o araştırmada görev almış bilim adamlarının da bilgisi dahilinde, piyasaya sürülebiliyor. (3) Bilim ahlakı bakımından önemli bir başka konu da bilim adamının kişisel çıkar için ya da öncelik alma/yer kapma/ünlenme hırsı yüzünden başvurabileceği "kirli" yöntemler: Gammazlama, ayak kaydırma, karalama, verileri ya da araştırma sonuçlarını çarpıtma, düşünce hırsızlığı, çalıntı... Bu tür yanlışlara bulaşan bilim adamları her zaman var olmuştur, olacaktır. Burada önemli olan, ortamın, yönetiminin, yasaların, kısacası toplumun, bu tür davranışlara ne ölçüde izin verdiği, toplumsal değer yargılarının böylesi davranışları ne ölçüde özendirdiğidir. Bilim adamını bağlayan, bağlaması gereken önemli bir konu da araştırmasının olası sonuçları olmalıdır. Bilimcinin, "ben araştırmacılarımın sonuçları/etkileri ile ilgilenmem" demeye hakkı var mıdır? Bu konuda, çekirdek fiziği araştırmaları sonucunda nükleer silahların geliştirilmesi ilk aklagelen örnek. Günümüzde globalizmin ve yükselen milliyetçiliğin de kışkırtmasıyla gittikçe yaygınlaşan toplumsal sorumsuzluk, bilim adamının silahlanmaya, savaş sanayiine omuz vermesini adeta olağan karşılanır duruma getirmiştir. Bilimsel araştırmaların sonuçlarına/etkilerine ilişkin daha birçok örnek verilebilir. Örneğin ruhbilimsel test araştırmaları ırk ayrımcılığına yol açabiliyor. Algılama/motivasyon araştırmaları firmaların, reklam şirketlerinin tüketiciyi kandırmaya,

yanıltmaya yönelik etkinliklerine olanak sağlıyor. Otomasyon alanındaki gelişmeler işsizliğin artmasına yol açıyor. Doğacak çocuğun cinsiyetinin önceden bilinmesi kız çocuklarının istenmediği ülkelerde katliama dönüşebiliyor. Gen mühendisliği araştırmalarının toplumsal sonuçları ise çok daha büyük boyutlarda olabilecek. Einstein, 1931'de bilim adamlarına hitaben yaptığı bir konuşmada şöyle diyordu: "Bizzat insanın kendisi ve onun yazgısı için duyulan endişeler tüm teknik çabaların başlıca çıkış noktası olmalıdır. Aklımızla yarattıklarımızın insanlık için bir bela değil bir nimet olması isteniyorsa emeğin örgütlenmesi ve üretilenlerin dağıtılmasında karşılaşılan büyük çözülmemiş problemlerin endişesi duyulmalıdır. Denklemlerinize ve grafiklerinize gömülmüşken bunu hiçbir zaman unutmamalısınız". (4) Aynı düşünceyi Latince bir deyiş ne güzel ifade ediyor: "Ingenium saluti soli colatur: **İnsan aklı, yalnızca insanlığın gönencine hizmet etsin**"(3)

Geleceğin dünyasında Türkiye'nin konumu
Türkiye bugün çok geri kalmış bir durumda değil, gelişmiş bir ülke de değil; çok kritik bir noktada; "hâlâ umut var" noktasında. Örneğin Türkiye bir Ürdün değil, bir Cezayir değil... Ne var ki bir Kore de değil, Türkiye'nin günümüzün bilimsel teknolojik devrime ayak uydurabilmesine, bilim, teknoloji, sanayi üçgeni içindeki yeteneğini hızla geliştirebilmesine bağlı. Yaşamsal önemdeki bu süreç çok büyük çabalar, muazzam yatırımlar gerektiriyor. Bu da, ancak toplumsal ve siyasal motivasyonla, kararlılıkla olanaklı. Yani toplumun, o ülkede yaşayan insanların, aklının buna yatması gerekli; toplumdan talep olması, bu talebin devlet politikalarına dönüşmesi gerekli. (2) Bütün bu sayılanlar için de eğitim/öğretim sistemini bu isterler doğrultusunda hızla geliştirmek, bilim ve teknoloji ile barışık bir toplum yaratmak söz

konusu. Acaba toplumumuz, bizim insanlarımız böyle mi, bu durumda mı, gidiş ne yöne? İşte, benim konuşmamın temelini oluşturan bu. Böyle bir toplum yaratmamaya yönelmiş çabaların tümünü, ben, "bilimde kirlenme" olarak nitelendiriyorum. Bence en büyük kirlenme bu. Çünkü Türkiye'nin geleceğini karartıyor (burada, "kapitalist düzen içinde bu olanaklı mıdır, değil midir" sorusunu tartışmayacağım. Eskiden şöyle bir görüş yaygındı: "Önce sosyalist devrim yapılsın, sonra biz bilimsel/teknolojik devrime de geçeriz, evelallah". Bu doğru görüş değil, Kapitalizm içinde dahi bunun yapılabileceğini Tayvan kanıtlamıştır, Kore kanıtlamıştır. Eklemek gerekir ki bunun yapılamayabileceğini de Türkiye kanıtlamaktadır).

Sanayi Devrimi'nin başlangıç yıllarına ilişkin İlhan Tekeli şöyle diyor: "Osmanlı'nın Sanayi Devrimi'ne bakışı neyse, bizim de Bilimsel Teknolojik Devrim'e bakışımız odur"(1)

Sözü burada **Yunus Emre**'ye bırakıyorum. İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir Sen kendim bilmezsin Ya nice okumaktır.

Kaynakça

- (1) Aykut Göker, Bilim-Teknoloji -Sanat Üçlemesi ve Türkiye Üzerine Söyleşiler, 1995, İstanbul.
- (2) Aykut Göker, Tülay Akarsoy, Türkiye'nin Bilim ve Teknoloji Politikası", Ekonomide Durum, Sayı 1. Güz 1996, s.84-96.
- (3) P. J. D. Drenth, "The Scientific and Social Responsibility of the Scientist", Dünyada ve Türkiye'de Bilim, Etik ve Üniversite, TUBA Yayını, s.49-57.

(*) Gündem: Türkiye, Edebiyatçılar Derneği, Haziran 1998, sayfa 115-141 yazısından alınmıştır.

Güney Gönenc'i kaybettik

ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nün değerli hocası, emekli öğretim üyesi Doç. Dr. Güney Gönenc'i 3 Aralık 2011 tarihinde kaybettik. Şair Ayten Mutlu ile evliydi. Çocuğu yoktu.

Semih Bilgen
semih-bilgen@metu.edu.tr

Yaşamı toplumsal mücadeleyle, bilim ve sanatla dolu geçti. Türkiye'de bilişim biliminin öncülerindendi. Evi bir sosyalizm, bilim ve sanat müzesi gibiydi. Odalar dolusu kitap, müzik kayıtları; yalnızca depolanmış değil, nice kez yaşanmış, her an yeniden yaşanmaya hazır birer kültür hazinesi... Oraya her ziyaret ayrı bir kültür olayıydı. Okuduğu kitap, makale alıntılarına, şiirlere eşlik edecek müzikler hep özenle seçilirdi. Hocalığı yalnız elektrik mühendisliğiyle, bilişim bilimiyle kısıtlı değildi; devrimci halk türkülerinden klasik Türk müziğinin en özgün, en değerli örneklerine, Alevi deyişlerinden klasik batı müziği yapıtlarının en seçkin kayıtlarına, hiç kimsenin bilmediği nice gizli mücevher, Güney Hoca'nın söyleşilerinde parıldardı...

<

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

Hiç...

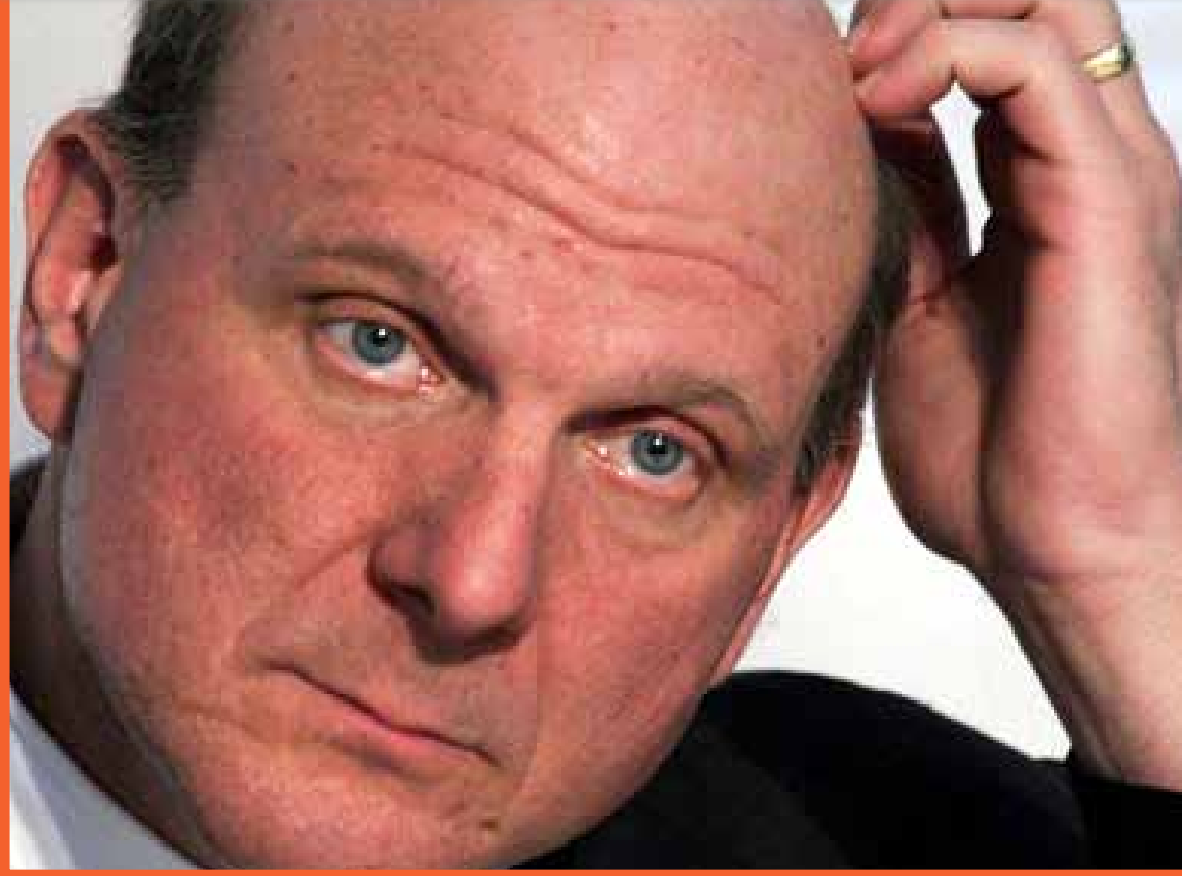
Yeni bir yılın başındayız. Her yılbaşı yeni başlangıçların simgesi olarak yaşamımızda yerini almıştır, almaya devam edecektir. Geride bıraktığımız yılda ne yaptınız, nelerle uğraştınız, kendinize ve çevrenize neler kattınız? Yaşamının muhasebesini yapmayanlar, amaçsız yaşayanlar için bunun yanıtı bellidir: hiç.

Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük'te hiç karşılığı olarak "1. Olumsuz yargılı cümlelerde fiilin anlamını pekiştiren bir söz; 2. Soru cümlelerinde belirsiz bir zamanı anlatan bir söz; 3. Bir soruya açık bir cevap verilmek istenmediğinde cevap cümlesinin başına getirilen bir söz; 4. Boş, değersiz, önemsiz olan şey veya kimse." tanımları yer almaktadır.

Ödevini yapan, sınava çalışan bir öğrencinin düşük not aldıktan sonra kendisine hiç ders çalışmadığının söylenmesi, uzun süre maçlarda gol atamayan bir sporcunun hiç becerikli olmadığının belirtilmesi, bir sanatçının gerçekleştirdiği bir yapıt

Microsoft tarih olur mu?

80'li yılların inovasyon motoru,
günümüzde trendlerin
gerisinde kaldı...

Eylem CÜLCÜLOĞLU
eylemc@gmail.com

Geçtiğimiz sayıda son dönemin en önemli dört şirketi Apple, Google, Facebook ve Amazon'u ele almıştık. Bu sayıda da söz verdiğimiz şekilde Microsoft ile devam ediyoruz. Bilişim dünyasında geçtiğimiz 30 seneye damgasını vuran Microsoft, son yıllarda hissedilir bir yavaşlamaya girdi. Öyle ki eskiden gelirleri Microsoft ile kıyaslanamayan Apple şu an 100 milyar doların üzerindeki senelik geliriyle yazılım devini geride bırakmış durumda. Geçtiğimiz temmuz ayında mali yılı sona eren Microsoft 69.94 milyar dolar gelir açıklamıştı. Apple ise iPhone ve iPad sayesinde 100.32 milyar dolar gibi büyük bir gelir rakamına ulaştı.

Google ile savaş

Microsoft'un amiral gemisi olan Windows işletim sistemi gelirleri seneden seneye sürekli bir gerileme gösteriyor. Xbox 360'un da içinde bulunduğu Entertainment & Devices bölümü ise karını artırıyor. Microsoft, Google ile bir çok konuda rekabet içinde bunun başında arama motoru Bing ve Google Adwords alternatifi Adcenter geliyor. Ayrıca bulut tabanlı servislerde de iki dev yarışıyor. Rakamlara bakınca Microsoft'un bu rekabette başarılı olamadığını görüyoruz. Comscore araştırma firmasının rakamlarına göre Google arama motoru ABD'de yüzde 65.6 pazar payına sahip. Microsoft'un büyük ümitler bağladığı Bing ise sadece 14.8 paya sahip bulunuyor. Google Adwords 2010 yılında 28 milyar dolar gelir elde etti. Microsoft Adcenter'ın gelirleri ise bununla kıyas kabul edilemez seviyelerde.

Bulut tabanlı servislerde de Google'un hâkimiyetini görüyoruz. Dünya genelinde 40 milyonun üzerinde kişi Google Apps kullanıyor. Microsoft ise çok geç girdiği bulut tabanlı hizmetlerde Office 365 ile pazar payı kapmaya çalışıyor.

Hep geç kaldılar

80'li ve 90'lı yıllarda Microsoft bilişim dünyasının lokomotif ve yenilikçiliğin adresiydi. Günümüzde ise Google ve Apple bu unvanı ele geçirmeyi başardı. Eskiden çok hızlı hareket eden bir firma olan Microsoft yavaşladı ve bazı trendleri önceden göremedi. Bunların başında internet geliyor. Microsoft, Internet Explorer'ı Mosaic ve Netscape'd

Neden yarışma?

Nihal Sandıkçı

“

TBD Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması için yıllardır “teknolojiyle sanatın buluştuğu yer” diyoruz. Meselemiz, başlarda bu iki olgunun kaçınılmaz birlikteliğini tetiklemek, aralarındaki mesafeyi azaltmaktı. Artık öyle bir mesafe söz konusu değil. Bu yarışma bu anlamda avangard olma görevini en iyi şekilde yerine getirmiştir. Ve bir yandan ve en mühimi on sekiz yıllık geçmişinde işin sanat tarafına zeval getirmemiştir. Müzikle en içten şekilde ilgilenen yarışmacılar kendi özgün sesleri için uygun bir atmosfere dâhil olmuşlardır.

”

18. TBD Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması birincisi; Utar Artun hakkında...

Utar Artun, onlardan biri ve kendi cümleleriyle gelecek için yeni müziği keşfetmeye çalışıyor. İnancı; dünya müzik kaynaklarının olabildiğince değerlendirilmesi gerektiği. İnsan algılarını geliştirecek yaratılardan önemli bir mirasın varoluşuna inanıyor. Bu yolculukta her adım insanlık yararına atılıyor çünkü. Artun'un bir burs fonu kurarak (hiç bir ücret almaksızın) özel yetenekli ve seçilmiş öğrencilere ders verdiği bir enstitü ve dünyadaki bütün müziği yaratabilecek bir müzik prodüksiyon şirketi hayali var. Onun da aranjörlük ve orkestrasyon yaptığı bir ön çalışma kısmen de olsa Berklee'de Rhythm of the Universe adıyla deneniyor. Van depremi sonrası bağış toplamak amacıyla aranjmesini yaptığı ve youtube'da 60 bine yakın izler bulan Van türküsü "Bizim eller ne güzel eller" ile bir deneme yaptı bile.

Dünyanın, dünyayı değiştirebileceğine inanan insanlara ihtiyacı var.

..Mülâkat..

-Bu yarışmaya katılırken aklından ne geçiyordu, beklentin, hedef

-Şu anda sanırım sadece eğitimin sebebiyle yurtdışındasın. Hem müzik eğitimi hem de müzik sektörü açısından oralarla buraları karşılaştırabiliyor musun?

-Evet, buradaki eğitimim neredeyse bitti. Yaklaşık iki buçuk sene içerisinde tamamlamış oldum Berklee'yi. Sektör açısından Türkiye ile karşılaştıracak olursak, burada iş ortamı biraz daha sistematik ilerliyor. Bildiğiniz üzere A.B.D.'deki müzik eğitimi veren kolej ve üniversitelerin sayısı Türkiye ile kıyaslanamayacak derecede. Amerika bizim gibi öğrenciler için gerçekten pahalı bir yer. Burs veya sponsorluk olmadan okumak neredeyse imkânsız. Eğitimin bu kadar pahalı olması bence doğru değil ama dediğim gibi Amerika'daki sistemden ve özel sektörün öğrencileri birer promosyon aracı olarak kullanıp daha fazla öğrenci çekmesinden kaynaklanıyor. Bir nevi ticari bir zihniyet bu ama bunu alan memnun-satan memnun anlayışıyla kullanıyorlar. İş alanında ise çok fazla olanak yok. Şöyle ki, bulunduğunuz yere göre değişiyor bu durum. Mesela besteci ve prodüktör iseniz Los Angeles'a, performans sanatçısı iseniz New York'a gitmeniz gerekebilir. Bunun dışında sayısız senfoni, caz ve müzikal orkestraları da mevcut. Pek çok müzik ile ilintili iş dalı var ama Amerika'da da yaptığınız işten ve kalitesinden çok yaptığınız bağlantılar sizi bir yerlere getiriyor.

-Kendi yaptığın müziği -şimdilik- nasıl tanımlıyorsun?

-Kendi yaptığım müziği şu an gelişmekte olan ve büyüyen bir Utar Artun olarak tanımlıyorum. Henüz kafamdaki o müziğe erişmiş değilim. O çok farklı bir noktada. Belli ki bunu yapmam için belli bir zamanın geçmesi ve de pek çok tecrübe edinmem&yaşamam gerekiyor. Müziğim de benimle birlikte yaşıyor. Zaman zaman bazı müziklerimi tanımlamak için çeşitli yazılar bile yazırım.

Fotoğraflar:
Luc Reuvers

-“Sen takip ediyorsan iyidir”den yola çıkarak okuyucularımıza “Ben çok seviyorum, siz de seversiniz belki, dinleyin” diye önereceğin birileri var mı?

-Aslında çok fazla müzik dinleyen ve insanlara müzik tavsiye eden biri değilimdir. Müzik tarihine geçmiş ve gerçekten müzik yapmış olan her besteciye ve yorumcuyu önerebilirim. Igor Stravinsky'den Jimi Hendrix'e, J. S. Bach'tan Bill Evans'a, Zakir Hussein'den Erkan Oğur'a kadar dağarcıklarda kalıcı olarak yer etmiş pek çok müzik tarzında müzisyen ve müzik adamı var. Müziği, “müzik” yapan güzel olmasıdır bence.

-Ulaşma ve para derdi olmadan her istediğini alabileceğin bir ortam olsa evini/stüdyonu hangi aletlerle doldururdun?

-Şu an elimde çok küçük bir ekipman var. Bir laptop, bir kulaklık ve bir de ses kartı. Haliyle yapmak istediğim şeyleri kaldırarak yeterliliğe sahip değil ancak elimden geldiğince optimize kullanmaya çalışıyorum. Marka olarak isim vermeyeceğim ama iyi bir dijital mixer, miks yaparken bana iyi referans olabilecek stüdyo kabinleri, her türlü canlı kayıt için iyi bir mikrofon seti ve bir salon, içinde güncel olarak bütün ses bankalarını kullanabileceğim güçlü bir bilgisayar, çeşitli amfiler ve mastering donanımları, envai çeşit enstrüman ki en çok istediğim kuyruklu bir piyano... Herhalde bu saydıklarım profesyonel bir stüdyo ekipmanı açısından fazlasıyla yeterli olacaktır.

-Bir müzik adamı olacağını ne zaman anladın. Asıl merak ettiğim çocukluk/anne/baba/arkadaş ortamının sana bu yolda kattıkları bir yandan da?

-Müzik adamı olacağımı benden önce babam Mete Artun anlamış olacak ki; yönlendirmeleriyle Hacettepe Ankara Devlet Konservatuvarı Vurmalı Sazlar Bölümü'ne girmişt看. Nitekim şu ana kadar müzik adına olan pek çok konuda babam haklı çıktı. Zaten kendisi de muhteşem bir müzisyen ve ton-maister. Dolayısıyla işin bir kısmını babamdan öğrenmiş oldum ister istemez. Bununla beraber kardeşim de bir dönemler Bilkent'te keman okudu sonra da konservatuara geçti. Şu an o da Amerika'da tiyatro üstüne eğitim görüyor. Annem de sanatçı kişiliğimizi korumamız ve geliştirmemiz konusunda hep bize destek oldu.
.:Mülakat bitti.:

Utar Artun ve Nazan Nihal

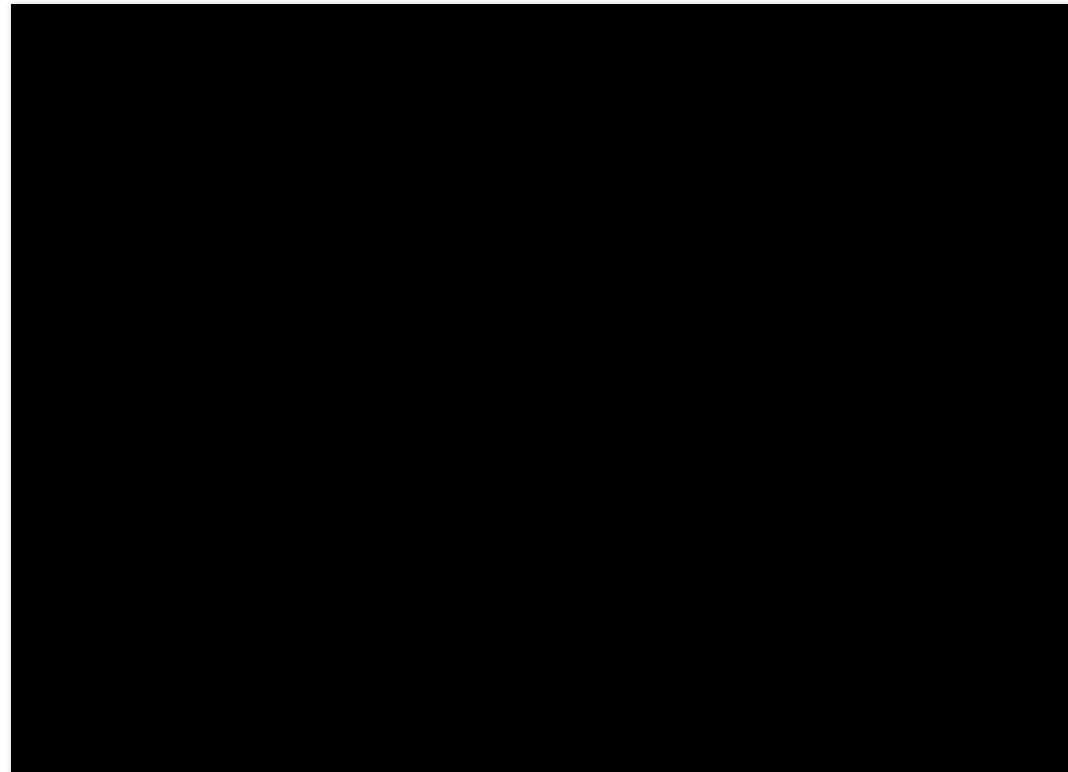

Utar Artun, 1987 yılında Ankara'da doğdu. Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Vurmalı Çalgılar Bölümü'nden "Okul İkinciliği" ve "Bölüm Birinciliği" derecesi ile mezun oldu. Bu mezuniyet üzerine Doç. Dr. Haşim Yedican "Artık Utar'dan sonra yetiştirecek öğrencim kalmamıştır!" dedikten sonra emekliye ayrılmıştır. Okulda olduğu süre boyunca Hacettepe Akademik Senfoni Orkestrası, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ve Bilkent Senfoni Orkestrası'nda çeşitli festival ve ulusal/uluslararası turnelerde vurmalı çalgılar sanatçısı olarak görev aldı. Şu ana kadar yapmış olduğu 30 kadar senfonik düzenleme ve 50 kadar bakır nefesli/bigband düzenlemesi ve Caz müziği üzerine de yapmış olduğu çeşitli kompozisyonları var. Bununla birlikte düzenleme yapmış olduğu albümler de mevcut. 2008 yılından itibaren, "Betone" isimli caz grubu ile 12. Uluslar arası Ankara caz festivali ve 7. Eskişehir Amatör Caz Festivalinde piyanist olarak yer aldı. Mezuniyetten sonra müziğinin daha çok kompozisyon ve film müziği üzerine yoğunlaştığını fark eden Artun, 2009 yılında Berklee College of Music'in yapmış olduğu dünya seçmelerinin Paris ayağına katıldı ve okula burslu kabul edildi. Yıllar öncesinde hayal olan bu okul onun için gerçek olmuştu.

İlk sömestrinde, Berklee'deki Senfoni Orkestrası'nın (BCSO) açmış olduğu kompozisyon yarışmasından "Onur Ödülü" kazandı ve ASCAP Morton Gould Genç Kompozitörler yarışmasında da finale kaldı. Barnes&Nobles ve Brain Oliver Memorial ödülleriyle layık görüldü. Ardından okulun dünya üzerinde tanıtılan Jazz Revelation Record: Birds of Feather albümünde yapmış olduğu 7th legion isimli kompozisyonuyla birlikte yer aldı. Amerikalı sanatçı Kevin Eubanks'in Boston'daki stüdyo kayıtlarına çaldı. Ünlü alto saksofon sanatçısı Rudresh Mahanthappa, Bobby McFerrin, Jason Linder, Simon Shaheen davulcu Kenwood Dennard ve gitarist David Fiuczynski ile birlikte çeşitli performans ve çalıştaylar sergiledi. Bunun dışında da Boston Senfoni Salonu, Hatch Shell, Berklee Performance Center, New York Undead Caz Festivali gibi önemli yerlerde sayısız konser verdi. Amerikalı kompozitör Maria Schneider ile workshop yaptı. Berklee College of Music'teki eğitimini Film Müziği, Caz ve Kompozisyon alanlarında yoğunlaşarak 2,5 sene içerisinde bitirdi. Berklee'de düzenlenmiş olan 7. Film Müziği Yarışması'ndan ikincilik ödülü aldı. 18. TBD Halıcı Beste Yarışması'ndan da birincilik ödülü kazandı. Ayrıca, Çağdaş Eğitim Vakfı'nın "Harika Yetenekler" projesinde yer alıyor.

İzzet Öz, Mehmet Okonşar, Hakan Özer, Faruk Eczacıbaşı, Attila Özdemiroğlu, Emrehan Halıcı, Sinan Akçıl, Borga Parlar, Şeref Oğuz, Garo Mafyan

Birbirinden güzel ve özgün 15 eserin canlı performansla sergilendiği TBD-HALICI 18. Bilgisayarla Beste Yarışması Finali'nde "The Girl Who Has Chocolate Eyes" adlı eseriyle birinciliği Utar Artun aldı. İkinci "Past To The Future" adlı eseriyle Yavuz Durak, üçüncü "I want to freedom to go places" adlı eseriyle Orhan Enes Kuzu oldu.

Fotoğraflar, video ve eserler için <http://beste.halici.com.tr/2011/anasayfa/>
<http://www.facebook.com/>

80/20 PRENSİBİ 80/20 BİREYLERİ VE 80/20 KURUMLARI

sonuçların ya da çıktılarının yüzde 80'inin, nedenlerin yüzde 20'sinden ve bazen de etkili güçlerin çok daha küçük bir kısmından kaynaklandığıdır.

80/20 Bireyleri

Yaratıcı bireyler yeni değişimin merkezindedir. Bu bireyler, zengin bir gelecek nesil için, tüzel kişiler ve sermayeden daha önemlidir.

Bu değişim 80/20 Prensibinin devamında gerçekleşmektedir. Başarı bu alanda faaliyet gösteren birkaç güç üzerine özel olarak yoğunlaşmadan kaynaklanır.

80/20 Prensibi'nin uygulanmasında en önemli güç; fikirler ve bireylerdir. Bu prensip aynı zamanda yatırımın, müşterileri, ortakları, teknolojisi, ürünleri, üreticileri ve sermayesi gibi diğer faktörlerinde de uygulanır.

80/20 Prensibi'nde en önemli şey büyüme. Büyümek; bir şeyi yenilemek ve değerini artırmaktır. Büyümeyi bireyler ve bireylerin seçtiği küçük takımlar sürdürür, şirketi kurarlar, yeni riskler alırlar ve 80/20 prensibini yaratıcı bir şekilde uygularlar.

80/20 bireyleri; politikada, iş hayatında, sosyal alanda, kar amacı gütmeyen vakıf ve derneklerde, sporda, medyada vb. hayatın her alanında, kurulmuş olan her kategoriye etkili olurlar.

80/20 Bireyleri'nin özellikleri

- 80/20 bireyleri özgürleşmiş bireylerdir. Daha az çalışarak daha fazla kazanıp işinden zevk alabilir.

- 80/20 bireyi yansıtıcı düşünür. Hedefi kendisinin ve diğerlerinin yaşamında önemli iyileşmeler sağlayacak eylemleri oluşturmaktır. Bu da derin düşünmeyi ve iç gözlemi; bazen de veri toplamayı gerektirir.

- 80/20 bireyi alışlagelmişin dışında düşünür. Geleneksel bilgeliğin yanıldığı yerde kendisini gösterir.

- 80/20 bireyinin ilerlemesi günlük yaşantısından başlayarak yaşamın doğasında olan savurganlığı ve düşük verimliliği tanımlamaktan ve buna karşı bir önlem almaktan doğar.

- 80/20 ilkesinin gücü, alışlagelmemiş, farklı bir tutum ve davranış izlemekte yatar. Bu, diğer insanların çoğunun işleri neden yanlış yaptığını ya da potansiyellerinin çok azını gerçekleştirebilmelerinin nedenini çözmesini gerektirir.

Kraliçe Elizabeth bir 80/20 bireyi değildir. Çünkü o gücünü kendi bireysel özelliklerinden değil, sistemden almaktadır. Einstein ise bir 80/20 bireyi olarak iyi bir örnektir. Çünkü bilgisi, hayal gücü, yaratıcılığı ve alışlagelmişin dışında düşünmesi gibi bireysel özellikleri onu 80/20 bireyi yapmaktadır.

- 80/20 bireyleri yaşamdan zevk alması gerektiğine inanır. Zevk almadan uğraşmaya değecek bir şeyi başarmak çok zordur, ayrıca mürşifliktir.

- 80/20 bireyi ilerlemeye inanır. Gerçek zenginlik, mutluluk, bilgi ve erdemin, sürekli olarak artırılabilceğini düşünür.

- 80/20 bireyi stratejik düşünür. Stratejik davranarak üstünlük sağlayacak birkaç hedefin üzerinde yoğunlaşarak, ortaya çıkan planı kararlılık ve sebatla icra eder.

- 80/20 bireyi doğrusal (lineer) düşünceye sahip değildir. Geleneksel düşünce doğrusaldır. Örneğin başarılı oldum çünkü çok zekiyim, İkinci Dünya Savaşı'na Hitler neden oldu gibi düşünceler doğrusaldır. Çünkü doğrusal düşünce basittir ve kullanımı kolaydır. Burada 80/20 düşüncesi cankurtaran simididir. Hiçbir şey tek bir basit nedenden kaynaklanmaz ve kaçınılmaz ve değiştirilemez değildir. 80/20 düşüncesi, deneyim, iç gözlem, hayal gücüne hitap ederek doğrusal mantığın tuzağından kurtulur. Böylece yaratıcı bireyi oluşturur.

Şiddetli hırsı, rahat ve güvenli bir tavırla birleştiren 80/20 bireyidir. Hamamdaki Arşimet ile ağacın altındaki Newton'u düşünün. Bu şekilde yaratılan önemli iç görüler olmasaydı, onların buluşları meydana gelmezdi. Arşimet masasına zincirlenmiş, Newton da bilim ekibini yönetmekten başını kaşımaya vakit bulamıyor olsaydı ortaya hiçbir şey çıkmazdı. Yaşamımızda ciddi derecede değer taşıyan şeyler çoğu zaman çalışma hayatımızın küçük bir bölümünde ortaya çıkar.

- Bilgi 80/20 bireyi için çok önemlidir. Bilgiyi çalıştığı alanla ilgili olarak hedeflediği sonuca ulaşabilmek için en iyi şekilde kullanır.

80/20 Kurumları'nın özellikleri

- 80/20 kurumu gelirlerine oranla harcamalarını asgariye indirmekle daha başarılı olur. Ürünlerini eşit çıktı ve gelir düzeyinde üreterek diğerlerininkinden daha düşük maliyete üretmiş olur. Ya da daha düşük harcama ile eşit çıktı elde edebilir.
- 80/20 kurumu 80/20 rekabetini gözetir. Burada dengeyi sağlayabilmek için müşterilere paralarının karşılığında daha yüksek değer sunar. Böylece küçük rakiplerine oranla daha yüksek kar elde eder.
- 80/20 kurumu yenilikçidir. Her pazarın küçük ama korunabilir bir parçasından büyük bir pay elde etme arayışı içinde olur. Özel müşteri tiplerine ideal olarak uyan daha özel ürün veya hizmeti sağlamak için çalışır.
- 80/20 kurumu fazlanın yüzde 80'inin genellikle çalışanların yüzde 20'si tarafından üretildiğini bilir. En büyük fazlayı üreten kurum aynı zaman da istihdam ettikleri kişi başına en büyük ortalama fazlayı üreten olur.
- 80/20 kurumu zamanın önemini bilir. Zamanın yüzde 20'sini kullanarak en büyük fazlayı yaratmaya çalışır.
- 80/20 kurumu görünürde küçük farklılıkların büyük sonuçlar yarattığını bilir. Yüzde 50'lik bir satıştan yüzde 100'lük bir kar farkı üretmek için, bir ürünün rakibi karşısında yüzde 10 nispetinde daha fazla değer taşıması yeterlidir.

Örnekler;

IBM, 80/20 İlkesi'ni ilk fark eden ve başarıyla uygulayan şirketlerden biridir. 1963'te IBM, bilgisayarın zamanının yüzde 80'inin, işletim kodlarının yaklaşık yüzde 20'sini çalıştırmaya harcadığını buldu. Şirket derhal, en çok kullanılan yüzde 20'yi çok kolay erişilebilir ve kullanıcı dostu hale getirecek şekilde işletim yazılımını yeniden oluşturdu ve böylece uygulamaların çoğu açısından IBM bilgisayarlarının, rakiplerinin makinelerinden daha verimli ve hızlı olmasını sağladı.

Basit bir örnek verirsek; 80/20 İlkesi'ni kullanarak, iş alanınızdaki ortalama bir meslektaşınıza göre beş kat etkili hale geldiğinizi varsayalım. Kendi işinizde çalıştığınızı ve böylece bu değer tamamını elde ettiğinizi de varsayalım. Bu şekilde yapabileceğinizin en iyisi, ortalamanın yüzde 500'üne eşit sonuç almanızdır. Böylece, ortalamaya göre 'fazlanız' 400 birimdir.

Şimdi de ortalamadan üç kat daha iyi olan 10 profesyonel eleman bulduğunuzu varsayalım. Sizin kadar iyi değillerse de, maliyetlerinin çok üzerinde değer katabilirler. Bu insanları elinizde tutabilmek için, o sıradaki rayicinin yüzde 50 fazlasını

ödediğinizi varsayalım. Her biri 300 birim değer üretecek ve 150 birime mal olacaktır. Böylece, her bir çalışanınızdan 150 birimlik kar elde edersiniz. Söz konusu 10 kişiyi işe alarak, kendi yarattığınız 400 ek birimin yanı sıra, 1500 artı değer birimine daha sahip olursunuz. Toplam fazlanız artık, o kişiyi işe almadan öncekinin beş katına yaklaşan 1900 birimdir.

Açıkça görüldüğü gibi, sadece net değer yaratanları, yani değerleri rahatça maliyetlerinin üzerine çıkanları işe almak hayati önem taşır. En büyük artı değer, mümkün olan en fazla sayıda artı değer yaratıcısını istihdam etmekle üretilir.

SONUÇ; İSRAFA ÇÖZÜM ÖNERİSİ;

Gereksiz, amaçsız ve yararsız yere asla iş ve işlem ile harcama yapılmamalıdır.

Bu itibarla,

- 80/20 prensibi uygulayın.
- Her birim kamu faaliyeti için “ Niçin ?” sorusunu sorsun. Eğer bu iş veya işlem gereksiz ise finanse edilmesin.
- Elektronik ortamı etkin olarak kullanarak ve piyasa şartları dahilinde sistemin rekabetçi ve adil bir şekilde çalışmasını sağlayın.
- Herkese açık ve adil değerlendirmenin sonunda katma değer oluşturulabilecek projeleri finanse edin.
- Hizmet standartlarını uygulamaya koyarak, verimliliği ve etkinliği esas alın.

Kaynakça:

1 – Prof. Dr. Aziz AKGÜL. Türkiye İsrافی Önleme Vakfı Müt. Heyeti Başkanı

2 - <http://www.israf.org> Erişim Tarihi: 03/09/2010

Değerli okurlar,
Yeni bir yıla girdik. Bu yıl sevdiklerinizle birlikte mutlu, huzurlu başlangıçlar yapmanızı ve tüm yılınızın aynı güzellikte geçmesini diliyorum.

Bu hafta köşemde sizleri bakmaya doyamadığımız, sevimli ve şirin bebekler yani "UyuyanGüzellerle" ile tanıştırmak istiyorum. Bildiğiniz gibi son zamanlarda yeni doğan fotoğrafçılığı diye bir meslek popüler hale geldi. Aileler bebeklerinin ilk günlerini, çocuklarının özel anlarını ölümsüzleştirmek adına uzman kişilerle anlaşıyorlar. Bu alanda kendini yetiştiren kişilerden biri de Nur Ölcer.

Nur Ölcer, 1976 İstanbul doğumlu. Boğaziçi Üniversitesi'nde lisans, Cornell Üniversitesinde yüksek lisansını tamamlamış. On bir yılı aşkın zamandır kurumsal hayatta pazarlama, iş geliştirme ve strateji alanlarında çalışmaktas. Fotoğrafçı Kelley Ryden eğitim alan Ölcer, profesyonel olarak yeni doğan fotoğrafçılığı yapıyor.

Nur Ölcer'e aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz.

www.nurolcer.com/

www.facebook.com/UyuyanGuzeller

www.twitter.com/UyuyanGuzeller

nurolcer.com

Uyuyan Güzellerle tanıştınız mı?

15 günlüğe kadar olan bebeklerin fotoğraflarını çeken Nur Ölçer, Türk insanını yenidoğan fotoğrafçılığı ile tanıştırmayı hedeflediğini belirtti.

Bebek fotoğraflarını çekmek nereden aklınıza geldi ve neden genelde 15 günlük bebek fotoğraflarını çekiyorsunuz?

Fotoğrafçılık ile zaten ilgileniyordum. İleri fotoğrafçılık atölyesine katıldığında fotoğrafçılığın hangi alanında ilerlesem diye düşünmeye başladım. Fotoğrafçılığın hangi dalında derinleşsem, Türkiye’de ne yok, nasıl bir katma değer yaratabilirim diye araştırmaya başladım. 2011’de yeğenimi karşılamaya hazırlanıyorduk. O yüzden bebek fotoğrafçılığına merak sardım.

Araştırmalarım sonunda Türkiye’de pek bilinmeyen ama Amerika’da çok popüler olan yenidoğan fotoğrafçılığında (Newborn Photograghy) karar kıldım. Türk insanını yenidoğan fotoğrafçılığı ile tanıştırmayı hedef edindim. Bu işi yerinde uzmanından öğrenme hevesiyle yenidoğan fotoğrafçılığının

en popüler iki isminden biri olan Kelley Ryden ile irtibata geçtim. İşte maceram böyle başladı. Öncelikle 15 günlüğe kadar olan bebekleri çekiyorum. UyuyanGüzeller’i maksimumum 15 günlük olana kadar fotoğraflıyorum. Bebekler 15 günlük olana kadar anne karnındaki pozları alabiliyorlar ve çok uyuyorlar. Bu ilk günlerde çekilen fotoğraflar müthiş bir anı olarak kalıyor, çünkü çoğu anne bebeklerinin o ilk günlerini hatırlamıyor bile. Bebekler uyurken çekiyorum. O yüzden onlar benim “uyuyan güzellerim.” Her poz bebeğin anne karnında 9 ay boyunca alışık olduğu poz. Onlar için en uygun ortamı sağlamadan çekime başlamıyorum. Fotoğraflar bebek hastaneden eve geldikten sonra çekiliyor. Önce bebekleri uyutup sonra fotoğraflarını çekiyorum. Bir çekim 3-4 saat sürebiliyor. Bu çekimler sırasında birinci önceliğim

bebeğin rahatını sağlamak.
O yüzden bebeğin ritmine uyuyorum.
Uyanırsa tekrar besleyip uyutmak
gerekebiliyor. Tüm fotoğraflarımı doğal
ışıkla yapıyorum, flaş
kullanmıyorum.

Çekimde bebek çıplak oluyor, üşümesin
diye odayı önceden ısıtıyorum. Tüm
kullandığım malzemelerin temizliğine çok
dikkat ediyorum. Şapka, battaniye
gibi aksesuarlar her sefer yıkanıyor.
Bebeğin sağlığı ve rahatı benim için
en önemli nokta. Bazı anneler çekim
sonrasında gösterdiğim özen için teşekkür
ediyorlar.

**Fotoğraflarınızı ilginç ve şirin ortamlar
oluşturarak çekiyorsunuz. Bu ortamları
nasıl tasarlıyorsunuz, mesela bir bebeğin
fotoğraflarını çekmeye gitmeden önceki
hazırlık süreçleri nelerdir?**

Ailelerle önceden tanışıp tarzlarını
anlamaya çalışıyorum. Ona
göre de kafamda hangi renkleri/tonları
kullansam, hangi aksesuarlar hoş olur gibi
planlamalar yapıyorum. Hepsi hayal gücü
diyebiliriz.

Sizinde bildiğiniz üzere son zamanlarda
çok popüler bir meslek haline geldi özel
gün fotoğrafçılığı. Gelecekte bu mesleği
nerede görüyorsunuz ve gençlere bu
mesleği tavsiye eder misiniz?
Tutkuyla yapılan mesleklerin kesinlikle
daha da artacağını düşünüyorum ve
herkese mutlu oldukları işi yapmalarını
tavsiye ediyorum.

Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun bilişimle ilgili yönleri

Genel hükümler bakımından Türk Borçlar Kanunu'nda bilişim düzenlemeleri yeterli. Yapılacak özel kanun veya yönetmelikler için elverişli bir ortam hazırlandı. Ancak, bilişim alanında klasik borçlar hukuku kurumlarının yeterli gelmediği durumlar da ortaya çıkacak.

Doç. Dr. Hasan Petek

6098 sayılı yeni Türk Borçlar Kanunu, 11 Ocak 2011'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce kabul edildi ve 4 Şubat 2011 tarihli 27836 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandı. Kanunun yürürlük tarihi ise, 1 Temmuz 2012 olarak öngörüldü. Genel bir kanun olması nedeniyle Türk Borçlar Kanunu'nda bilişimle ilgili genel nitelikli hükümlere yer verildi, ayrıntılar özel kanunlarla düzenlenmek üzere diğer mevzuata bırakıldı. Bununla birlikte, 1926 tarihli 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda bilişimle ilgili çok az hüküm olduğundan ve bu düzenlemeler o günün şartları dikkate alınarak getirildiğinden, yeni Türk Borçlar Kanunu -genel hükümler getirmiş olsa bile- önemli hükümler ve değişiklikler getirdi. Öncelikle yeni Türk Borçlar Kanunu'nun bilişimle ilgili hükümlerine yer vermek istiyorum. Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun gerek madde metninde gerekse madde gerekçelerinde, bilişim, bilgisayar, internet, elektronik, iletişim gibi ifadelerin yer aldığı aşağıdaki maddeler yer alıyor. Doğrudan bilişimle ilgilili maddeler yanında, dolaylı olarak bilişimi ilgilendiren hükümler de diğer maddelerde yer aldı.

A) Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun, hazır olanlar arasında sözleşmenin kurulmasına ilişkin 4. maddesi aşağıdaki şekildedir:

MADDE 4- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmezse; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Telefon, bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri, hazır olanlar arasında yapılmış sayılır.

GEREKÇE: 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen telefon yanında, teknolojik gelişmeler göz önünde tutularak, Tasarıda "bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri"nin de, hazır olanlar arasında yapılmış sayılması öngörülmüştür. Ancak, bu sonucun, önerenin sadece "doğrudan iletişim" sağlayabilen araçlarla yaptığı, yani muhatabın da aynı anda içeriğini öğrenebildiği bir öneri bakımından geçerli olduğu kabul edilmiştir.

B) Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun, sözleşmelerde yazılı şekli düzenleyen 14. maddesi aşağıdaki şekildedir:

MADDE 14- Yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerde borç altına girenlerin imzalarının bulunması zorunludur.

Kanunda aksi öngörülmedikçe, imzalı bir mektup, asılları borç altına girenlerce imzalanmış telgraf, teyit edilmiş olmaları kaydıyla faks veya buna benzer iletişim araçları ya da güvenli elektronik imza ile gönderilip saklanabilen metinler de yazılı şekil yerine geçer.

GEREKÇE: 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, kanunda aksine bir hüküm yoksa, imzalı bir mektup ile aslı borç altına girenlerce imzalanmış bir telgrafnamenin, yazılı şekil yerine geçmesi kabul edildiği hâlde, Tasarının 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, iletişim teknolojisinde ortaya çıkan yeni gelişmeler göz önünde tutularak, bunlara teyit edilmiş olmaları kaydıyla, faks veya buna benzer iletişim araçları ile güvenli elektronik imzayla gönderilip saklanabilen metinler de eklenmiş ve hükmün kapsamı genişletilmiştir. Ancak, söz konusu iletişim araçlarıyla gönderilen metinlerin yazılı şekil yerine geçmesi için, bunları alanlar tarafından teyit edilmiş olması şarttır. Güvenli elektronik imzayla gönderilen metinlerin ise, yazılı şekil yerine geçmesi için, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak gönderilmesi ve alanlar tarafından bilgisayar ortamında kaydedilerek saklanabilmesi gerekir.

C) Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun, yazılı şekilde yapılan sözleşmelerdeki imzayı düzenleyen 15. maddesi aşağıdaki şekildedir:

MADDE 15- İmzanın, borç altına girenin

el yazısıyla atılması zorunludur. **Güvenli elektronik imza da, el yazısıyla atılmış imzanın bütün hukuki sonuçlarını doğurur.** İmzanın el yazısı dışında bir araçla atılması, ancak örf ve âdetçe kabul edilen durumlarda ve özellikle çok sayıda çıkarılan kıymetli evrakın imzalanmasında yeterli sayılır. [6111 s.K./m.213; RG.25.2.2011, S.27857] Görme engellilerin talepleri halinde imzalarında şahit aranır. Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterlidir.

GEREKÇE: Maddenin birinci fıkrasında, 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında olduğu gibi, imzanın borç altına girenin el yazısıyla atılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte, aynı fıkra, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 4 üncü maddesinde güvenli elektronik imzanın tanımlandığı göz önünde tutularak, güvenli elektronik imzanın da el yazısıyla atılmış imzanın bütün hukukî sonuçlarını doğurduğunu belirten yeni bir hüküm eklenmiştir. Nitekim, 5070 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre de: "Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı hukukî sonucu doğurur." Yine aynı Kanunun 22 nci maddesiyle, 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir: "Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücünü hâizdir." Bu durum

karşısında, 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında olduğu gibi, Tasarının 15 inci maddesinin birinci fıkrası iki cümle hâlinde kaleme alınarak fıkranın, güvenli elektronik imzayı da kapsayacak biçimde düzenlenmesinde zorunluluk görülmüştür.

D) Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun, irade bozukluklarından hatada, iletmede hata

konusunu düzenleyen 33. maddesi aşağıdaki şekildedir:

MADDE 33- Sözleşmenin kurulmasına yönelik iradenin haberci veya çevirmen gibi bir aracı ya da **bir araç tarafından yanlış iletilmiş olması hâlinde de yanılma hükümleri uygulanır.**

GEREKÇE: 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 27 nci maddesinden farklı olarak, taraflardan birinin iradesinin, haberci ve çevirmen gibi bir aracı yanında, bir iletişim aracı tarafından yanlış iletilmesi hâlinde de, yanılma hükümlerinin uygulanması öngörülmektedir.

E) Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun, haksız rekabete ilişkin 57. maddesi aşağıdaki şekildedir:

MADDE 57- Gerçek olmayan haberlerin yayılması veya bu tür ilanların yapılması

ya da dürüstlük kurallarına aykırı diğer davranışlarda bulunulması yüzünden müşterileri azalan veya onları kaybetme tehlikesiyle karşılaşan kişi, bu davranışlara son verilmesini ve kusurun varlığı hâlinde zararının giderilmesini isteyebilir. Ticari işlere ait haksız rekabet hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklıdır.

GEREKÇE: 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 48 inci maddesinin birinci fıkrasında kullanılan "yanlış ilânlar" şeklindeki ibare, iletişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler göz önünde tutularak, Tasarıda "gerçek olmayan

haberlerin yayılması veya bu tür ilânların yapılması" şekline dönüştürülerek, hükmün kapsamı genişletilmiştir.

F) Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun, hizmet sözleşmesinde işverenin işçinin kişiliğinin korunmasındaki borçlarını düzenleyen ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin 419. maddesi aşağıdaki şekildedir:

MADDE 419- İşveren, **işçiye ait kişisel verileri**, ancak işçinin işe yatkınlığıyla ilgili veya hizmet sözleşmesinin ifası için zorunlu olduğu ölçüde kullanabilir. Özel kanun hükümleri saklıdır.

GEREKÇE: 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda yer verilmeyen, "3. Kişisel verilerin kullanılmasında " kenar başlıklı yeni bir maddedir.

Tasarının iki fıkradan oluşan 418 inci maddesinde, işçinin korunması amacıyla kişisel verilerin kullanılması düzenlenmektedir. Maddenin birinci fıkrasında, teknolojik gelişmeler sonucu günlük yaşantının bir parçası hâline gelen ve bilgisayar ortamında saklanabilen verilerin kullanılması konusunda işçinin korunması amacıyla bazı sınırlamalar yapılmıştır. Buna göre, işveren, işçiye ait kişisel verileri ancak işçinin işe yatkınlığıyla ilgili veya hizmet sözleşmesinin ifası için zorunlu olduğu ölçüde kullanabilir. Maddenin ikinci fıkrasında ise, özel kanun hükümlerinin saklı olduğu belirtilmektedir. Maddenin düzenlenmesinde, kaynak İsviçre Borçlar Kanununun 328b maddesi göz önünde tutulmak suretiyle kaleme alınmıştır. Sonuç olarak, yeni Türk Borçlar Kanunu'nun bilişim alanında genel hükümler bakımından yeterli düzenlemeler getirdiği, daha sonra yapılacak özel kanunlar veya yönetmelikler için elverişli bir ortam hazırladığı kabul edilmeli. Şüphesiz, bilişim alanında klasik borçlar hukuku kurumlarının yeterli gelmediği durumlar da ortaya çıkacak. Bu durumda ya yapılacak yeni düzenlemelerle bu uyumsuzluklar çözümlenecek ya da Medeni Kanunun 1. maddesi uygulanarak, boşluk bulunan bu alanlar hâkim tarafından doldurulup (kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir düzenleme yapacak idiyse, böyle bir kural konularak) uyuşmazlıklar giderilecek.

Satrancın Tarihi ve Tarihsel Gelişimi

Canan Sozan Alimarandi

Asırlardan beri süregelen ve sürececek bir oyun. Gerçek bir strateji, gerçek bir beyin jimnastiği. İran'da zamanın padişahı tarafından savaş stratejisi olarak geliştirilmiş bir sistem daha sonra oyun halini almış ve günümüze kadar gelmiştir.

Yalnızca bir oyun olarak tanımlayabilmek için kuşkusuz fazlasıyla karmaşık ve derin olan satranç, tarihi boyunca ustalar ve teorisyenler tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır, örneğin, eski dünya şampiyonlarından, aynı zamanda filozof ve matematikçi Emanuel Lasker'e göre satranç iki beyin arasındaki psikolojik bir mücadeledir ünlü matematikçi Pascal'a göre ise **"Satranç tahtası insan zihninin jimnastik salonudur."**

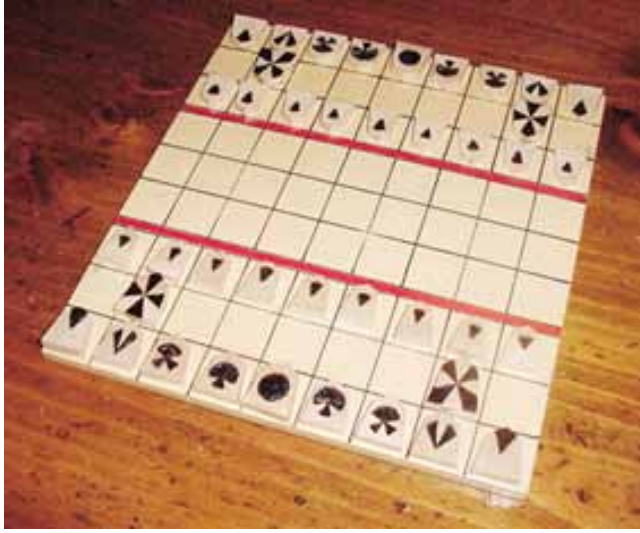
Blaise Pascal (1623 - 1662)

Yine eski bir dünya satranç şampiyonu olan Alexander Alekhine'e göre ise satranç bir sanattır. Bütün bu tanımlar yapılan vurgulara göre farklılık gösterse de, ortak bir kanı vardır ki o da satrancın sportif, bilimsel ve sanatsal öğeleri bir arada barındıran entelektüel bir uğraş olduğudur. Satrancı ilk keşfeden kişi Hintli düşünür Herssabbın Dahire, oyunu yaygınlaştıran Lclac İbn-i Sita isimli bir Hintlidir. Satranç, bakış açısına göre ya inanılmaz derecede eski ya da dikkate değer şekilde yenidir. Satranç kurallarının, 7. yüzyıldan günümüze kadar nasıl geliştiğinin hikayesi çok karışık ve şaşırtıcıdır: Satrancın atası MS 600'de oynanan Çaturanga isimli oyundur. Tarihçiler satrancın (daha doğrusu çaturanga'nın) din zulmünden kaçan budist rahipler yoluyla Çin'e

götürüldüğünü düşünmektedirler. Çin satrancı 8. yüzyılın sonunda ortaya çıkmıştır ve onu Japon versiyonu Shogi takip etmiştir.

Çaturanga

Shogi

Diğer taraftan, satranç 625 yılları civarında Pers ülkesine ulaşmıştır [Bugünkü İran]. Persler bu oyuna Çatrang ismini vermişlerdir. Araplar satranç hastalığına 25 yıl sonraya kalkanmışlar ve Şatranç ismini vermişlerdir. Emeviler İspanya'yı 700 yılında işgal ettiklerinde, yanlarında satrancı da getirmişlerdir. Bizans İmparatorluğu ile de karşılaşma önemli bir dönüm noktasıdır. Yüzyıllarca satranç yavaş stratejik bir oyundu. 1400'lü yılların sonunda iki uzun menzilli taşın (Fil ve Vezir) icadıyla oyun hareketlendi. Oyun bu taşlarla beraber çok heyecanlı hale geldi ve bir süre sonra İspanya'dan tüm Avrupa'ya yayıldı..

Arap ve Avrupa el yazması kitaplardan sonra, İspanyol Lucena'nın ilk basılı satranç kitabında (1497) satrancın o zamanki yeni kuralları açıklandı.

O zamandan bugüne kadar, satranç oyununun kuralları değişmeden gelmiştir. İspanya'dan sonra, İtalya, Fransa, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya'da satranç hızla yaygınlaştı. 15. yüzyılda İspanyol Lucena, 17. yüzyılda İspanyol El Greco, 18. yüzyılda Fransız Philidor'un satranç kitapları vardır. 19. yüzyıl sonlarında satrancın büyük yıldızları belirdi: Anderssen, Morphy, Rubinstein ve Steinitz. 1850'lerden başlayarak, güçlü oyuncuların katıldığı turnuvalar yapıldı. Sonunda, 1886'da o zamanın en kuvvetli iki satranç oyuncusu arasında, ilk dünya satranç şampiyonluk karşılaşması oynandı: Steinitz ve Zukertort. Steinitz bu maçı, 10 galibiyet, 5 beraberlik ve 5 yenilgi (+10-5 =5) alarak kazandı

Türkler ve Satranç

Satrancın bilinen 1500 yılı aşkın tarihi boyunca gelişmesi ve yayılmasında önemli rol oynayan Türkler, son birkaç yıla kadar nicelik ve nitelik olarak bu geleneğe biraz uzak kalmış görünüyorlar.

H.J.R. Murray'ın 1913 baskılı "Satranç Tarihi" adlı eserinde Arapça ve Farsça elyazmalarından

yararlanılarak bazıları XII. yüzyıla kadar dayanan 500'ün üzerinde konum verilmektedir. IX. yüzyılda, en güçlü büyük ustaların Türkler, İranlı'lar ve Arap'ların arasından çıktığı zamanlarda dünyanın en güçlü 4 satranççısı arasında bir dünya Şampiyonası düzenlendiği ve Türk tarihçi Sâî, tüm rakiplerini yenerek ilk dünya satranç şampiyonu olduğu belirtilmektedir.

Günümüz Satrancı

İlk resmi uluslararası satranç turnuvası 1851'de İngiltere, Londra'da Howard Staunton organizatörlüğünde düzenlendi. İlk resmi dünya satranç Şampiyonu ise Wilhelm Steinitz'dir.

Steinitz aynı zamanda, satrancı sistematik oynama kavramının da babasıdır. Steinitz'in teorisinin başlangıç noktası "Satrançta konumun özelliklerine uygun bir plan yaparak oynamaktır.

Wilhelm Steinitz (1836-1900)

"Konumun Özellikleri" konusundaki görüş ve çalışmaları, modern satranç oyununun temellerini oluşturmuştur.

19.yüzyıl sonu ve 20.yüzyılın başlarından dört büyük satranç ustasını; [Wilhelm Steinitz (1886-1894), Emanuel Lasker (1894-1921), Jose Raul Capablanca (1921-1927) ve Alexander Alekhine (1927-1935) ve 1937-1946]] dünyanın gelmiş geçmiş en önemli satranççılarından biri olan (1985 - 1993, 1993 - 2000) yılları Dünya Şampiyonu Garry Kasparov kendisine örnek aldığı belirtmiştir.

Öte yandan, 1996 ve Mayıs 1997 'de IBM bilgisayar firması tarafından yapılan ve geliştirilen ve DEEP BLUE Super Computer adı verilen makineyle Dünya şampiyonlarından Garry Kasparov defalarca müsabaka yapmış insan eliyle yapılan bir makine tarihinde ilk defa insana karşı yaptığı bir maçta galip gelmiştir.

Deep Blue Super Computer- IBM

1851'de Londra'da düzenlenen turnuvada İngiltere şampiyonu Howard Staunton herkes için geçerli olması gereken Satranç Kuralları'nın (rok, geçerken alma berabere kuralları, dokunulan taşı oynama kuralı vb.) onaylanma gerekliliğini tartışmaya açmıştır. Ne var ki bu hayalin gerçekleşmesi ancak bugün FIDE (Federation Internationale des Echecs) ismi altında bilinen uluslararası satranç federasyonunun kurulmasıyla mümkün olmuştur.

Howard Staunton (1810 -1874)

DÜNYA SATRANÇ FEDERASYONU (FIDE)

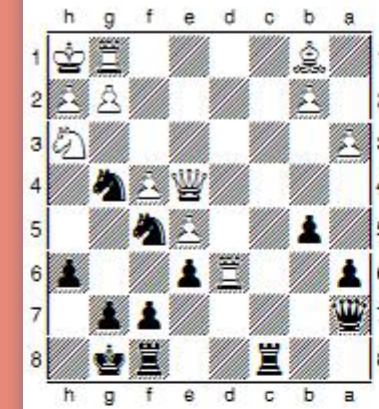
Dünyada satranç organizasyonlarının merkezi ve düzenleyicisi olan Dünya Satranç Federasyonu (FIDE) 20 Temmuz 1924'te Paris'te kurulmuştur. FIDE'nin Internet adresi <http://www.fide.com>'dur.

FIDE (Federation Internationale des Echecs) tarafından, internet üzerinden satranç, bilgisayar, satranç programları gibi gelişmeler doğrultusunda "Satranç Kuralları"nın yeni düzenlemeleri yapılmaya devam edilmektedir.

Yararlanılan Kaynaklar;
Türkiye Satranç Federasyonu web
Eczacıbaşı web
Vikipedi

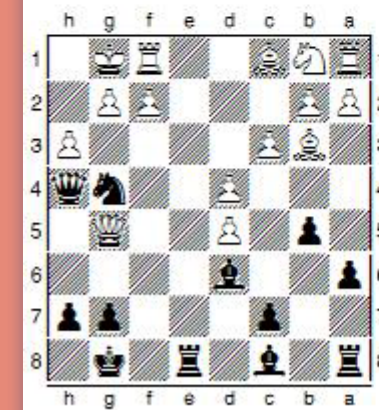
Palme-Niedermayer, Avusturya 1971

Siyah Oynar, Kazanır (4 hamlede mat)

Cevap: 1...Vxg1 2.Şxg1 Kc1+ 3.Kd1 Kxd1 4.Ve1 Kxe1#
Eğer 2.Axg1 Af2#

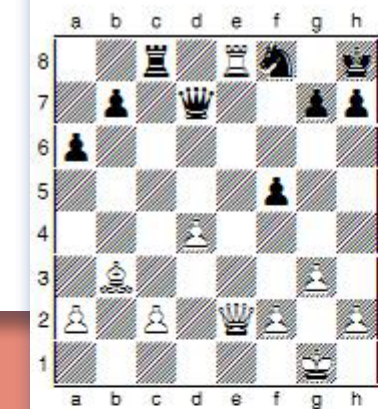
Glavina – Cserna Budapest, 1956

Siyah Oynar Kazanır (4 hamlede mat)

Cevap: 1...Vxf2+ 2.Kxf2 Ke1+ 3.Kf1 Fh2+ 4.Şh1 Kxf1# →

Lippschuetz – Schalopp London, 1886

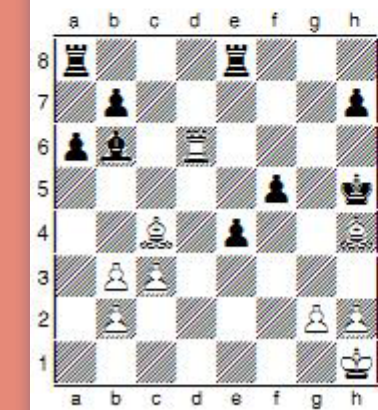

Beyaz oynar kazanır

Cevap: 1.Vc4 Kxc4 2.Kxf8# +

Eğer [1...Ve6 2.Vxe6 Kxe8 3.Vg8#]

Ali Marandi, Cemil Can -Abasov, Nijat Azad İzmir 2008

Beyaz oynar 3 hamlede Mat

Cevap: 1.Fe2+ Şxh4 2.g3+ Şg5 3.h4#

Eğer 2...Şh3 3.Kh6#

Türkiye'nin yarısı İnternet kullanmıyor

KONDA'nın "İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı" araştırmasına göre Türkiye'nin yüzde 57'si hayatında hiç İnternet'e girmede, halkın yüzde 42'si ise İnternet'i zararlı buluyor.

18 yaşın üstündeki nüfusun yüzde 42,9'u İnternet'e girerken yüzde 57'si hayatında hiç İnternet'e girmede ve yüzde 42'si İnternet'i zararlı buldu. KONDA Araştırma ve Danışmanlık Ltd. Şti. tarafından KONDA Barometresi aboneleri için gerçekleştirilen "İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı" başlıklı araştırma sonuçlarını yayımladı. Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) seçmeni interneti en fazla kullanana kesim olurken en az kullananlar ise Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) seçmenleri oldu. Barış ve Demokrasi Partisi'ni (BDP) destekleyenlerin İnternet kullanımındaki yükseliş ise araştırmada "çarpıcı" olarak nitelendirildi.

Ocak 2011'de, 18 yaş üstü nüfusun siyasi tercihlerindeki eğilim ve değişimleri belirlemek, sosyal medya, İnternet kullanım alışkanlıkları ve İnternet'in hangi alanlarda ve hangi sıklıkla kullanıldığını ölçmek amacıyla bir saha araştırması yapıldı. 36 ilin, 115 ilçesinde 154 mahalle ve köyde 2728 kişi ile yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilen araştırmaya katılanların yüzde 57'si hayatında hiç İnternet'e girmemiş. Türkiye'nin yüzde 42'si İnternet'i zararlı bulurken, yüzde 29'u yararlı buluyor. Yüzde 29 ise konuya çekimser yaklaşıyor. Araştırmaya göre, yaş artıp, eğitim ve gelir seviyesi düştükçe, interneti zararlı bulanların oranı yükseliyor. Araştırma sonuçlarına göre CHP'yi destekleyenlerin yüzde 58'i İnternet kullanırken, onu yüzde 55 ile MHP'liler izliyor. BDP'lilerin yüzde 35'i internet kullandığını söylerken, AKP'yi destekleyenler yüzde 33 ile son sırada yer alıyor. Araştırmada saptanan bazı bulgular şöyle özetlendi:

- Öğrencilerin, beyaz yakalıların, eğitimlilerin ve yüksek gelirlielerin başını çektiği mecraya en geç ayak uyduracak olanlar toplumun üçte birini oluşturan ev kadınlarıdır.
- İnternet'te ne kadar zaman geçirildiği, İnternet'e bakışı ve alışkanlıkları en fazla etkileyen unsurdur.
- Facebook, Twitter gibi sosyal paylaşım ağları, İnternet kullanımının önemli bir parçasıdır ve İnternet kullanıcılarını az çok temsil eder niteliktedirler.
- İnternet en çok eğlence ve haberleşme için kullanılmakta ancak bilgi edinme, iş arama, bankacılık ve alışveriş gibi işlevleri de kısmen benimsenmiş durumda.

- 18-28 yaş grubu, yoğun kullanımı ile farklı bir neslin habercisidir.
- Dindar ve sofı olanların İnternet'i, sağlık konusunda araştırma yapmak ve dini konularda bilgi edinmek dışında neredeyse hiç kullanmamaları, İnternet'i toplumun kalanına göre farklı bir şekilde sahiplendiklerine işaret etmektedir. Araştırmada, İnternet'in ulaşamadığı en büyük grubu ev kadınlarının oluşturduğu ortaya çıkarken İnternet'in en çok eğlence ve haberleşme için kullanıldığı, bunun yanında bilgi edinme, iş arama, bankacılık ve alışveriş gibi işlevlerin de kısmen yapıldığı görüldü. Araştırmaya katılanların yüzde 31,6'sı MSN, yüzde 31,3'ü Facebook üyesi. Ayrıca yüzde 9,7 Youtube'a üye olduğunu / kullandığını, yüzde 8,4 Mynet'e, yüzde 4,5'i Twitter'a üye olduğunu, yüzde 3'ü blogları (kişisel web günlüklerini) takip ettiğini, yüzde 2,5 ise e-posta gruplarına üye olduğunu belirtti.

İnternet kullanıcılarının yüzde 65'i bazen, sık sık veya her zaman İnternet üzerinden haber takip ediyor.

CIO'ların geleceğini etkileyecek 10 teknoloji trendi

Bulut bilişim, iPhone ve Android tabanlı telefonlar, Apple ürünlerinin kullanımı, kurumların kendi içinde mobil uygulamalar geliştirmesi, Microsoft Windows 8, masasütü PC'lerden mobil ürün seçeneklerine yönelme, küresel kriz, sosyal ağlar, enerji tasarruflu sunucular ve bulutta depolama CIO'ların dikkatle izlemesi gereken teknolojiler olarak göze çarpıyor.

Son yıllarda teknoloji alanında iyi olup kendini gösteren ya da başarılı bir yazılım projesini hayata geçiren kişiler, bu teknik bilgi ve becerilerinden

dolayı bilgi sistemleri müdürü, IT müdürü gibi title'ların yerini daha havalı bir terim olan bilgi sistemleri grubu başkanı (Chief Information Officer-CIO) olarak adlandırılıyor. Bu pozisyonun adı kadar pozisyondan beklentilerde de ciddi bir değişim oldu. CIO'lardan teknolojinin detaylarına hâkim olmaktan çok firmanın ana işini anlayıp o işi destekleyecek içeriden ya da dışarıdan en uygun kaynakları bulup, bu kaynakları bir uyum içinde yönetebilmesi bekleniyor ve artık bilgiyi yönetmekten çok o bilgiyi yöneteni yönetmesi isteniyor.

Endüstrideki trendleri takip etmek ve bu trendlere karşılık vermek CIO'ların en temel görevi. Teknolojinin iş yaşantısını her geçen gün daha fazla şekillendirirken CIO'lar da kurumun gelecek stratejilerine yön veren kişiler olarak teknolojiyi çok yakından izlemeli. Bugün CIO'ların kurumun gelecek yatırımları ve kararları adına yakından izlemesi gereken belli başlı 10 teknoloji şöyle sıralanıyor:

1-Bulut bilişim: Şirketler küçük büyük demeden yaptıkları günlük işlerden kritik kurum içi bilgilerine kadar her şeyi buluta taşıyor, bulut artık gelecek olarak görülüyor. Bu nedenle CIO'ların en başta düşünmesi gereken konuların başında bulut geliyor.

2-BT'nin tüketiciye uyarlanması: BT'nin tüketiciye uyarlanması konusu iPhone ve Android tabanlı telefonların ofislerde daha sık görülmesiyle gündeme gelmeye başladı. CIO olarak daha fazla sessiz kalamayacağınız bu durum karşısında tavrınızı net bir şekilde ortaya koymanız gerekiyor.

3-Apple'ın artan etkisi: iPhone ve iPad gibi cihazların artan kullanımı ile Apple'ın ofislerde daha fazla rol oynayacağına şüphe yok. CIO olarak bunu kabullenmekte zorlansanız bile Apple ürünlerinin kullanımı konusunda çalışanlardan gelen baskı artmaya devam edecek.

4-Mobil uygulamaların artışı: Artık yalnızca son kullanıcıya dönük mobil uygulamalar geliştirilmiyor. Kurumların da kendi içinde mobil uygulamalar geliştirmeye başladığı şu günlerde, siz de CIO olarak bu duruma seyirci kalmayıp bir an evvel harekete geçmelisiniz.

5- Windows 8: Kurumlarda kullanılan işletim sistemlerini değerlendirdiğimizde, Microsoft Windows 8'in iyi bir seçenek olduğunu vurgulayabiliriz. Gelecek yıl raflarda yerini alacak olan sistem, CIO'ların aklında tutması gereken teknolojilerden biri.

6-Masaüstünün sonu: Mobilitenin giderek daha yaygın biçimde kullanılması, masaüstü PC'lerin sonunu getirirken, bu ürünler artık kurumlar için de çok şey ifade etmemeye başladı. Bu ürünlerin gördüğü işlevi gören dizüstü bilgisayarlar ve tabletleri, artık ofislerde daha sık görmeye başladık. CIO'ların da artık masasütü PC'lerden mobil ürün seçeneklerine yönelmesi daha mantıklı.

7-Değişken ekonomi: Kurumun aldığı stratejik kararlarda söz sahibi olan CIO'ların, geleceğe dönük kararlar almasında etkili olan unsurlardan biri de değişken ekonomiler. Küresel krizlerle boğuşan dünya, şirketlerin yatırım ve finans kararlarını fazlasıyla etkilerken, CIO'ların teknoloji yatırımlarını da etkiliyor.

8- Sosyal web: Sosyal ağlar popülarlığını giderek artırırken, şirketler de ürün ve hizmet pazarlamasında sosyal ağları fazlasıyla kullanıyor. Bu durumda CIO'lara sosyal ağları kurumdan bağımsız düşünmemek ve olabildiğinde iş süreçlerine dahil etmek düşüyor.

9- Düşük maliyetli sunucular: Enerjinin giderek pahalı olmaya başladığı şu zamanda, CIO'ların düşünmesi gereken konulardan biri de enerji tasarruflu sunucular. Enerjiden tasarruf sağlayarak maliyeti düşüren sunucular, şirketin geleceği açısından da önemli.

10- Bulutta depolama: Şirketlerin verileri artırıyor ve bu verilerin illa ki bir şekilde saklanması gerekiyor. Verilerin bulutta depolanması güvenlik sıkıntıları nedeniyle hala çok tartışılrsa da CIO olarak sırtınızı dönmemeniz gereken bir çözüm bulut depolama.

Bir Antikahramanın Dönüşü: Nicholai Hel

Hansel ve Gretel'deki cadının, pasta evini korumak isteyen yaşlı bir kadın olduğunu; Süpermen'in değil fakat baş düşmanı Lex Luthor'un aramızda yaşadığını; Romeo'yla evlenseydi Jülyet'in bir gün tarla kuşuna (!) dönüşeceğini, ne öpmekle ne de evlenmekle bir kurbağanın değişmeyeceğini, gerçek insanın Raskolnikov olduğunu anladığımız gün çocukluğumuz bitmiştir. Bundan böyle kahramanlarımız "Mutlak İyi Adam"ın yerini alan Dr. House, Bart Simpson, Dedikoducu Kız, Garfield, Umutsuz Ev Kadınları ve Behzat Ç. Trevanian takma adıyla macera romanları yazan Rodney William Whitaker, 1979 yılından bu yana satış rekorları kıran Şibumi'de yeni nesil bir kahramanla tanıştırıyor okuru: Nicholai Hel. Yarı Rus, yarı Alman asıllı olan Hel, Şangay'da doğmuş, bir Japon generali tarafından yetiştirilmiş, yedi dil bilen profesyonel terörist avcısı, korkusuz mağaracı, usta bir go oyuncusu ve filozof.

Batılı genlerinin üzerine Doğu değerleriyle aldığı eğitimle kişiliğini inşa eden Nicholai'ye dışarıdan bakıldığında sahip olduğu özellikler farkedilmez; çünkü o sadeliğin ve olgunluğun peşindedir. Nüfusa Hollywood'da kayıtlı süper kahramanlar gibi rengarenk elbiseler giymez; sıradışı özellikleri, bilimsel bir kaza sonucu ya da teknoloji destekli değildir. Her

biri yoğun eğitimler, insanı insan yapan acılar sonucu kazanılmış, hepsinin bedeli ağır bir şekilde ödenmiştir. Bezirgan çağın akıntısına kapılmadan, felsefeye, sanata, doğaya, onura, bilgeliğe ve daha bir çok insani değere yoğun bir saygı besler. Klasik kahramanlar gibi görevlerini başarıyla tamamlar ama bunu yaparken yöntemleri daha farklıdır.

Hel'in yaşamı; Amin Maalouf'un Ölümcül Kimlikler'de işlediği, doğduğu anda ebediyen belirlenmiş olan etnik köken, coğrafya, aile, zaman arasında sıkışmış insanın, yaşam sürecinde yaptığı tercihleriyle özgürleşebileceği savını destekliyor. Daha karmaşık bir kimlik talep eden herkes toplum dışına itilmiş bulur kendini. Maalouf'a göre, kimlik insanın ne milliyeti, ne ırkı, ne de dini. Kimlikle kastedilen, tabii ki bu değerlerin de bir arada bulunduğu o insanı özel olarak tanımlayan aidiyetler, tercihler, eylemler... Karmaşık etnik ve kültürel yapısı yüzünden kimi zaman kendini bu dünyada nereye koyacağını bilemeyen Hel, zaman zaman bu durumu lehine çevirebilmekte.

Yazar, olağan görünümünün altında yatan gizli üstünlükler, kendini kanıtlama gereği duymayan bir alçak gönüllülük, hakimiyet peşinde olmayan otorite şeklinde açıklanabilen Şibumi kavramını Go oyunu ile özdeşleştiriyor. Go sadece mantıkla kavranabilecek bir oyun değildir. Batı dünyasının galibiyet odaklı oyunlarından en büyük farkı, tamamen kazanma veya rakibi tamamen yok etme amacı gütmemesidir. Kazanan oyuncunun üstünlüğünü, tahta üzerinde egemenlik kurduğu alanın daha fazla olması gösterir. Basit bir go manevrası olan "Yalnız olan taş saldır" Pearl Harbor saldırısının arkasında yatan soğuk mantıktır.

Rüzgar Gibi Geçti'nin Scarlett'i gibi, tedirgin edici bir hayranlık uyandıran Nicholai Hel'in II. Dünya Savaşı sonrası, Japonya'da tutuklanması ile emekli olup Bask Bölgesi'ne yerleşmesi arasındaki geçen zaman aralığı, okurlara bu yıl Don Winslow tarafından "Satori" adlı romanla sunuldu.

Winslow, hayranı olduğu Trevanian'ın ajansından, 2005 yılında hayata veda eden gizemli yazarın yerine geçme önerisi alınca çok şaşırır. Açıkça "Yeni Trevanian olmaya ne dersin?" diye sorulur kendisine. Güç ama onur verici ve keyifli olacağını düşündüğü öneriyi kabul eder ve Satori

(Zen Budizminde aydınlanma) kavramının gölgesinde Trevanian'vari bir üslupla, Tokyo'dan Çin'e, Çin'den Vietnam'a "soğuk savaş" yıllarının gerilimini büyük bir ustalıkla anlatır.

Son cümle Şibumi'den bir alıntı olsun: Zaman ancak, içi boş olduğu zaman ağırdır...

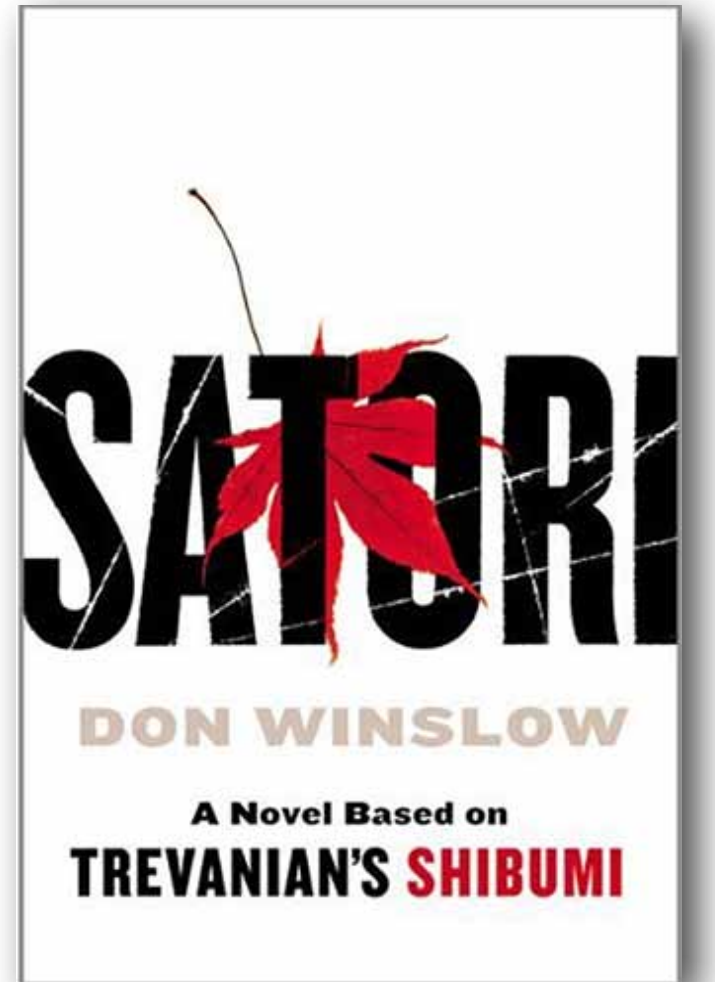
Kitap Adı: Şibumi

Yazar: Trevanian

Kitap Adı: Satori

Yazar: Don Winslow

Yayınevi: E Yayınları

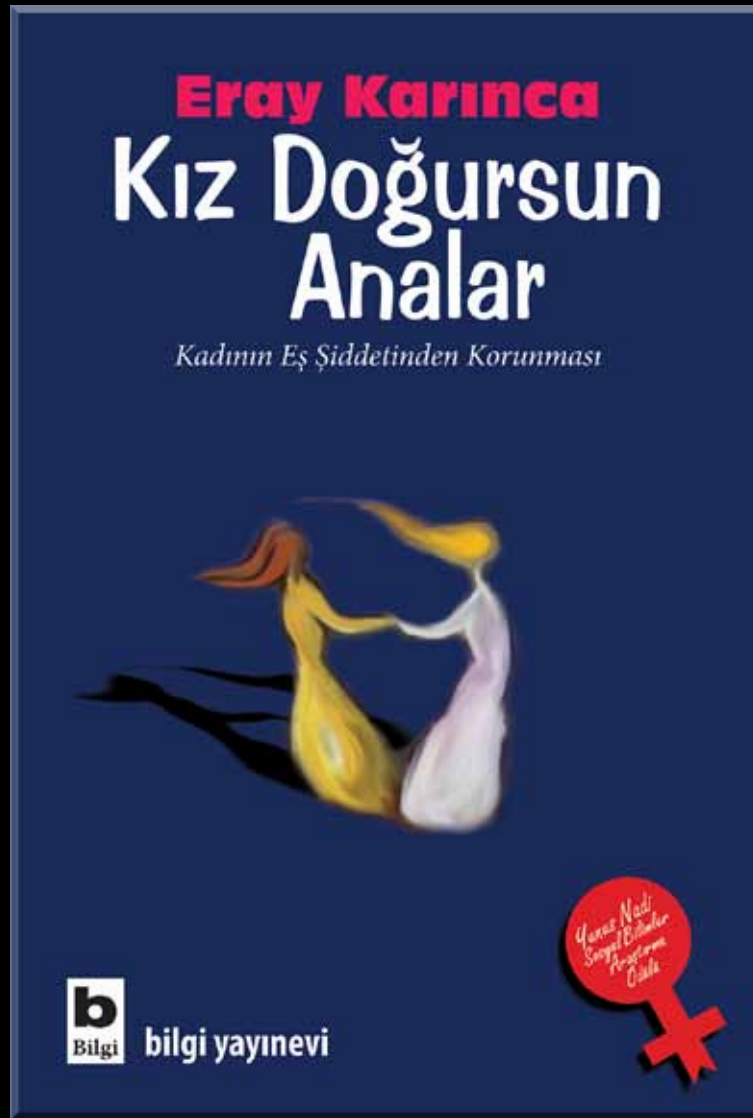
Kız Doğursun Analar

Kadının Eş Şiddetinden Korunması

Yazar: Eray Karınca

Yayıncı: Bilgi Yayınevi

“2011 Yunus Nadi Sosyal Bilimler
Araştırma Ödülü”

Prof. Dr. Ziya Akıncı

“Kadına yönelik şiddet dünyada, bütün kültürlerde ve toplumlarda yaygın olarak görülen evrensel bir olaydır.

Kadına yönelik şiddet aile içinde ve dışında olmak üzere her iki alanda da yer almaktadır.

Kadına karşı şiddetin önlenmesinde en önemli tedbir, öncelikle şiddetin farkında olmaktır. Kadına karşı şiddetin önlenmesi bir insanlık sorunudur ve ancak erkeğin katılımı ile çözümlenebilir. Bu sebeple bu sorunu kadınların erkeklere karşı bir sorunu olarak görmek, bu sorunun çözümünü daha da zorlaştıracaktır. Kadına karşı şiddet sorunu, toplumsal değer yargılarının kadına karşı şiddetin kabul edilmeyeceği esaslar üzerine oturtulması, özellikle eğitim, sağlık gibi sektörlerin konuya duyarlı tepkiler vererek, kadına karşı şiddetin kabul edilmeyeceği prensibinin toplumda yerleştirilmesi gerekmektedir.

Kuşkusuz kadına karşı şiddet ile en etkili mücadele yollarından biri hukuk olacaktır. İşte bu sebeple, konu ile ilgili olarak yapılacak hukuki çalışmalar, kadına karşı şiddetin engellenmesi açısından çok önemlidir. Bu çalışmayı daha da önemli kılan bir başka husus, elinizdeki eserin bir yargıç tarafından hazırlanmış olmasıdır. Zira, bu çalışmanın bir yargıç tarafından hazırlanması, ülkemizde bu önemli konu hakkında yayın yapacak kadar mesai veren duyarlı yargıçlarımızın bulunduğu göstermekte, aynı zamanda, yargıçlarımızın konu hakkındaki bilgi ve uzmanlıklarını gözler önüne sermektedir. Bütün bu hususlar, kadına karşı şiddet konusunda hukuk alanındaki mücadelenin başarıyla sonuçlanması hususundaki dileklerimizi ve beklentilerimizi güçlendirmektedir.

Takip edebildiğimiz ölçüde, Yargıç Eray Karınca, aile hukuku alanında vermiş olduğu kararlarla hukuk bilmine çok cesur ve kıymetli katkılarda bulunmaktadır. Kadına Karşı Şiddet konusundaki bu çalışma, Yargıç Eray Karınca'nın uygulamadaki deneyimlerinin yanı sıra, konu ile ilgili araştırmalarını da yansıtmaktadır. Bu çalışmanın uygulamacıların yanı sıra kadına karşı şiddet konusundaki bundan sonraki araştırmacılar açısından da çok yararlı olacağını düşünüyorum.”

Prof. Dr. Ziya Akıncı
Galatasaray Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Milletlerarası Arası Özel Hukuk Anabilim Dalı Başkanı

Denetçinin etik liderlik rolü

II. Bölüm

Adem Yaman
Milli Eğitim Bakanlığı İç Denetçisi

Etik liderin rol özellikleri

Etik liderin örgüt içerisinde kendisine olan güveni sağlamlaştırmasının en önemli yollarından bazıları, aldığı kararlardaki isabet, doğruluk ve adaletli olmasıdır. Verdiği kararların etik açıdan doğru olduğuna inanılan lider, doğruluk, dürüstlük ve sadakat gibi sosyal değerlerin gelişmesine önemli katkılar sağlayarak kurum çalışanlarının örgüte bağlılıklarını artıracak ve aidiyet duygularını geliştirecektir. Covey eserinde, etik liderliğin etkileme gücünü ortaya koymak için Gandhi örneğini vermektedir. Gandhi'nin resmi ya da siyasal bir konumunun olmamasına rağmen cesaret göstererek ahlaki ikna yollarıyla İngiltere'ye karşı elde ettiği başarılar herkesin malumdur.

Etik liderlerin sahip olması gereken ve öne çıkan bazı özellikler şöyle sıralanabilir:

Temel Liderlik Özelliği	Liderin Etik Rolü
➤ Değer ve etik bilinci oluşturmak	Ortak değerleri düzenli biçimde dile getirmek ve bunların herkesçe benimsenmesini sağlamak
➤ Sorumluluk paylaşmak	İş sürecinde kendisini ve sorumluluk paylaştığı kişileri etik değerlere uygun davranma konusunda izlemek
➤ Örnek olmak	Özü ve sözü ile bir ve örnek olmak
➤ Kararlarında değerleri göz önünde tutmak	Yaptıkları her işlemde etik değerlerini göz önünde tutmak
➤ Değer ve etik konularında eğitim vermek	Çalışma arkadaşlarında gerekli güven ve becerilerinin kazanılması için onlara yardımcı olmak
➤ Etik değerlere sahip insanlara fırsat tanımak	Uygulamalarında etik algı düzeyi yüksek kişilere öncelik vermek

Esasen, kamu yönetiminde etik davranışların benimsenmesi kurumun üst yönetimden başlamalıdır. Bu durum yukarıdan aşağı hiyerarşik olarak alt görev noktalarına doğru aktarılmalı ve kurumun tüm çalışanlarına yayılmalıdır. Kurumlarda etik standartların oluşması ve algı düzeyinin yüksekliği bir anlamda kurum üst yönetiminin ve liderlerinin yüksek etik standartlara sahip olup olmamasıyla ilişkilidir. O nedenle üst yönetici ve bu doğrultuda denetçilerin etik liderlik rollerinin toplumsal sorumluluk boyutu da bulunmaktadır. Sorumluluk boyutundaki bu gelişmişlik ülkenin tümü için gerçekleştiğinde sosyal adaletin tesisi de kendiliğinden oluşabilecektir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 67. Maddesinin (k) bendinde iç denetçilerin uyacakları etik kuralların, İç Denetim Koordinasyon Kurulu'na belirleneceği hükmüne yer verilmiştir. İç Denetim Koordinasyon Kurulu'na oluşturulan Kamu İç denetçileri Meslek Ahlak Kuralları'nda belirtilen temel ilkeler şöyledir:

Temel İlke	Açıklama
➤ Dürüstlük	✓ Denetçinin dürüstlüğü güven verir ✓ Ulaştığı kanaate itimat edilir
➤ Tarafsızlık, Nesnellik, Bağımsızlık	✓ Denetçiler, denetimlerinde en üst düzeyde mesleki tarafsızlık sergiler. ✓ Denetçiler, adil ve önyargısızdır. ✓ Çalışmalarında hiçbir şekilde menfaatten etkilenmez.
➤ Gizlilik	✓ Denetçiler, elde ettikleri bilgilerin gizliliğine saygı gösterir. ✓ Hukuki ve mesleki zorunluluk olmadıkça gizli bilgileri yayınlamaz ve açıklayamaz.
➤ Yetkinlik (Ehil olma)	✓ Denetçiler, iç denetim hizmetlerinin yürütülmesinde gereken bilgi, beceri ve tecrübeyi ortaya koyarlar.

Diğer yönden kamu görevi ifa eden her kişinin imzalayarak dosyasında bulunan "Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi" ile kamu kurumları etik kültürün oluşumuna ilişkin önemli bir adımdır. Bu uygulamaya ek kurumlar bünyesinde "etik komisyonları" oluşturulmuştur. Kurumu yönetilebilir kılma gayesi bağlamında, yönetime yardımcı olan ve kendilerine etik liderlik görevi verdiğimiz denetçilerin çalışmalarında ve özellikle yasaların yeterince açıklık getirmediği yerlerde etik davranışların devreye girmesi için duyarlılık göstermeleri önemli bir beklentidir.

Sonuç

Günümüz toplumunda en önemli yönetim ve liderlik sorunlarından biri güven problemidir. Kurumsal işleyişte dürüstlük, sadakat, adalet gibi güven tesisinde vazgeçilmez ilkelere taviz vermeyen kurumlar toplumda huzur ve güveni tesis edeceği gibi, kamunun ve dolayısıyla devletin milletiyle olan birlikteliğini perçinleyecektir. Böylelikle kamu kurumları açısından yöneten ile yönetilen arasındaki bürokratik olumsuzluklar zamanla ortadan kalkacak ve bir güven ortamı tesis edilecektir. Bu anlamda, kurumsal işleyişin etik liderleri olarak gördüğümüz denetçiler, kurum kültürlerine etik değerlerin yerleştirilmesi boyutunda gerekli çabayı göstermeli ve bu durumu kendilerinin vazgeçilmez görevleri olarak görmelidirler.

Son söz olarak, kurum etik liderlerinin, etik kültürünün oluşumu ve etik algı düzeylerinin sürdürülebilirliği için;

- Kamu yönetiminin, etik ilkelerin hakim bir anlayışa dönüşmesi için siyaset baskısından arındırılması,
- Kamu yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirlik mekanizmalarının gözden geçirilerek daha işlevsel hale dönüştürülmesi,
- Kurum personelinin seminer ve toplantılar vasıtasıyla etik tutum ve davranışlarına ilişkin duyarlılıkların artırılması,
- Etik açıdan karşılaşılan iyi uygulama örneklerinin kurum içinde paylaşılması ve duyarlılık gösteren kurum personelinin mutlaka taltif edilmesi, konuları etik kültürün oluşumu sürecine çarpan etkisi yapacak ve kurumsal yapıya büyük zenginlik katacaktır.

KAYNAKÇA

- Billington, R. (1997). Felsefeyi Yaşamak: Ahlak Düşüncesine Giriş. (Çev. Abdullah Yılmaz). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bennis, W. (1995). "Lider Olmanın Temel İlkeleri." Stratejik Yönetim ve Liderlik. (Çev. Mustafa Özel), İstanbul: İz Yayıncılık.
- Covey, S.R. (1997). Etkili İnsanların Yedi Alışkanlığı. (Çev. Gönül Suveren-Osman Deniztekin), İstanbul: Varlık Yayınları.
- Çalışlar, A. (1983). Ansiklopedik Kültür Sözlüğü. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi,
- Çelik, V. (2000). Eğitimsel Liderlik. Ankara: Pegem A Yay.
- Güçlü, A. Baki ve diğerleri (2002). Felsefe Sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Karip, E. (1998). "Dönüşümcü Liderlik". Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi Sayı:16 ss.440-465. Ankara: Pegem A Yay.
- Pieper, A.(1999). Etiğe Giriş. (Çev. Veysel Atayman-Gönül Sezer), İstanbul: Ayrıntı Yay.
- Yaman, A. (2010), İç Denetçinin Yeni Rolü; Etk Liderlik, Denetim, 2010/5. Sayı. Ankara:Kidder Yay.
- <http://www.tdkterim.gov.tr> Er. Tar. 14/07/2010.
- <http://www.idkk.gov.tr> Er. Tar. 15/07/2010.

SALYANGOZ

Murat BAŞEKİM(*)

Diferansiyel Salyangoz'a doğru yürüyorum.
Yanımda eşlik eden siluetler. Kara tulumlarının sol üst cebinde aynı kısaltma:
B.D.I.

Neredeyim? Önceki yerimden bir adım ileride. Sağ ayağım yelkovan, sol ayağım akrep. İlerliyorum.

Kimim ? Yansımama bakıyorum.
Tulumumda 'c' yazıyor.

Niçin buradayım?

Diferansiyel Salyangoz'u hatırlıyorum. Adımlarım ona götürüyor. Platform üzerinde. Titanyum alaşımlı zarif kıvrımları hafifçe vınıyor. Çelik spirallerinin girdaplarında kemik beyazı ışıklar. Helezonik kamburunu çıkarmış beni bekleyen huysuz bir kuantum kaplumbağası.

Başım dönüyor. Bugün ellibeşinci doğum günüm. B.D.I.'nin açılımı bu mu yoksa? Bugün Doğan İnsanlar? Birth Day İlgilileri?

Günler suyun yüzeyinde yürümek gibi. Kütlen hafifse uzun süre sekebilirsin. Seni aşağı çeken yükler varsa, kaya gibi batarsın. Onbirinci doğum günümde sekebiliyordum. Ellibeşimde batıyorum. Mezarın kütleçekimi artıyor. Kaçış hızım yavaşlıyor. Hayatın artan sürtünme kuvveti, ruhumu örseliyor. Ben kimsem...bu 'c' her kimse, hızla batıyor aşağı. Ölüm aşağıda bir yerlerde, yer altında yaşayan görünmez bir etobur. Her gün onu yüzlerce kilo et ile beslediğimiz halde doymaz. Hep yeni et ister. Yakında beni de çiğneyecek. Bacaklarımızın akrep-yelkovanlarıyla, Ölüm'ün kursağındaki kara deliğe doğru yığın yığın yürüyen etleriz.

Onbir yaşımda bunları düşünmezdim. Sadece kırk dört Haziran öncesi. Günlerin üzerinde batmadan yürüyebiliyordum. Ufaksuz okyanuslardı günler...şimdi kirli çamur birikintileri.

Matematiksel açıklaması var elbet. Onbirindeki çocuk için bir gün, hayatının 1/ 4000'ine karşılık gelir. Ellibeş yaşındaki içinse, hayatının yaklaşık 1/20 000'idir. Onlar saniye zengini, benim ise delinmiş bir Zaman kesem var. Vakit yok.

Diferansiyel Salyangoz bu sebepten tasarlanmıştı. G-8 ülkelerinin yıllık gelir toplamalarının altmış katı maliyetinde anti-ölüm.

İlk teşebbüsler, sorunun genlerimizde olduğunu zannedip, gövdelerimizi Ölüm'e karşı

dirençli hale getirmeye çalıştı. Aşılar, kürler, genetik müdahale...ama eti geliştiremezsin. Narin kalsiyum çatılarımız, evren-çökertici Entropi'nin yükünü fazla taşıyamayıp çatırdar.

Uzunca sürdürdü boşa kürek çekmeler. Zaman ırmağının hırçın sellerine karşı daha dayanıklı kayıklar indiremiyorduk bir türlü sulara. Çabalar zaman içinde alabora olup battı.

Sonra ırmağı tersine çevirmeye çalıştık. Fantezilere yıllar, trilyonlar harcadık. . . Zaman Yolculuğu'nun imkansız bir masal olduğunu anlayana dek.

Alternatif aradıkları bir dönemdi. Ölüm, kuduz bir başıboşlukla sağa sola saldırıyordu yine yeryüzünde. Denize açılan kudretli donanmalar gibi, filo filo tabutları uğurluyorduk ufuklara her gün tüm kıtalardan.

Kendimizi zamana karşı zırhlandıramıyorduk. Zamani ise kendimize karşı yumuşatamıyorduk. Onbir'den ellibeş'e ve oradan da Ölüm'e sıçrayıveriyorduk.

Derken fizikçilerden biri, sonradan Nobeliyle Time'ın kapağında poz vermesini sağlayacak bir ilhamla, Salyangoz'un fikir tomurcuğunu buluverdi:

Umwelt.

Umwelt . . . Almanca Çevre . Veya benmerkezci dünya. Jakob Uexküll'ün teorisi: organizmalar bulundukları çevrede gerçekliğe kendi anlamlarını yükler, dünya-modelini kendileri kurar.

Dünyayla etkileşimdeki organizma, ortamdaki herşeye odaklanmadan, önceliği su, yemek, barınak, ve potansiyel tehditlere vererek, dış gerçeklikten bağımsız kendi Umwelt'ini oluşturur. Sadece onu ilgilendiren unsurları algılayan, kişisel bir Gerçeklik Tüneli yaratır. Amiplerin bikinili kızlarla ilgilenmemesinin sebebi budur.

Her organizmanın beyni, bünyesindeki algı reseptörlerini o organizmanın Gerçeklik Tüneli'ne göre ayarlar. Fare, genç kız ile kediyi aynı sebeplerden heyecanlandırmaz.

*

Yaklaştıkça uğultu artıyor. Garip, ıslak bir vınlama... Salyangoz'un, Zaman içinde sürünme sesleri.

B.D.I. teknisyenleri, Salyangoz'un duyargalarını omurgama bağlıyor. Kim olduğumu anımsar gibiyim...

Burada daha önce bulunmuştum...ne zaman?

Duyargalarını serebellumuma saplamış Diferansiyel Salyangoza sıkı sıkı tutunuyorum.

Kehribar kabuğunun helezonik burgusuna gözüm takılıyor. Titanyum spirallerinin zarif kıvrımları arasına atom saatleri bağlanmış, saniyeleri giyotin gibi dilimleyen dev bir osilatör. Bir elektro-manyetik alan bataklığı. Titanyum fiber çapalarla serebral korteksinize demir atmış koca bir İspanyol kadırgası.

B.D.I. teknisyenleri işaretimi bekliyor... Fırlatma işlemine hazırlar.

Planck Zamanı Keşif Komitesi'nin araştırma ve geliştirme departmanı olduğunu hatırlıyorum birden onların. B.D.I. ... Saniye başına çürüyen çekirdekleri araştırdıkları için Becquerel Dispersiyon İnceleme olabilir mi? Ya da protonlardan daha ağır, uzaklaşan sonsuz küçük parçalara odaklandıklarından Baryon-Doppler Infinitesimal?

Hatırlayamadığım bu ciddi adamlara gülümsüyorum: FİRLAT.

Diferansiyel Salyangoz tiz bir vınlamayla, etrafımdaki uzay-zamanın incecik zarını katman katman soyup çıkarmaya başlıyor. Aynı anda, Homo Sapiens zaman algısına ayarlı Gerçeklik Tünelim, yeniden kalibre ediliyor. Beyin dalgalarım 30 Hz. Beta fazından, 100 Hz.lik Gamma'ya çıkıyor. Dakikalara değil, saliselere odaklanabilen bir organizma haline geliyorum.

Diferansiyel Salyangoz'un zarif titanyum seramik alaşımlı boynundaki sayaçları kontrol ediyorum. Skala 10-6 gösteriyor... mili-saniyeleri korkunç bir hızla geride bırakıp mikrosaniyelere geçmişim bile.

Etrafımdakilerin saçlarının uzadığını duyuyorum. Kudretli depremle gibi kirpik titreşimleri.

Artık onlarla aramda ince, opak bir zar var. Ben salise-altı Umwelt'ine geçiyorum. Onlar ise ancak dakikaları algılayabildikleri, daha hantal bir üst-gerçeklikler. Mikrosaniyeleri koklayan sinirli ve tedirgin bir sinek gibi görünüyorumdur onlara.

Kimim ben? Herşey neden tanıdık?

İndikatör 10-9

Zamanın kıvamı seyreliyor. Nanosaniyeler başlıyor. Likit renkler canlıymışçasına çalkalanıp kabarıyor, birbirinin içinde eriyor. Işık akkor. Moleküller ışıldayarak titreşiyor. Sızan günışığı taneciklerini sayabiliyorum.

Alyuvarların fokurtularını işitebildiğim B.D.I. teknisyenleri, alacakaranlıkta gri heykeller şimdi.

Sesler çok uzaktan tınıyor. Tekinsiz yankılar. Boş uğultular. Trilyonlarca heceye bölünmüş, kakafonik ağır homurtular. Az evvel hapşırma üzere olan bir B.D.I. mühendisinin bir sonraki ses dalgasının bana ulaşması, üç yüz bin yıl alacak. Salyangozun yaratıcısı, Uexküll'ün fikirlerinden bir teori geliştirmişti. Gerçeklik

Tünelimize müdahale edecekti. Çünkü Anais Nin'in dediği gibi, olayları oldukları gibi değil, olduğumuz gibi görürüz. Umwelt mühendisliği böylece doğmuş oldu. Zamanı olduğumuz gibi değil, olduğu gibi görebilmek için.

Diferansiyel Salyangoz'un beta testi aşamasında, prototipin misyonu şuydu:

'İnsan Umwelt'ini zenginleştirmenin yolu var mı?'

*

10-12 ...pico saniye fazı. Hava ağırlaştı...gaz halindeki bir marmeladın içinde yürümeye çalışmak gibi. Pıhtılaşmış bal solumaktayım.

Makinenin vınlamaları yavaşlayıp donmaya başlıyor. Aralıksız uğultu kesikleşiyor ve sonra tamamen duruyor. Sesler, heceler, tınılar arasında uçsuz bucaksız sessizlikler var şimdi. Boş Evren'in hayalet seslerini duyuyorum. Uzayın parazitli hissiyatı.

Komite, Diferansiyel Salyangoz'un güç seviyesini arttırdı. Parçacık yakıtlı bu devasa kronal giyotin, etrafımdaki saliseleri daha ince doğramaya başlıyor.

*

Mayıs 2010'da insanlık, ölçülebilen en küçük zaman aralığını 12 Atto-saniye'ye indirmişti. Bu kabaca 12×10^{-18} saniye ediyordu. Planck Zamanı Keşif Komitesi, bu sonsuz küçük saniyeleri deneyimleyebileceğimize inanıyordu. Ölüm'e dirençli olamasak da, aramızdaki zamanı sündürebileceğimize. . böylece Dr. c Salyangoz'u yarattı.

Ama sonra?

*

10-15 femtosaniye...en hızlı lazer demetleri için nihai puls süresi. Siluetler, Pre-kambriyen sıradağlar kadar kıpırtısız ve sessiz.

Evren'deki tüm titreşimleri ve dalgalanmaları gerçek-zamanlı izleyebiliyorum şu anda

Işık dalgaları arasındaki hiç-karanlığını görüyorum. Varoluş yanıp sönüyor.

*

Kimim?

Hafızam, algıladığım yeni zamana ayak uyduramıyor. Hızla yüzdüğün okyanusun sana yetişememesi sonucu kendini çölde bulmak gibi bir duygu bu. Kim olduğumu hatırlamayı beklemek çağlar sürebilir. Vakit var. Onbir yaşındaki çocukların sahip olduğu kadar salise emrimde. . .

*

10-18 saniye...2010'da ölçülebilmemiş en kısa zaman aralığı. Attosaniye. Bir saniyenin kentilyonda biri. 37.71 milyar yıl için bir saniye ne ise, şu dış gözlemcilerin bir saniyesi için benim yaşadığım bu attosaniye de işte o. 37.71 milyar yıl...evrenin yaşının iki katı. Keşke hayatlarımız bu kadar doyurucu ve uzun olsa. Keşke Ölüm'ü 37.71 milyar yıl boyunca Umwelt'imizden uzak tutabilsek. Keşke Onbir yaşımızdan sonra zaman bu kadar yavaşlasa.

Etrafımdaki moleküller bile karanlık. Işık demetleri bir attosaniyede en fazla üç hidrojen atomu hızıyla ilerleyebiliyor çünkü. Işığın bana ulaşmasına kırk yedi milyar yıl var. Korkuyorum.

Evren'in sessizliği. Moleküllerin çıtırtıları.

*

Artık sıyrılıp atılacak sadece birkaç zaman dilimi kaldı.

10-21 saniye...zeptosaniye. Helyum 9 dış nötronunun yarı ömrü. Onun Umwelt'ine kıyasla, seksen yıllık ömürlerimiz sonsuzluk gibi. Ama mesele Gerçeklik Tüneli'nde neye odaklandığın. Asıl olan saniyelerin arasını görebilmek. Saliselerin gözeneklerini. Ömürlerimizin uzunluğu tamamen görece.

*

Salyangoz, zamanın mikro zarını öfkeyle soyup atıyor.

10-24 ...bir yoctosaniye. . .Saniyenin katrilyonda biri.

Radyo dalgaları hiç bilmediğim renklere bürünüyor şimdi. Lacivert kırmızısı...yeşil mavisi, çivit-beyaz.

Pıhtılaşmış karanlıkta parçacıklar süzülüp çarpışıyor. Sessiz patlamalar.

Evren molekül dediğimiz ateş-böceklerinden yapılmış. Atomik Kandiller bir bir yanmaya başlıyor.

Birden, donmuş ışık tanecikleri ile sarılı Diferansiyel Salyangoz, Evren'in deri altında kanayan zaman ırmağının en küçük damlasına fırlatıyor. Bilinen ve ulaşılabilen en kısa zaman aralığına. Varolan en kısa süre kesitine. Ondan daha kısa süre yok Evrende.

*

Yolculuğun bu anları beni daha önce de korkutmuştu. . .ama ne zaman? Gerçeklik Tünelim bu yeni algılayış düzeneğine neden kusursuzca adapte oldu?

*

10-44 saniye...Planck Zamanı.

Mutlak sessizlik. En yakın ses dalgası bana ulaşmadan önce Evren yok olacak. Bu kadar sessiz olacağını tahmin etmemiştim... korkuyorum. Ama korku bile yeterince hızlı değil burada. Eğer bir Tanrı varsa burada bir yerlerde gizleniyordur. Elimle tutabileceğim kadar somut, şu soğuk fraktal gazların arasında bir yerlerde.

Yerçekimi dalgalarını görebiliyorum. Garip, yoğun bir köpük halindeler. Kozmos kaynaşmış duran bir kum havuzu. Yayını bitmiş televizyonun statik kaynayan karanlık ekranı.

Ölçebileceğimiz realitelerin sonu. Evrenin son noktası. Hiçlikten önceki son durak. Uzay-zamandaki dalgalanmalar ve titreşimler, etrafımda bulanık bir pus oluşturuyor. Işık havada donakalmış.

Evrenin cıvatalarına ulaştım. Fiziksel olarak mümkün olan minimum zaman aralığındayım. Algılayabiliyorum. Ama teorik olarak bu imkansız. Paradoks. Düşünce zincirim kırılıyor...varoluş frekansına yetişemiyor zihnim. Algılarımı yorumlayacak kadar hızlı çalışmıyor zihnim. Düşünce hızını aştım. Duyum bariyerini geçtim.

Birden bu sonsuz kısa varoluşumda yalnız olmadığımı seziyorum. Saniyenin 10-44 kat aşağısında yaşayan varlıklar keşfediyorum. Yanıbaşımızdalar... Ama o kadar kısa sürede doğup, yaşayıp, ölüyorlar ki...gerçekten var olduklarını, sahiden yaşadıklarını söyleyebilmek imkansız. Ya da belki yanılıyorum...belki kendi sınırlı ve öznel Gerçeklik Tünelimin dar perspektifine kurban gidiyorum. Belki saniyenin 10-44 üne koca bir ömür sığdıran bu Planck silüetleri için hayat uzupun, mutlu bir deneyim...

Uzay-zamanın loş kıvrımları arasında daha nice imkansızlıklar görüyorum. Medeniyetler. Saliselerin milyarda birinde yükselip çöken

imparatorluklar. Toz kıtalar, ışık ülkeler. Hepsi de doyasıya yaşıyor varoluşlarını...

Halüsinasyonlar mı?

Gerçek olamaz, Planck Uzayı boş, ıssız. Ama başka birşeyi anlıyorum... Evet, Geçmiş sürekli Geleceği yiyor; Gelecek, sürekli Geçmişe iltica ediyor; Şimdi, daimi bir erozyon halinde, Geçmişe doğru sürekli kayıyor. Ve ölüm, bu zaman erozyonunun kayan saliselerinin arasında yeraltında yaşayan görünmez bir etobur. Her gün ona yüzlerce kilo et yollasak da doymuyor. Hep daha fazlasını istiyor evet. Ama belki, onu bekletmek bizim elimizdedir. Belki bütün mesele saniyelerin arasını fark edebilmek, saliselerin arasını doldurabilmek .

*

'Dr. C.? Duyuyor musunuz?'

Gözlerimi açıyorum. Ellibeşinci doğum günüm. Hantal zamanıma dönmüşüm.

B.D.I. ekibi etrafımda. Biri hapsiriyor. Diğerini saçını kaşıyor. B.D.I.'nin açılımını birden çözüveriyorum : B.D.I. Becquerel Dispersiyon İnceleme ya da Baryon-Doppler Infinitesimal değil. . . B.D.I. biraz önce Hayat'a dair öğrendiğim en önemli dersin kısaltması: Boyu Değil İşlevi.

Proje yöneticisine bakıp mırıldanıyorum:

'Dr c. benim! Time dergisinin kapağındaydım' Time...tersi Emit...zaman emisyonudur...zaman ışınımdır... Salyangoz'u bu prensiple yarattım!

Bir Infinitesinot'um ben...Sonsuz küçük

aralıkların arasında seyahat etmek üzere eğitilmiş bir Nanot. Saniyelerin arasına fırlatılan kaşiflerdenim. Bir salise seyyahı... hayatımın yolculuğu için buradayım!

Nano-saliseler arasındaki asırları tecrübe edip gözlemlemek ve rapor etmek üzere gönderildim. Diferansiyel Salyangoz sayesinde.. Zamanın gözenekleri arasından geçtim. Elektro-manyetik gökkuşakları, katı yerçekimi dalgaları...ışık taneciklerinin Napolyonvari gülle savaşı...Saniyelerin arasında yaşayan tuhaf hayvanlar, Saliselerin arasında yükselip çöken imparatorluklar...fark edemeyeceğimiz kısıklıkta upuzun ömürler...

10-43 saniyenin içine sığdırılmış sonsuz saltanatlar...mutlu, siluet halklar... Mikro-saniyelerin içinde yaşayan garip mahluklar. Onlara göre çok hızlı ya da yavaş hareket ettiğimiz için bizden korkuyorlar, düşmanca davranıyorlar. Hemen burada, yanımızda duruyorlar. Ama bize zarar veremeyecek kadar kısa ömürlüler...Tek satırlık bir türev formülü ile tüm medeniyetlerinin süresini hesaplayabilirsiniz. Ve hepsi mutlu...anlamıyor musunuz...hepsi mutlu. Çünkü saliseleri doldurmak sizin elinizde...saniyeleri fark etmek size kalmış!

Adam gülümsemiyor:

'Dr. C., vaktimiz olsaydı tecrübelerinizden faydalanırdık. Ama vakit yok. Ne yazık ki vakit yok. Artık hazırsanız, bugün buraya asıl geliş sebebimize geçelim.'

Evrenler dolusu zaman yaşamış başım hala dönüyor. Gözlerimi kırıştıtırıp gülümseyerek soruyorum:

'Bugün buraya beni Diferansiyel Salyangoz'a bağlamaya gelmedik mi?'

Yere bakıyor:

'Hayır. . .son isteğinize uygun olarak sizi bir saliseliğine Diferansiyel Salyangoz'a bağladık sadece.'

Anlamıyorum:

'S-son isteğim mi?'

Sıkıntıyla onaylıyor:

'Bugün idam gününüz. Son istekleri yerine getirmek adettir, bilirsiniz. Üstelik Salyangoz'un yaratıcısı olduğunuz için size bu bir saliseyi borçluyduk. Bizzat tasarladığınız makine ile son bir kez bağ kurma isteğinizi hoş görmek zorunda kaldık. Suçunuzun ağırlığına rağmen...'

Sendeliyorum:

'S-suçum?'

Direktör mühendis, iç çekiyor:

'Hatırlamıyorsunuz. Diferansiyel Salyangoz'un istenmeyen bir yan etkisi. O zaman hatırlatayım Dr C. Siz iki kişiyi öldürdünüz. İki bilim adamını...tüm yaptıkları size engel olmaya çalışmaktı.'

Salyangoz'un dibine yığılıveriyorum:

'N-ne yapmama engel olacaktı?'

Ve unutmaya çalıştığım cevabı işitiyorum:

'Ölmek üzere olan lösemili oğlunuzu, Onbirinci yaş gününde Salyangoza bağlamaya çalışmanıza... ama oğlunuza tam bir hayat sunma girişiminiz ne onu, ne de çılgınlığınızı durdurmaya çalışan o iki zavallıyı kurtarabildi. Ne kadar hızlı kaçsanız da Ölümü durduramazsınız. İnanın üzgünüm... Umarım, Salyangoz'daki o bir salisenizde uzun bir hayat yaşamışsınızdır.'

Bilinç Disentegrasyon İnfaz (B.D.I.) görevlileri koluma yapışıp beni zorla ayağa kaldırıyor.

Vakit yok.

Oğlumu Ölüm'den kaçıramadım. Onu saniyenin 10-44 kadarındaki uzun bir hayata saklayamadım. Sadece Onbir yıl yaşadı bu dünyada. Sadece Onbir yıl...1/3 Gigasaniye.

Beni Diferansiyel Salyangoz'un ötesindeki başka bir makineye bağlıyorlar. Madeni bir taht. Başıma elektrikli bir taç oturtuyorlar. Hayat çok hızlı...daha yavaş akmalı. Ölüm ile aramızda daha çok salise olmalı.

Hayat denilen Planck Zamanımın sonundayım. Ölüm fazla hızlı geliyor hepimize. Halbuki öncesinde görülecek o kadar şey var ki saliselerin arasında...

Akımı açıyorlar.

Hayatımın yolculuğu başlıyor. Ölüm seyahat... evrenin kara gözenekleri arasından sızan büyük hiçlik karşısında, sonsuz küçük ve sonsuz önemsiz bir infinitesinot'um...

Işık oluyorum...İsmim : c.

'Zaman nedir?

Sorarsan bilmiyorum.

Sormazsan biliyorum...'

_ Augustine Hippotensis, V.yy.

(*) Murat BAŞEKİM: Başekim, 1975, Ankara doğumlu, Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü mezunu. Başekim, özel bir üniversitede okutman olarak çalışıyor.

